

Epaiaren zain geratu da Jose Amedo eta Michel Dominguezen aurkako epaiketa / 4

Eusko Jaurlaritzaren etxebizitza politikak espekulazioa eragotziko duela dio Larrinagak / 9

Txema Olazabal faboritoen artean gaur hasiko den British Openean / 19

EUSKALDUNON

Egunkaria

Osteguna, 1991ko uztailak 18 / II. urtea / 190. zenbakia / Salneurria: 75 pta. / 4,5 libera

TXIRRINDULARITZA

Gaur hasiko da benetako Tourra

Pabe eta Jaça bitarteko etapa menditsuarekin gaur hasiko da benetako Tourra. Txirrindulariek lau mendate igo beharko dituzte gaur, eta Zube-roatik pasako dira tropela Jacarako bidean. / 20

Bigarren bozketa behar izan zuen Ansolak hautatua izateko.

OLAIDE

Ansola jeltzalea da atzotik Arabako diputatu nagusia

Alberto Ansola jeltzaleak hartu du Fernando Buesa sozialistak Arabako Foru Aldundian utzitako lekua, herrialde honetako Batzar Nagusietan diputatu nagusi aukeratu bait zuten Ansola atzo EAJ eta PSE-PSOE alderdien botoei esker. Hautagai jeltzaleak bigarren bozketa behar izan zuen hautatua izateko, lehenengoan gehiengo absoluturako boto baten faltan geratu bait zen. Jeltzale eta sozialisten artean osatuko dute Dipu-

tazioko gobernu taldea: launa diputatu izango dituzte PSE-PSOE eta EAJk.

Bere agintealdian elkarriketa, negoziazioa eta akordioa aintzat hartuko dituela ziurtatu zuen Ansolak bere hitzaldian. Koalizioak gehiengo absolutua izan ez arren, bere gobernuaren egonkorra izango dela esan zuen Ansolak. EAJ eta PSEren arteko hitzarmena kritikatu zuten oposizioko bozeramaleek. / 6

Espainiako pakto sozialerako mahaia hautsi egin da

UGT eta CCOO sindikatuek Espainiako konpetitibitate hitzarmena lortzeko negoziaketa hirukoitzat (Estatuko Gobernuak, enpresariak eta sindikatuak) hautsi zuten atzoko bileraren ondoren. Eskara sindikalei aurre egiteko Mahaiko beste bi aldeek «fronte amankomuna» osatu dutela salatu zuten sindikatuak ordezkariek.

CCOOeko Antonio Gutierrezek esan zuen Gobernuaren proposamena «gezur handia eta okerra» zela. CEOE patronalaren iritziz, paktoa hausteko asmoarekin azaldu ziren sindikatuak atzoko bileran. Carlos Soltxaga Ekonomia ministroak esan zuen Gobernuak negoziaketekin jarraitzeko prest dagoela, sindikatuek mahaia hautsi arren. / 14

Babes politikoa bai baina dirurik ez Gorbatoventzat

START hitzarmena sinatzeko Bushekin bilduko da Moskun hil bukaeran

Soviet Batasunari laguntza politiko eta tekniko eskainiko diote Zazpi Handiek, baina ez diote laguntza finantzario zuzenik emango. Zazpi Aberatsetako estatuburuak erantzun hori eman zioten atzo Londresen Mikhail Gorbaxov lehendakari sovietaerrari, G-7 gailurra amaitu ondoren egindako hiru ordu t'erdiko elkarriketan.

Ekonomia sovietaarra Mendebaldeko merkatuan sartzen lagunduko dutela iragarri zioten Gorbaxovi: Moneta Fondoan eta Banku Mundialean parte hartzeko ateak irekiko dizkiote eta estatutu berezia edukiko du gainera. Estatutu honekin, «Know how» ekonomia erreformarako sistema erabil dezake, baina ez du oraingoz krediturik jasoko. Herri kapitalistetak entitate pribatuek Soviet Batasunean inbertitu ahal izateko bertako ekonomia egokitu behar dela adierazi zioten Aberatsek lehendakari sovietaerrari, eta egonkortasun politikoaren berma ere eskatu zioten.

G-7rekin bildu baino bi ordu lehenago, Gorbaxovek eta George Bush-ek erabaki zuten uztailaren amaieran bilduko direla Moskun, SESB-EEBB gailurra egiteko. Lehendakari sovietaerrak adierazi zuenez, START arma estrategikoen gaineko hitzarmena sinatzeko Geneveko negoziaketak amaitzeko agindu die beren ordezkariei Gorbaxovek berak eta George Bush-ek. / 16

Gorbaxov Bushekin bildu zen Zazpi Handiekin elkarriketatu aurretik. REUTERS

UPNkoen oneritza baino ez du jaso Alliren egitasmoak

Juan Cruz Alli UPNko lehendakariak atzo Nafarroako Parlamentuan irakurri zuen gobernu egitasmoa «orokorroegia eta teorikoegia» izan zen oposizioko alderdien ustez. Nafarroa 1993ko Europarako presatu beharra izan zen bere hitzaldia- ren ardatza; «Estatuek boterea eta kompetentziak galduko dituzten hei-

nean eratuko den» Europa Federalaz hitzegin zuen Allik.

Gaur egingo den bozketan Allik ez du beharrezko gehiengo lortuko, bere alderdikideen botoa baino ez bait du izango. Botazioaren aurretik, Alliren egitasmoari erantzungo diote PSN-PSOE, IU, EA eta HBko bozeramaleek. / 5

Hiru errefuxiatu preso hartu ditu Frantziako Poliziak

Emiliano Revillaren bahiketan partehartzea leporatzen dioten Antonio Gabiola lekeitiarra eta Victoria Fernandez atxilotu ditu Frantziako Poliziak. Asteartean, Francisco Javier Perez Altamira errenteriarra atxilotu zuten. / 7

BESTERIK

EKONOMIA

Grebaldietan zerbitzuak bermatzeko proposamena egin du Gasteizko Gobernuak / 12

NAZIOARTEA

Jugoslaviako Gobernu Federalak kritika zorrotzak bota dizkio Lehendakari Klegiatuari / 17

KIROLA

Realak Luis Garcia jokalaria mexicarraren aldeko apostua egingo du / 21

KULTURA

Umorezko Marraskien Nazioarteko XIII Jaialdia zabalduko da gaur bertan Angelun / 23

Euskaldunon Unibertsitatea

JEXUXMARI ZALAKAIN

EUSKALDUNOK ba dugu egunkaria: EUSKALDUNON EGUNKARIA. Baina Unibertsitatek ba al dugu? Euskal prentsarekin gertatu dena aipatuz erantzuten da.

Euskal prentsa mendebetokoa da, nahiz eta ehun urteetan izan ez. Euskal prentsa euskaraz idatzitakoa baino ez dela praktikak erakutsi du. Frankismo ondorengo lilura-egunetan besterik uste izan arren, elebitasunak ez dio euskal prentsari etorkizunik prestatu. Garai haietan euskal prentsarik emigratu zutenak, beraiek izan ziren lilura haren faltsutasuna aitortu eta beste zerbaiten beharra aldarrikatu zuten lehenak: euskara hutsezko egunkaria. Elebitasunak betiere erdararen alde jokatzeko duenez, euskara beti menpeko bilakatzen da. Eta ez da inoiz euskararen aldeko elebitasunik eman. Egungo kondizioetan ezinezkoa delako. Beraz, gaur ez dago zalantzarik: euskal prentsa, euskarazko prentsa da. Erdal prentsa, inoiz euskarari leku eman arren, beti izango da erdal prentsa, Euskal egunkari bakarra, EUSKALDUNON EGUNKARIA da. Eta kitto! Unibertsitateak ere ba ditugu. Unibertsitate euskaldunak ez. Urte osokorik ez behinpein. Unibertsitate elebidunak ba da gure artean. Han hemenka ba du bere lekutxo euskarak. Baina euskarak ez du Unibertsitatea irabazi. Politikoki eta urtetik urte espazioak irabaziz euskarak Unibertsitatea osoa irabaziko duela uste duenak, ikus beza, mesedez, euskal prentsarekin gertatu dena: ezina da. Ez bait dago horretarako plangintzarik ez borondaterik. UEUren egunak dira honako hauek. Baina UEU udakoa da.

Nahasgarri I

TXOMIN PEILLEN

KAZETALARI izateko gauza bi behar genituzke, tresna lehenik edo jorraia eta ez dugu hola eskaziarik euskal munduan, baina bigarrenik zer

jorra jakiteko albisteak kontrolatu ondoren ondo jorritzen ikasi behar, ezen belar txarrek baten onatzeratzea ez zaigu komeni. Bere burua «kazetari»tzat daukan batek gogoetatsu jarri nau, abertxalekeriaz, esamesak eritzi bilakatzen baititu, eta inork ez duelako astirik galdu nahi denen zuzentzen, ikus dezagun orokorki, zertan denok hobetu beharra gendukean: nere ustez kazetariak, kondaria ta geografia ta eskualdeen lege ta administrazio egituraketak ezagutu behar lituzke. Gure Herrian 1808ko ta 1833ko inkestek erakutsi zuten, herri txikietan euskara zela gehienbat irakasten, latin apur bat eta frantsesa Barokoaren, Maulen ta Atarratzen, Zuberoa dela ta; gainera euskaratik abiatuz erakasten zen eta 1833an Guizot legeak azpimarratzen du ama-hizkuntzaren erabilera frantsesaren erakasteko, bakarrik 1880an Jules Ferry-ren legeak errepublikarekin euskara osoki debekatuko du eskolatik eta saiatuko da Elizatik galeratzen geroago. Beraz XIX mende guztian euskara ikasten da Zuberoako eskolatan; hain zuzen L.L. Bonaparteren eraginez, erakaskuntza elebidunarentzat Artxu inspektoreak La Fontaineren alegiak euskaratzen ditu, gramatika elebidun bat idazten (hiru argitalpen), Laborantzako liburua eta Zuberoako Intxauspek «elkarhizketa elebidunak» idazten ditu, bigarren inperioa erakaskuntza elebidun horren goihena izan da, gero errepublikak izan ditugu euskararen etsaierik haundienak, bostgarrenak urrats hobeak eman arren, naski, nola gaitzets kazetari bat ikerlari batek idatzi duen frantses iraultza ezker euskara Iparraldeko eskolatan debekatua dela. Bai, zapalkuntza garaia eta oraindik apur bat iraun duena, XX mendekoa izango da.

EL DIARIO VASCO

Beste hiltzaileak

Benetan harrigarria gertatu zait Ajuria Eneako Paktuko alderdien isiltasun eskandalugarria. Oker ez banago, pakto hori terrorismoa eta indarkeriari aurre egiteko sortu zen. Ez al da, bada, GAL talde terroristak bat? Ez al du sortu nahiko hildako, zauritu, kalte fisiko, material eta moral? Zergatik isiltasun hori? Ardantz lehendakariak duela egun batzuk esan zuen gizarteak zalantza eduki dezakeela GALi buruz, baina oso garbi duela ETA zer den. Agian egia izango da, baina nik galdetzen diot neure buruari ea zergatik ez duen jarri bere aginte moral guztia eta ahalmen izugarria, lehendakaria izanik eta Ajuria Eneako Paktuko liderra, odolazko delitu horiek argitzeko. Benetan ez dut ondo ulertzen.

GURUTZ JAUREGI / 1991-VII-17

ARGIA

Arrazoi du Arregik

Ez da aurreneko aldia. Oraingoan ere, arrazoi du Joseba Arregik, egia esan behar direnean Eusko Jaurlaritzak erabiltzen duen eledunak. Besteek ausardia faltaz adierazten ez dituztenak entzuten ditugu bere esanetan. Mementuko egia, biribilaren biribilez, hauxe da: euskarazko egunkaria behar dugu, eta gainera egin beharreko guztiak egingo ditu Jaurlaritzak egunkari premiazko hori kaleratzeko. Are txalogarria iniziatiba, erabateko kontsentsu sozialez burutua izango bada. Euskarazko egunkariaren falta guztiok somatzen dugu, eta bazen garaia batek arazoari ganoraz aurre egiteko. (...)

Uztailaren 15eko harekin jendea ederki berotu zen, Belodromoko jendetza sukarrak hartu zuen, baina

PANCHO / LE MONDE / 91-VII-17

kalenturaren ondorenak hutsa ekarri zuen. Urtebete beranduago, euskarazko egunkariak gabe jarraitzen dugu eta, are okerragoa dena, ia egunero 75 pezata ordaintzen ditugu existitzen ez den egunkari baten truke.

Pentsatzen hasia nago, neuri behintzat «Egunkaria Sortzen»en iniziatiba hark ondorio patologikoak eragin dizkidala. Egunero amets egiten bait dut Tourreko berriak euskaraz irakurtzen ditudala, Amedoren epaiketaren euskaraz idazten duen berriemate berezia dagoela, Zakilixut birbirtu egin dela, euskal kulturari buruz eman den informazio exhaustiboena jasotzen dudala...

GARBINE UBEDA / 1991-VII-17

EL SOL

Gartzelak: moral bikoitza

Lehenena Herrera de la Mancha izan zen —hildako bat—, gero, Caceres —sei zauritu larri— eta atzo,

Nanclares de la Oca —gartzelan beste motin bat, zauriturik gabe, baina atxilotutako batek heriotz mehatxua jasan zuen—. Espainiako gartzelako egeara hori, areagotu egin du, zalantzarik gabe, espetxeetako funtzionarioenganako eraso terroristak. Gartzelako bizitza baldintzek ekarri dute batez ere egoera larri hori, lehenago zehaztutako batzutan bezala honako ekintzak sortarazten dituen, motina, espetxeratuen arteko erasoak, funtzionarioak bahitzea, eta espetxeak suntsitzea. (...)

Orduan asaldatu egiten zaigu geure barnea eta ez dugu onartzen presoak ere gizarteak direla, alderdiak, apaizak, sindikatuak, lanbide elkargoak, futbolariak edo kazetariak diren bezala. Hori da, zalantzarik gabe, motin guztien oinarria: presoek kontzientzia intimoak kirastunak direla uste izatea, gartzetik at dauden pertsonak, edo gutxienez interes harrigarrien konpartsa hutsak. Motinek min egiten digute, ez bakarrik kezkatu eta hiritar gisa dagokigun kontzientzia samintzen digutelako, gizarte hau

gaixo dagoela eta sakon sakonean ez dela zuzena gogorazten dutelako baizik.

EDITORIALA / 1991-VII-17

EL PAIS

Munduko ordenu berria

Munduko ordenu berriaren ezaugarriak gaur egun, bada, honako hauek dira: ekonomia kompetibitate oso gogorra, eta arlo politiko eta militarra soilik Estatu Batuen mende egotea. Iraungo al du menpekotasun horrek arerio nagusia (SESB) desagertzen bada? Erantzuna nabaria da: duela hamar urtetik hona, Amerikako estrategia militarra batez ere hegialdera bideratu da eta kontestazio foko berriak diren herri pobreetara. Mediterraneoan, NATOren estrategia duela urte batzutatik hona, Hegoaldeak sortutako arriskuan oinarritzen da: zehazkiago esanda, estrategia amerikarrek «intentsitate erdikoak» deituriko gatazka kopurua handitu egingo dela aurikusi dute, eta berantzat beharrezkoa da aparatu militar komertzionalak modernizatzea. (...)

Beste hitzetan esanda, Estatu Batuen eragin militarra handitu egingo da, eta zalantzarik gabe, berriandartu. Helburu bikoitza duen eragina: Ipar-Hegoaldeko orden ekonomikoarekin jarraitzea asaguratu (Iparraldeak zehaztutako ordena, ezarria ez esateagatik), alegia, beso armatua izatea, gizarte aberatsek sortutako eta Moneta Fondo Internazionalak eta Munduko Bankuak mantendutako politika komertzialaren defentsan; eta leku garrantzitsua izatea kompetibitatean triangulu handiaren barruan, Japonia zein Europako Elkartearen aurrean.

SAMI NAIR / 1991-VII-17

PERTSONAIA

Mikhail Gorbaxov

Londresen batu dira egunotan zazpi herri indartsunak orden barria eztabaidatzen darabiltzate egunak dirua eskatzen joan zara ta hara non dauden lagunak ta zure eskakizunak ez dira izan entzunak gosea zer dan ikasi behar berriz Soviet Batasunak gerrak sortzeko bakarrik dira batzuen aberastasunak.

XABI AJURIA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Lehendakaria:
JOAN MARI TORREALDAI

Kontseilari Ordezkarria:
JOXE MIEL ZUMALABE

Gerentea:
INMA GOMILA

Zuzendaria:
PELLO ZUBIRIA

Zuzendariordeak:
NEREA AZURMENDI
LUZIEEN ETXEZAHARRETA
INAKI URIA

Publizitatea:
KORNELIO ROTETA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E
Lege Gordailua: SS 800/90

HELBIDEAK

Egoitza soziala, Pulizitatea eta Administrazioa: Antso Jakituna, 16-1. / 20.010 Donostia / ☎ 46 90 23 / Faxa: 45 59 57
Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02 Pabilioak / 20.160 Lasarte-Oria / ☎ 37 15 45 / Faxa: 36 54 93
Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73
Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea / ☎ 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77
Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. eskuma. / 48002 Bilbo / ☎ 423 90 62 / Faxa: 423 94 60
Lapurd / Nafarroa Behera / Zuberoa: 2, Galuperia kaia. / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Euskal Herrian noiz euskal eliza?

AZKENALDI hauetan Jose Maria Setien Gotzainaren deklarazioek, behin baino gehiagotan, bazterrak astinduta izan ohi dituzte ala horretarako erabili dituzte. Hala ere, uztailearen 7an *Deia* egunkariari egindako deklarazioek ez dute irazkinik ere sortarazi, nik dakidalarik behintzat, ez eliz esparruan ez eremu zibiletan.

Elkarriketa horretan Donostiako Gotzainak, kezka, ukitzen duen arazoak merezi du azken urteotan dagoen lozorrotik ateratzea. Euskal Eliz Probintziak ari da Setien Gotzaina ala zehatzago esateko Iruñeko Artzapezkutegia birmoldaketaz.

Gai hau txitean pitean azaleratu ohi den horietakoa bilakatu da bai Eliz Instituzioaren jarretan eta baita ere herritarren eskakizun eta ekintzetan, baina eskuartearen hauskor bihurtzen den horietakoa balitz bezala eta, beraz, «gerotik gerora» luzamenduetan utzi ohi den horietakoa.

Eliz Instituzioaren aldetik, eta historian atzeregi ez joatearren, honako jarrera eta urrats hauek azpimarra daitezke.

Batikano II Kontzilioak arazo bateratsuak dituzten elizbarrutiak eremu berdinean bateratzeko egindako gomendioari jarraituz, Espainiako Gotzainen Konferentziak Iruñeko Artzapezpikutegia birmoldatzeko eskaria egin zion Erromari, Bilbo, Donostia eta Gasteizko elizbarrutiek Artzapezpikutegia sortzeko hain zuzen.

Hirurogeitamargarreneko hamarkadaz honantz ba dira zenbait ekimen bateratu lau Goztaitegien artean, hala nola eliz-liburuen eta katekesi-liburuen euskal bertsiok, Pastoral arduradunen batzarrak, 1977an sortutako Pastoral Idazkaritza amankomuna, etab. harreman instituzionalduak esan daitezkenak, Setien jaunaren ustez.

Iruñea-Tuterako Presbiterio Kontseiluak

onartu egin zuen, 1976an, birmoldaketa honetarako beharrezko diren urratsak emateko erabakia Euskal Herriko Elizaren barrutia egoikiago eta itxurosoagoa bilaka zedin.

Nago, harreman zein jarrera hauetan Iparralde, beste zenbait alorretan bezalaxe, ezarian ezarian, egunetik egunera zokoratuago gelditzen ez ote den.

Bestalde, eta hau ere 1976an, Jaca eta Calahorrako Gotzainek, Iruñea eta Donostiakoe-kin batera, Iruñeko Artzapezpikutegia birmoldatzeko desioak jakinarazi zizkieten Nuntzio Jaunari. Izan ere, eta arazoaren beste aurpegiari begira, Bilbo eta Gasteiz Burgosi lotuta ezeroso senti daitezken bezainbestean egon behar dute Jacak eta Calahorrak Iruñeari lotuta.

Jose Maria Cirarda Iruñeko Artzapezpiku izendatu eta geroztik Espainiako Gotzainen Konferentziaren lehendakariorde aukeratu zutenean, zenbait arazo hau bideratu eta, agian, egokiro burutuko zelakoaren esperantza piztu zitzaion, baina ustea ustel gertatu zuen, tamalez.

Jarrera hauek ikusita —ez dira guztiak, noski— ematen du Eliz Instituzioa arazoaz jabetzen dela, baina maiz gertatzen zaionez, ez duela ausardiarik —profetismo sena esan ohi zaio eliz-hizkuntzan— aspaldidanik emana behar lukeen aurrerapausu hau emateko. Euskal Herriko herrialdeek dituzten kidesun historikoei eta sozialei erantzuteak suposatuko lukeen zintzotasunari baino kasu gehiago egiten zaio horrelako erabakiari eman litzaiokeen interpretazioari.

Herritarren ekimenari dagokionez, ba dirudi bolada batetan nabari zen gogoia eta itxorapena galdu egin dela. Sinadura biltzeak, Gotzainei egindako eskariak, artikulak, hitzaldiak... alde batera utzita dituela ematen du. Nahia eta ezina izan ditu beti bidelagun

ekimen honek. Eta beldur naiz egoera arrisku-tsua heldu ote garen. Etsipena etsipenaren gainean metatuz doa gure herritar eta eliztar kezkatuen artean eta, honenbestez, mila interesen sarean loturiko mota desberdinetako instituzio formazaleekin bateratzen dute Eliza ere.

Ba da gai honetan argitasun pixka bat eman diezakegun datu bat.

Aurten, hain zuzen, ospatzen ari gara Loiolako Inazioaren jaiotzaren bostgarren mendurrena. Inazio sortutako Konpainiak aspalditxo gainditu zuen «Castilla Oriental» eta «Castilla Occidental» bezalako partiketa bitxia eta hirurogeigarren hamarkadatik honantz ba du Loiolako Probintzia, Araba, Bizkaia, Gipuzkoa eta Nafarroa bere baitan hartzen dituen.

«Euskaldun unibertsala» bezala hain gorai-patua aurkeztu ohi zaigun Inazioaren jarraitzaileei ez omen zaie iruditzen «unibertsaltasuna» eta «tokikotasuna» hain kontrajarriak direnik. Ala, agian, konturatu dira ez dagoela egiazko unibertsalista izaterik norbere herriari, herri osoari, noski, errotik eta zintzoki itsatsi gabe.

Hiperpolitizaturia dagoen gure herri honetan, aitortu beharra dago arazoa korapilatsua bilakatu dela. Baina konturatu behar gara, halaber, arazoak utzi egiten direnean usteldu egiten direla eta hondar horretan sortzen dela etsipena eta etsipenak erakar ditzaken ondorio penagarriak. Ez ote da dagoeneko kontu hau gehiegi luzatu?

Eskakizun hau kaleratzeko erabilia izan zen slogana gogoratuz amaitu behar dut: «Euskal Herrian noiz Euskal Eliza?».

MARTIN ORBE

EUSKAL HERRIKO APAIZEN
KOORDINAKUNDEKOA

Haurtzaroaren eta gazteriaren babeserako norabide berriak

EUSKAL Autonomi Elkartearen 16 urte-tik beherako 21 mutiko hainbat zentzutan sartu dira, delitu nahiz hutsegitatzat jotako ekintzak burutzeagatik.

Joan den hilaren 9an, Estatuko Ararteko den Alvaro Gil-Robles-ek estatu mailan adingabekoen duten egoerari buruzko txostena aurkeztu zuen. Gai larria da, nola edo hala administrazio publikoaren babesean dauden 16 urtetik beherako 25 maila gazte baino gehiagori doakie eta. Gazte horietatik gehientsuenek familiako zapuzketa egoeratik jasotzen dute babes, eta gutxiengoak, guztira 847 mutikok, delitu edo hutsegitatzat jotako ekintzak burutzeagatik.

Babesik gabeko adingabekoen egoera,

orohar, gizarte zerbitzuen bitartez zuzen bideratu bada ere, ez da horrela gertatzen 1948. urtean ezarritako lege esparruaren menpe dauden adingabeko arau-hausleekin. Konstituzio Auzitegiak konstituzio aurkakotzat jo du bere al nagusienetako bat, 15.a hain zuzen, adingabekoen funtsezko eskubideak kalte-tzen dituelako.

Ordea gezurra badirudi ere, heldu arau-hausleen legezko eskubideak gazteei ezartzen zaizkienak baino askoz ere zabalagoak eta sendagoak dira, hauek babes haundiagoa izan behar luketen arren. Adingabekoen esku jarri beharreko neurriak dira, besteak beste, adingabekoen aurkako prozedura guztietan abokatu defendatzailea egotea, audientziara-

ko eskubidea izatea, hartutako neurrien aldi-baterakotasuna, instruktorearen eta epailariaren arteko bereizketa, ahozko zein ageriko epaiketa. Nolanahi ere, horietatik hiru behar da, mamu mehatxagarri bat bihurtu ez dadin.

Barnealdi egoeran dauden 847 gazte arau-hausleetatik 21 gure Elkartekoak dira. Gutxi edo asko izango dira, norberaren ikuspuntua- ren arabera. Nolanahi ere, geure parte dira eta neurri haundi batean gure esku dago beraiek bihar-etzi euren lagunekin, adiskideekin eta herrikideekin erabateko giro normalean bizi ahal izatea.

JOSE A. AGUIRRE ELUSTONDO

GIZARTE SEGURANTZA SAILBURUORDEA

BERRIAK ZIRI

RAYMOND CARR
Hispanista britainiarra
DIARIO 16
1991-VII-17

«Espainia kontserbadorea da eta horregatik posible izango litzateke eskuineko gobernu bat»

JAVIER RUPEREZ
Partido Popularreko bozeramailea Kongresuko Atzerirako Batzordean
EL SOL
1991-VII-17

«Ez naiz nazionalista eta nire burua ez dut espainiar nazionalistatzat»

JOSE R. BENGOTXEA
Donostiako Zuzenbide fakultateko irakaslea
DEIA
1991-VII-17

«Euskadik eskubide politiko eta morala du autodeterminaziorako»

PABLO MOSQUERA
Uako idazkari nagusia
EL MUNDO
1991-VII-17

«PSOEek EAJri horrenbeste gauza eman, Lakuako azenarioa erakutsi diolako eman dizkio»

© Olariagak

GAUZA BAT DELA...

...PRESIO FISKALA...

...ETA OSO BESTELAKOA...

...FISKALAREN PRESIOA.

Amedo eta Dominguez akusatuen aulkian

Amedok «konplotez» hitzegin zuen berriro epaiketaren azken egunean

Espainiako polizi bien kontrako epaiketa erabakiaren zain geratu zen atzo

Jose Amedo Fouce prozesatuak berriz jo zuen ETA, HB eta Txema Monterok egindako konplotera, bere aurkako salaketak argudiatzeko, abokatu guztiek hitzegin ondoren Epaimahaiko lehendakariak hitza eman zionean.

ZORION ZAMAKOLA
Berriemate berezia / MADRID

Mocranik, instrukzioan deklaratu zuenetako batek esandakoa gogorazi zuen Amedok, alegia, Txema Monterok esan ziola Inmaculada Gomezi, ez zutela Amedo hil nahi, baina hondoratu egin nahi zutela. «Noren izenean hitzegiten zuen? —galdetu zuen Amedok—, zeren hemen gogoratu egin behar da jaun hori Josu Ternera ETako buruzagi handienaren babeslekutik irteten harrapatu zutela». Puntu honetan, Jimenez Alfaro hitza kendu zion.

Aurrerago, Amedok ziurtatu egin zuen Blanca Balsategik ez zuela egia esan, «esan behar zuelako Txema Monteroren bulegora arrastaka eroan zutenean, honek esan ziola ETari ez zitzaizela gustatuko ez kolaboratzea. Beraz, Blancak ez du egia guztia esan, euskal gizartean dagoen beldurratik, bi sigletan pentsatzen, bai HB eta bai ETA», esan zuen.

Amedo eta Dominguez absolbitzeko eskaera egin zuen atzo Casadok

ZORION ZAMAKOLA / MADRID

Atzo eguerdian epaiaren zain geratu zen Amedo eta Dominguez aurka Entzutegi Nazionalen burutu den epaiketa. Azken saioan, Defentsak poliziak absolbitzeko eskatu zuen, mertzenarien deklarazioek baliorik ez dutela argudiatuta, eta Estatuko abokatuak zeharkako erantzukizun ekonomikoa kontutan ez hartzeko eskatu zuen.

Hogeitazazpi saioen ondoren, Jimenez Alfaro Epaiketa Gelako lehendakariak «kasua epaiaren zain gelditzen da» esaldia esan zuen, eta gaineratu zuen kasuak izan duen luzaera eta konplexutasuna direla eta, Epaimahaiak legeak agintzen duen denbora agortu eta luzatzeko duela erabakia emateko. Beraz, irailean emango da berau.

Casado defentsako abokatuak bi agurdiotan laburbildu zuen prozesatuaren absoluzioa: batetik erreguzko batzordeen bitartez Frantziara eta Portugalera jasotako mertzenarien deklarazioek ez dutela balio judizialik, eta bestetik ahozko epaiketaren ez dela froga nahikorik azaldu ustezko

Tribunalak seguruen irailean emango du erabakia.

EFE

Izenik erabili barik, Amedok kazetari baten iharduna salatu zuen, eta zera erantsi: «Informatzaile horri galdetu egin behar nola lortu zuen ordain bezala, ordain bezala, —azpimarratuz—, Txema Monterori joko eginez eta une batean salatu ninduten andereñoi buruzko informazioa emateagatik, nork eman zion ETA militarrek komunikabide nazionalari eskaini dion elkarriketa bakarra».

Amedok ziurtatu zuen ez berak eta ez Michel Dominguezek ez dutela «inoiz, inoiz, inoiz, GALaren ihardunekin zerikusirik izan».

GALeko mertzenariak egindako salaketan gainean, Amedok adierazi zuen berak beti nahi izan duela berarekin bekaldurak egitea, eta mertzenariak Madrila ekartzea posible izan ez bada ere, berak beti agertu duela Frantziara edo Portugalera joateko prestutasuna. Mertzenari hauetatik gehienak aske daudela gogoratuta, ea Epaiketara zergatik ez diren etorri galdetu zuen, «urrunetik salaketak egitearen inpunitaterik gabe».

Michel Dominguezek, berriz, adierazpen bitxia egin zuen berba egiterakoan. Epaiketa hasterakoan,

salaketa pribatuak galderei ez erantzuteko sumarioan sartu berri ziren argudioa erabili zuela gogoratu zuen, eta ondoren salaketa pribatuak batek —Castells— fiskala baino lehenagotik zegoela epaiketaren argudiatu zuela. «Bada, esan behar diot Ministeritzak Fiskala hasiera hasieratik dagoela sumarioan pertsona bat edo beste egon». Ez zuen besterik esan.

DEFENTSAK ZAIL IZAN DU

Epaiketa amaitu ondoren egindako adierazpenetan, Miguel Castells salaketa pribatuak abokatuak «erabateko frogak» eman direla ziurtatu zuen, eta Defentsak eta Estatuko abokatuak juridikoki ihardun ona egin arren, beraien aurka zueden frogak ezin izan zituztela indargabitu zeritzon. «Oso zail izan dute», esan zuen.

«Eta oso interesgarria izan da —erantsi zuen— nik 'Amedo ildoa' deitu nuen berriro agertzea: norbaitek Txema Montero ikusten badu, pertsona hori kutsatua geratzen da. Ekintza paraleloko talde hauek, 'kilerak' erabiltzen dituzten talde hauek mentalitate hau dute eta Amedok horixe frogatu du berriro erortzean». Herri Ekimeneko Salas abokatuak, epaiketa amaitu delako lasaitasuna agertu zuen, baina ziurtatu zuen prest zeudela kondena errekurritzeko, beraien gustokoa izan ezean.

Gonzalo Casado abokatuak bere azken hitzaldian.

EFE

eta honen iharduna «gogor gaitzetsi, gaitzesten eta gaitzetsiko dudana».

Inmaculada Gomezek egindako salaketak zailtasun ipini zituen Defentsak, urtebete pasatutxo salatu zituela gogoraziz eta honek «gorrotoz eta amorruz» egin zituela ziurtatuta.

Fiskalak bere argumentazioan esandakoa gogoratuz, Casadok zailtasun ipini zuen Gomezek (eta hasiera batean Balsategik) aipatutako lehergailua benetan izan ote zen, eta izatekotan, Garcia Goena hiltzeko erabili ote zen.

«EPAIKETAREN POLITIZAZIOA EMAN DA»

Defentsak ziurtatu zuen prozesu honen inguruan «buelta eman nahi diogun politizazio prozesua» eman dela, eta komunikabideek jakarritako papera gaitzetsi zuen «prozesu paraleloa», «aurretiko kondena», «ihardun juridikozionalen eskusartzea» eman dela salatu. Komunikabideetako «elementu isolatu batzu» askatasun eskubidearen «manipulazioak» izan direla ziurtatu eta egoera honetan, justizia anglosajoiaren epaiketa baliogabetzat jo izana egongo zela.

«Estatua eta bere Gobernua karrikatura demokratikoa dira» diote Gestorek

DONOSTIA

Madrilgo Entzutegi Nazionalen burutu den epaiketak «Estatu espainiarra, bere Gobernua eta bere Judikatura benetazko karrikatura demokratikoa direla baieztatu du» Amnistia Aldeko Batzordeen ustez. Madrilgo epaia «ongi lotua» dagoela azaldu dute, baina euskal iritziz publikoak ere baduela bere egina: «Gobernuak trama beltzetan, gerra zikinean duen erantzukizuna».

Amaitu berri den prozesu judizial honetan, Estatuaren helburu funtsezkoa akusazioak epaitu eta atzera botatzea zela uste dute Gestorek. «Finkatutako ordena gordetzeko denak balio du politikaren defentsan egin du, Estatuaren Arrazoia externalizazio eta errepresioaren gaitzeta kezko zapi modura erabili da» salatu zuen atzo AABK agiri batean.

«PSOEren Gobernuak GALen eraketa eta ekintzetan duen erantzukizun politikoa salatu behar du» berriro ere, hori gainontzeko neurri errepresiboekin osagarria izan delako azaldu dute agiri horretan. «Jukodikaturak, Gobernuak eta Ardanza eta Arzalluz bezalako politikoek adierazpenek gargi utzi dute antzerlan honen atzean gordetzen diren asmoak: GAL asuntua ixtea ahalik eta ondorio politiko gutxienean» uste dute.

— Eta orain zer? —

Ahozko epaiketa amaituta, seguraski irailera arte atzeratuko den erabakiaren zain geratu da Amedo eta Dominguez polizien aurkako epaiketak.

Era guztietako iritzia agertu dira bi poliziei ezarritako dieten zigorraren inguruan: oso luzea izango dela, aske utziko dituztela, edota zigorra txikia izanik, epe laburrean gartzelatik irteteko aukera emango dietela.

Hau da zailena, epaiketa honetan ez dagoelako aukerarik tarteko zigorrak emateko. «Batxoki» eta «La Consolation» tabernen aurkako atentatuen eragiletzat jotzen badituzte, zaila izango da 70 urte baino gutxiagoko gartzela zigorra izatea. Garcia Goenaren hilketa erantsiz gero, gainera, kondena nabarmen handituko litzateke (nahiz eta talde armatuko partaidetza egotzi ez).

Bigarren aukera absoluzioa da. Defentsari jaramon eginez, eta fiskalak utzi duen ate zabala kontutan hartuta, mertzenarien deklarazioak baliogabetzen badituzte posible da kondena (falta) hau gertatzea.

Kasu honetan egoera berezia da: ia kazetari guztiak bat datoz absoluzioa izugarritzko kostua ekarriko liokeela Entzutegi Nazionalaren eta Espainiako Justiziaren sinesgarritasunari.

Kondenaren kasuan, berriz, funtsezko galderak datoz burura: Poliziak gai izango dira zigorra kalean «irensteko» beste norbaiztu kalean utzita? Gai izango ote dira urteetan zehar isilik gartzelan egoteko?

Nafarroako Lehendakariaren hautaketa

Alliren egitasmoak ez zuen lortu gainerako alderdien oneritzirik

«Europa federal eta batuaren erronka» izan zuen aipagai nagusia

Nafarroa 1993ko Europarako prestatu beharra izan zen Juan Cruz Allik atzo aurkeztu zuen gobernu egitasmoaren ardatza. UPNren hautagaiaren asmoek, ordea, bere alderdikideak bakarrik komentatu zituzten eta gainerako alderdi guztiek kontrako botoa emango dute gaurko bozketan.

ANA UNANUE / IRUÑEA

Europaren erronka izan zen Juan Cruz Alli, UPNko lehendakariak, atzo Nafarroako Parlamentuan irakurri zuen gobernu egitasmoaren ardatza. Bi ordu t'erdi iraun zuen haren irakurketak eta, ostean gainerako alderdietako bozeramaleek egin zituzten adierazpenen arabera, lehendakariak eskuindarrak ez zuen inor komentatu.

Ondorioz, ez da aldaketarik aurrikusi gaur hasiko diren bozketetarako eta Juan Cruz Allik bere alderdiaren 20 botoak besterik ez ditu jasoko eta gainerako parlamentariak kontrako botoa emango dute.

Uste horretan aurkeztu zuen Allik datozen lau urteotako egitasmoa. Argi utzi zuen Nafarroako lehendakaria izateko aukera bakarra irailean izango duela eta dagoeneko bidea leuntzen hasia da, zeren berak aitortu zuen bezala «lehendakaritza lortuta ere, eskainuen % 40arekin oso mugatuta gaude».

UPNren gehiengo minoritarioa izango litzatekeela jakinik, keinu egin zien Allik sozialistei. Azken

urteotako gobernagarritasun hitzarmena errepikatzea premiazkoa dela esan zuen lehendakariak, baina oraingoan paperak txandatuaz: UPN gobernuan eta PSOE oposizio epelean.

Alliren programa osoak ardatz nagusia izan zuen: Nafarroa 1993ko Europarako prestatzea. Allik aurrikusitako Europa federala da, «Estatuak boterea eta konpetentziak galtzen dituzten heinean eratuko dena».

Goraka ezezik, Estatuak boterea beharrezko duela ziurtatu zuen Allik. Ildo horretatik, Nafarroak bere nortasuna gorde eta konpetentzia gehiago eskuratu behar dituela nabarmendu zuen.

Zortzi parlamentari falta izan ziren atzoko ekitaldian, baina bakarra joateko baimena eman ez ziotelako. Zutoia Mitxel, HBko parlamentariak, ez zuen beharrezko baimena lortu gartzela uzteko. Bueren epaileak aurretik baimena emana bazuen ere, oporretan bere orde dagoen Garzonek ukatu egin zion. Parlamentuak Zutoia etor zedin lortzeko gestioak egin zituen, baina antzuak gertatu ziren. Alli bere egitasmoa irakurtzen ari zela, HBko parlamentariak euren jezarlekuak utzi zituzten arazo hori konpontzeko, deus lortzeko, ordea.

Alli Foru Parlamentura sartu aurretik, Nafarroako koordinakunde guztiek pankarta bat zabaldu zuten haren aurrean. Arizarte, Itoiz, Aranguren, Riezu, Sakana eta Lurraldeakoek idatzi bat banatu zuten parlamentarien artean. Bertan ziotenez, «lehendakari berriaren esku dago azken urteotako gatazka ekologikoak eta sozialak ebitatzea eta elkarriketaren aldeko apostua egitea».

Bi ordu t'erdi iraun zuen UPNko lehendakariaren diskurtsoak.

JOXE

Lehendakariaren analisisa

«Foru hauteskundeak ostean, zenbait ondorio atera ditzakegu. Alderdi abertzaleek botoetan beharrezko egin duten bitartean, Foru Hobeagotzearen bidez Nafarroaren autogobernuaren aldeko apostua egin zuten alderdiak indartu egin dira...»

Nafarroako hauteslegoaren aniztasunak oso zaila egiten du gehiengoaren sostengua lukeen Gobernu osaketa. Zerrenda bozketatuaren hautagaia Lehendakari izanda ere, botoen % 34,8 bakarrik ordezkatzeko litzuke.

UPNren hautagaiak lehendakaritza lortu arren, argi dago gobernu minoritario horrek gehiengoaren sostengua behar duela eta hori kontsentsu bidez bakarrik lor daitekeela. Guk aldarrikatzen dugun akordioa zabala da, eta bere burua kanpoan uzten duena bakarrik baztertu du...»

Nafarroako hautesleek inori gehiengo eman ez diotenez, adostasuna nahi dutela ulertu behar da. Uste dugu aurreko legegintzaldiko esperientzia positiboa izan dela eta hauteslegoak beharrezkotzat jo duela. Jakina, lehengo egoera botere alternatibaren bidez aldatuz, joko demokratikoan gerta ohi den bezala...»

Besteak beste

A.U. / IRUÑEA

Ehun eta hirurogeitamar orrialdeetako egitasmoa bere osotasunean eskaintzea edota laburtzea ezinezkoa denez, hona hemen Juan Cruz Allik azalduko zenbait ideia:

■ **EUROPA:** Bereizteko zenbait nazio eta erregio egiten ari diren saioentzat irtenbidea izan daiteke eredu federala. Nazio eta erregio horien nortasuna eta beren kasa antolatze ahalmena onartzea premiazkoa da. Honela gaudituko ditugu denon ideia estalizatzaileak, bai egungo Estatuak mantentzea nahi dituztenak eta baita Estatu berri bilakatu nahi dutenak ere».

■ **KONPETENTZIAK:** «Marko instituzional egokirik gabe ezingo dugu nahi dugun Nafarroa lortu. Horregatik diogu ezin dela amaitutzat jo Nafarroako trasferentzi prozesua. Konpetentzi gehiago eskuratu behar ditugu, justiziari, presondegiei eta enpleguari lotutakoak bereiziki».

■ **EKONOMIA:** «1993ko merkatu bakarrean berdintasunean egotea nahi badugu, nahitaezkoa izango da modernizazioa eta konpetitibitatea bultzatzea. Konpetitiboak izateko sektore publikoaren laguntza funtsezkoa da. Honek gastu arruntak murriztu behar ditu eta inbertsioak ugaltu, inbertsio pribatuak bultzatzeko modurik onena da eta».

■ **ZERGAK:** «Nafarroak sistema fiskal propioa behar du. Pertsona Fisikoen Gainera Zergari dagokionez, gutxitu egin behar da. Halaber, PFGZ gordetzeko sistema aldatzea premiazkoa da: itzulerak salbuespena behar du izan eta ez araua, egun gertatzen den modura».

■ **ADMINISTRAZIOA:** «Ezinezkoa da Administrazio Publikoa berritzea. Modernoa, eraginkor eta sinplea behar du izan. Gastu arruntak murriztu behar dira eta kontratazio zuzenekin amaitu. Egund, Administrazioaren ixiltasunak ezezkoa esan nahi du, hots, edozer egiteko baimena eskatu behar da. Ni baieztatu nahi dut, erreklamazioak gerora egin behar dira eta».

«Unibertsitaterako egindako diskurtsoa»

A.U. / IRUÑEA

PSOE, HB, EA eta IU bat etorri ziren Juan Cruz Alliren gobernu egitasmoaren aurkezpenean epaitzeko orduan: orokorregia eta teorikoezia. «Unibertsitaterako egokia iruditu zait —adierazi zuen Gabriel Urralburu, oraindik Nafarroako lehendakaria denak—, oso teorikoa eta abstraktoa, baina ez Nafarroan agindutako duen politikari batentzat. Diskurtso luzea eta orokorregia izan da. Ez da politikoki konprometitu. Azkenaldian nafarrak kezkatu izan dituzten gaiak ez ditu aipatu ere egin: ez dut bakearen alde, edota autobidearen aldeko konpromezurik entzun».

Iritzi berdinekoa azaldu zen Patxi Zabaleta, Herri Batasunako bozeramalea. Leitzarraren esanetan, «orokorregia izan da eta ez du neurri zehatzik proposatu. Gainera, hasieran aipatu duen zerbaitei nahi nuke azpimarratu. UPN eta PSOE Foru Ho-

✓ «Nafarrak kezkatzen dituen gaiak ez ditu aipatu ere egin: ez dut bakearen alde, edota autobidearen aldeko konpromezurik entzun» esan zuen Urralburuk.

beagotzearen alderdi bezala aurkeztu ditu eta hori ez da batere demokratikoa, zeren eta lege bat, guztientzako balio behar lekeen markoa da».

Halaber, zenbait kontraesan nabaritu zituen Zabaletak Allirengan, «zeren aldarrikatu dituen zenbait gauza ez datoz bat PSOEkin onartu izan dituen aurrekontuekin. Eta jakina da PSOEkin UPNren iniritziari esker onartu zituena aurrekontu guztiak».

Zutoia, Mitxel parlamentariarekin

✓ «UPN eta PSOE Foruaren Hobeagotzearen alderdiak bezala aurkeztu ditu, hori ez da demokratikoa, guztientzako markoa delako» uste du Zabaletak.

izandako arazoak ere mintzatu zen abokatu abertzalea. Jakin erazi zenez, Garzon epailearen ezezkoa ezagutu ondoren, atzoko ekitaldia ez ospatzeko eskatu zuten Nafarroako Parlamentuko Mahaikideei, baina hauek ez zuten horrelakorik onartu. Zabaletaren iritziz, «tamalgarria da hori, ez bait dute parlamentari baten duintasuna errespetatu».

Iñaki Cabases, Eusko Alkartasunako bozeramaleak, Alliren egitasmoaren «oreka falta» nabarmendu

Atzo hasi eta irailean amaituko da Nafarroako lehendakariaren hautaketa. JOXE

zuen. Bere hitzetan, «egitasmoa baino diskurtsoa izan da, ezer gutxi zehaztu du eta, gainera, ez da batere orekatua izan. Zenbait gai gehiegi zehaztu eta luzatu ditu eta funtsezko beste zenbait, aldiz, oso arin pasa ditu».

Abertzale bezala «etsita» senti-

itzen zela aitortu zuen Carlos Garaikoetxearen alderdikideak. «Politikoki dezepzionatua sentitzen naiz —esan zuen Cabasesek— abertzalea izanik, gehiago espero nuen erregionalistengandik. Argi dago PPK orain arte baino pisu gehiago duela UPNren baitan».

Arabako diputatu nagusia hautaketa

Gobernu «egonkorra» iragarri du Ansolak Arabako Diputaziorako

EAJ eta PSE-PSOEn botoekin bigarren bozketan hautatu zuten diputatu nagusi

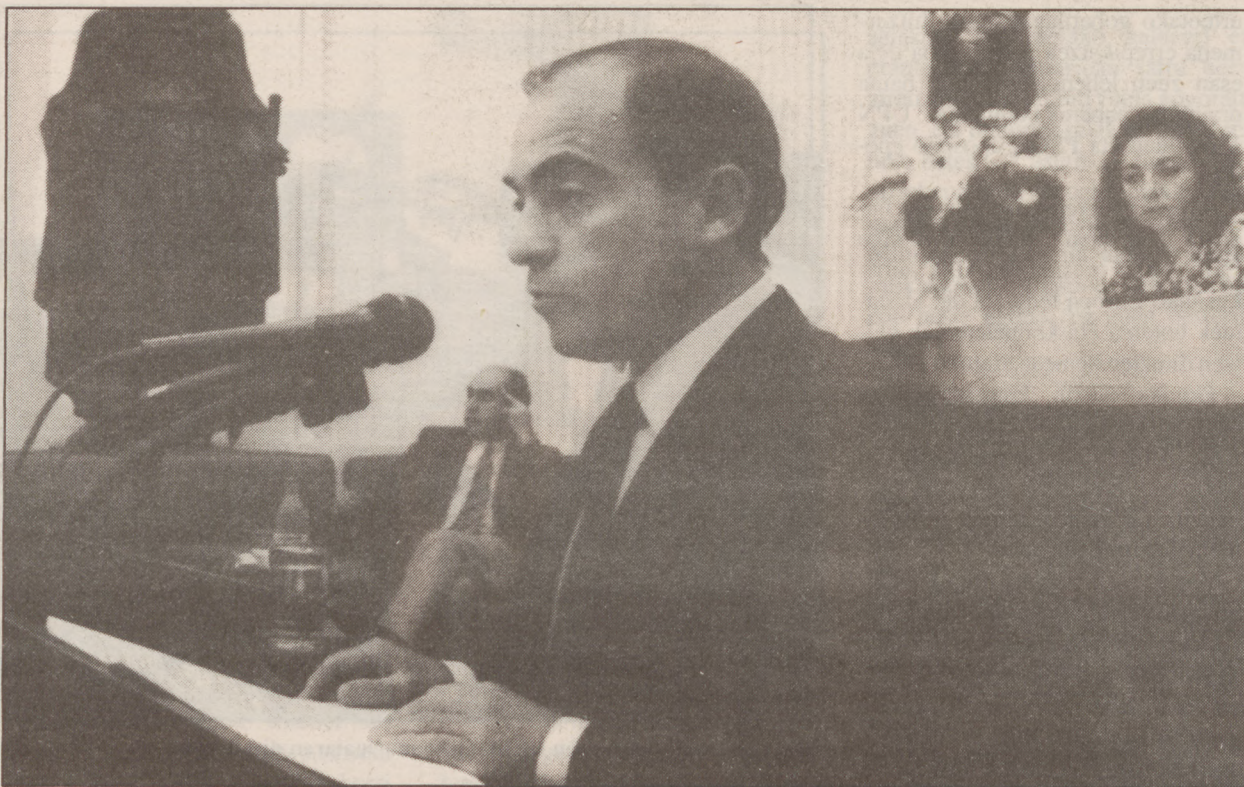
Alberto Ansoa jeltzalea Arabako diputatu nagusi aukeratu zuten atzo EAJ eta PSE-PSOE alderdien botoekin. Ansolak elkarrizketa, negoziazioa eta akordioa aintzat hartuko dituela gobernatzerakoan ziurtatu zuen bere hitzaldian.

FELIX IRIARTE / GASTEIZ

Alberto Ansoa jeltzalea Arabako Diputatu Nagusi aukeratu zuten atzo Gasteizen, EAEko Diputatu Nagusien aukeraketek bukaera emanez. Ansolak Fernando Buesa sozialistaren lekukoa hartu du horrela, honek Diputazioaren buruan lau urte bete dituen egunean hain zuten ere.

Ansolak bere alderdiaren eta PSE-PSOEn botoak besterik ez zituen eskuratu, hogeitabost guztira, eta gehiengo absolutua lortzeko boto baten falta zegoenez, bigarren bozketak beharrezkoa izan zen. Oposizio-ko talde guztiak Ansolaren aurka azaldu ziren.

Inbestidurako hitzaldian Ansolak elkarrizketa eta akordioak egin behar direla oposizioarekin azpimarratu zuen, eta jarraian talde guztien botoak eskatu zituen, baina PSE-PSOEkoak besterik ez zituen lortu. EAJ-PSOE ituna berritzatu egin dute Araban, nahiz eta orain Diputatu Nagusia jeltzaleen esku egon. Ansolak PSE-PSOEko botoak mantendu dituztela eta EAJk % 40 gehiago lortu dituela esan zuen, eta horrega-

Alberto Ansoa Arabako diputatu nagusiaren hautaketarako atzoko plenoan.

tik koalizioa berritzatzea zilegia zela ziurtatu zuen.

Diputazioaren gobernuak zortzi sail izango ditu, lau PSE-PSOEn esku eta beste lau jeltzaleek kudeatuko dituztenak. Horrez gain PSE-PSOE Diputatu Nagusiordea izendatuko du, baina sail baten arduraduna izango da era berean.

PROGRAMAREN BOST ATALAK

Koalizioak gehiengo absolutua izan ez arren, Ansolak berak osatuko duen

gobernua egonkorra izango dela ziurtatu zuen. Hiru arrazoi aipatu zituen horretarako. Batetik bukatu berri den legegintzaldian izandako esperientzia, programak arabarren beharrei erantzuten diela bigarrenik, eta aurreko legegintzaldian baino bost mila boto gehiago lortu dituztelako bi alderdien artean azkenik.

Bost ataleko programa aurkeztu zuen Ansolak. Politika instituzionala atalean, Lurralde Historikoen Legearen berrikusketan parte hartzea proposatu zuen, ebazpen batzordean

eta Kupoaren Legean bezalaxe. Hala ere Kuadrilaren legea garatzea ezin bestekotzat jo zuen Arabako egituraketa zehazteko. Politika sozial eta kulturean zerbitzu sozialak garatzea oinarritzko ardatza dela adierazi zuen, euskara laguntzea bezala, baina ez zituen zehaztasun gehiago eskaini arlo honetan. Ekonomi alorrean azpiegiturak hobetu nahi ditu Ansolak. Gasteiz eta Armiñon lotzen duen autobidea eta Urbinatik Arlabanera doan errepidea hobetzea lan garrantzitsuenak izango dira.

Ormazabal: «Ez dut ulertzen nola utzi den Hazienda PSOEn esku»

F.I. / GASTEIZ

Alberto Ansoa EAJ-PSE-PSOEko hautagaiaren hitzaldiak ez zuen EAKo Patxi Ormazabal konbentzitu, eta jeltzaleak esandako «hainbat gauzek» kezkatzen zutela adierazi zuen. Hauen artean Hazienda sozialisten esku uztea aipatu zuen Ormazabalek. «Arlo finantzarioko zazpi arau foralei ipinitako errekursoak ikusi ondoren ez dut ulertzen nola EAJk utzi duen Hazienda sozialisten esku» adierazi zuen EAKo bozeramaleak.

PSOEko kontzieto ekonomikoez hitzegiten duenean EAEtik at, «mesede» bat dela esaten duela ziurtatu zuen garai batean Arabako Diputatu Nagusi izan zen Ormazabalek. Kultura, euskara, azpiegitura handiei eta Trebiñori buruz ez zuela ezer esan gogoratu zion Ansolari, jarraian sozialistekin lotutako ituna «komentziario ezkontza» izan dela adierazteko.

Egoera horrela legegintzaldi «isiltutsua» espero du Ormazabalek, PP, UA eta EEK bezalaxe. Baina ez, ordea, PSE-PSOE. Fernando Buesa adierazi zuenez, PSE-PSOE Ansoa sostengatuko du Diputazioaren buruan. «Ez jarri hori zalan-tzan Ormazabal jauna» erantzun zion EAKoari. Gainera ituna akordio politiko eta hauteskundeetako fruitua da Buesarentzat, eta ez komentziarioaren oposizioak uste duen bezala.

Hazienda sozialisten esku egotea defendatu zuen PSE-PSOEko arduradunak. «Hori ulertzen ez duenak zaila izango du adostasunaren kultura ulertzea» esan zuen, eta jarraian Patxi Ormazabali erantzun zion: «Nazionalista batek nazionalista izateagatik ez ditu kontzertu ekonomikoak guk baino hobeto defendatuko» esan zion. Unidad Alavesako Pablo Mosquera ere akordioa eta Alberto Ansoa jeltzalearen aurka azaldu zen.

Pastorrek lau aldiz kendu zion hitza Guillermo Pereari

F.I. / GASTEIZ

Juan Pastor Arabako Batzar Nagusietako lehendakariak lau aldiz geldi erazi zuen Guillermo Perea HBko bozeramalearen hitzaldia. HBk lehendabiziko aldiz hartu zuen parte Diputatu Nagusien hautaketan, eta hitzaldia hasteko Espainiako gartzeletan dauden presoak gogoratu zituen Pereak. «Perea jauna egungo gaiari heldu mesedez» esan zion Pastor sozialistak. HBko bozeramaleak instituzioak herriaren zerbitzurako behar direla izan esan eta gero, iruzur, azpijoko eta manipulaziorako erabili dituztela salatu zuen, eta orduan heldu zen bigarren etenaldia. «Mesedez, instituzioak errepertatu behar dira» esan zion Pastorrek.

EAJ-PSOE akordioa gogor kritikatu zuen Pereak, abertza-

leen aurkako paktua, «Ajuria Eneakoa bezalakoa» dela esanez. EAJ Madriletik PSOEko inposatzen duenaren menpe dagoela esan zuen, «PP, UA eta PSOEko azpijokoari jaramon egiten». Orduan heldu zen Pastorren hirugarren etena, alderdiak aipatzen zituenean «begirune» hobeagoz tratatzea eskatuz. Laugarren etena arratsaldeko erantzuteko hitzaldian egin zion antzeko motiboengatik.

Pereak bitan zatitu zuen hitzaldia. Lehen zatian egitura instituzionala gogor kritikatu zuen, eta bigarrenean HBren alternatiba plazaratu zuen, euskaraz eta gaztelaniaz egindako hitzaldian. Euskararen arloan EAJk amore eman duela esan eta gero, hizkuntz politika indartu behar dela esan zuen eta herri librearen bakea aldarrikatu ere.

Adjudikazioari uko egitea eskatu dio Lurraldeak «Ramos Hidalgo»

P.U. / DONOSTIA

Lurraldea koordinakundeak Irurtzun-Andoain autobidearen lanen adjudikazioari uko egin diezaien eskatu dio Ramos Hidalgo S.A. enpresari. Eskatera honen arrazoia enpresa adjudikatzailerik duen «komunikazio egitasmoa» da. Egin egunkariak atzo ezagutzera eman zuen «komunikazio egitasmo» honetan. Autobidearen proiektuaren kontra dauden erakundeei isiltasunezko estrategia ezartzea eskatzen da.

«Ezin dira egin proiektu honen kontra dauden oposiziozko erakundeak legitimatzen dituzten ekintzak. 'Ramos Hidalgo S.A.' enpresaren komunikazioa honako helburuekin bideratuko da: batetik, iritzi formazioa eta kazetariei oposizio honen atzetik helburuak adieraztea eta, bestetik, beren ihardunei kasurik ez egitea».

Guzti hau argitara eman ondoren, «Ramos Hidalgo ez da enpresa adjudikatzailerik hutsa, baizik eta Leizorango autobideko proiektuaren oposizio politika bultzatzen duen multzo politiko-militarraren parte aktiboa», adierazi du Lurraldeak. Auzi honetan Ramos Hidalgo S.A. «parte nahasle eta liskartsua» da, Lurraldearen esanetan, «bere ezauzgarriengatik, zalantzazko jatorriagatik eta sare mafiosiekiko eta muturreko eskuinaren loturagatik».

Zentsura mozioak aurkezteko egunak jar ditzala eskatu dio EAJk PSOERI

GASTEIZ

EAJ-PSOE akordioa gauzatu ez den hiru udaletan, Arrasate, Biasteri eta Kanpezun, aldi berean zentsura mozioak aurkezteko eguna finkatu dezala eskatu die Ramon Jauregi eta PSE-PSOERI Joseba Egibar, bozeramale jeltzaleak.

Arabari dagokionez, dagoeneko akordio bat izenpetuta dagoela esan zuen eta bertako PSOEko hiru hilabete epean egoera konpontzeko konpromezua hartu duela. Jeltzale eta sozialistek izenpetu zuten gobernu akordioa berbidatzea bi alderdiei dagokiela esan zuen EAJko bozeramaleak, eta beraiek horretarako prest daudela.

Arrasaten gertatutakoa «gehiagotzen» dela azaldu zuen atzo Joseba Egibarrek, eta herri horretako Euzko Alderdi Jeltzaleko zinegotziak oposizioan sartu direla udalean.

Herri Batasuna eta Eusko Alkartasunarekin batera gobernu batzordean egotearen arrazoia «botere maila handiagoa hartzea da, udal hornetan hobeto gobernatu eta atzera egin ez dezagun» da Egibarren esanetan.

Biasteri eta Kanpezuko kasuak Arrasateko bezain inportanteak direla adierazi zuen bozeramale jeltzaleak. Bi udal horietan EAJren zerrendek lortu zuten boto gehien, baina PP eta EAKo alkateak izan ziren aukeratuak, sozialisten botoei esker.

Antonio Gabiola eta Perez Altamira atxilotu ditu Frantziako Poliziak

Victoria Fernandez Gabiolarekin batera atxilotu zuten Lourdes-etik gertu

Antonio Gabiola Goiogana eta Victoria Fernandez Zabala atzo goizean atxilotu zituen Frantziako Polizia Judizialak Lourdes-etik gertu duten Luz Saint Sauvear-eko etxean. Francisco Javier Perez Altamira, Donibane-Lohizunen atxilotu zuten asteartean ohizko kontrol batean, polizia iturriek azaldu dutenez.

BAIONA

Goi Pirinioetako Luz Saint Sauvear eta Donibane-Lohizunen atxilotu zituzten.

eta berrogeitamar egunera zabaldu zuen poliziak Gabiola Goioaga izan zela bahiketan parte hartu eta Revilla autoan sartu zuena. Espainiako Barne Ministeritzak 1987an egin zuen txosten batek zioenez, Gabiola 1985ean sartu zen ETako Madril komandoan. Ricardo Tejero Negro, 'Banco Central' banketxeko zuzendari nagusiaren hilketan parte hartu zuela esaten zen bertan. ETA politiko-militarreko kide izana, 1980an bere kontrako atxilotze agindua eman zen, ustez Bizkaiko Farmazuetikoen lehendariaren bahiketan izan zuen zerikusiagatik. Carlos Bueren Madrilako Entzutegi Nazionalako epaileak Sokoako sumarioan sartu du, eta errebelatzen deklaratu.

Francisco Perez Altamira, Donibane-Lohizunen kasualitatez jarria zegoen ohizko kontrol batean atxi-

lotu zuten asteartean, iturri polizialek atzo azaldu zuten.

Perez Altamiraren atxilotzea

Perez Altamirak hogeitazortzi urte ditu eta Errenterrikoa da. Entzutegi Nazionalak atxilotuta agindu du, «galerak sortzea eta lege kanpo armak izatea» leporatuz. Espainiako Poliziak, 1986an desegin zuen ETako 'Bian-ditz' izeneko komando ilegal bateko kide izateaz akusatzen du.

Frantziako Barne Ministeritzak berriz, Perez Altamira atzerriratze-ko agindua eman zuen 1987ko azaroan, baina non zegoen berririk ez zeukaten, ez zen agindua bete. Orain mugatik urrun dagoen Frantziako departamenturen batean konfina dezakete, iturri ofizialek atzo azaldu zuten.

Espainiako erregea Euskal Herrira etortzeak ez dio EARI onik egiten

DONOSTIA

«Eusko Alkartasunari ezin dio onik egin Juan Carlos I erregearen bisitaldiak duen esannahi politikoak» adierazi du alderdi honek Espainiako monarkek Euskal Herrira egingo duten bisitaldiaz zabaldu den notziaren aurrean. «Autogobernua onartzen zuen Estatutuaren kontra inposatzen den funtzionamentu instituzionala babestu egiten du, eta horrek gure protesta eta gaitzespena me-rezi du» dio EAK atzo zabaldu zuen agirian.

Dena den, «kortesiala instituzionala izango duen jarrera» iragarri du alderdi honek, «Autonomia Estatutu Nazionalako terminoetan planteatutako alternatiba politikorik radikalenean ere Ko-roak ordezkatzeko duen marko instituzionalean politikoki garrantzea aurrikusten duelako».

Juan Carlos I eta Sofia Espainiako errege-erreginak, Loiolako San Ignacioren V urteurrenako ekitaldietan hartuko dute parte hilabete honen 31n. Elizak aur-tengoa 'Urte ignazianoa' izenda-tu duela eta, Loiolako Santutegian egingo den erlijio ekitaldi berezia presidituko du Espainiako erregeak, Jose Antonio Ardan-za, Gasteizko Jaurilaritzako lehendakari laguntzarekin.

Juan Carlos erregeak Euskal Herrira egingo duen bisitaldiaren programa zehaztua dago ia, uz-tailaren 31koa bai behintzat. Den den, Donostian bi gau egingo di-tuela pentsatzen da. Loiolako ekitaldien ostean, EAEko agin-tarien harrera ofiziala jasoko du Donostiako Miramar Jauregian.

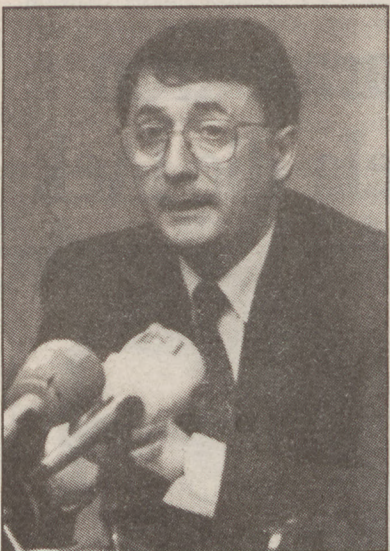

Juan Carlos I.

Gainontzeko alderdi nazionalistek indiferentziaz jaso dute erregearen bisitaldiaren notizia, eta Herri Batasuna izan da kontrako jarrera garbia azaldu duena. «Ez erregea eta ezta Estatuko beste agintariak ere, ez dute Euskal Herriaren harrera onik izango, gure herriaren eskubideak onartzen ez dituzten bitartean» adierazi zuen Jon Idigorasek HBko bozerama-leak. Ajuria Eneako iturrietatik ez zen iritzirik eman nahi izan. EEK ere ez zuen baloraziorik egin nahi izan eta herritarrek honelako bi-sitetara ohitu behar duela azaldu duen ordezkari batek. Notizia ho-nen aurrean pozik azaldu diren alderdiak PSOE, PP eta UA izan dira.

Larrinaga: «Udan pentsatu beharko dute barruan jarraitu nahi duten ala ez»

L.K.G. / GASTEIZ

Jon Larrinaga.

eta horrez gero Añamendikoek «gurekin batera EEren proiektuaren alde lan egiteko ateak zabalik» izan-go dituztela esan zuen. Honez gaine-ra, Eusko Jaurilaritzarekiko dagoen «sostengu parlamentariaren egon-kortasuna» azpimarratu zuen EEko idazkariak. Bestalde, erabaki oro hartuta daude Larrinagaren ustez, eta alderdiaren ohizko bideek irailetik aurrera «era normalean» jarraituko dutela aipatu zuen.

Jon Larrinaga Euskadiko Ezke-rrako idazkariak atzo Gasteizen esan zuen bezala, Biltzar Ttipiak ez zi-zkien karguak alderdiaren eskutan utzi. Añamendiko partaideei, «Euskadiko Ezkerra alderdiko kide guztiei baizik», Neurri orokorra izan zela adierazi zuen Larrinagak, «ze-ren eta mota honetako egoera larri batean, proposamen zehatz hauek egin behar bait dira». Egunotan alderdian eztabaidatu dituzten arlo as-ko «alderdi demokratikoetan ezta-baidatzen ez diren gaiak» direla ai-tortu zuen.

Añamendiko partaideek «udaran hasi beharko duten hausnarketa pro-zesua» behin eta berriz hitzegin zuen EEko idazkariak. Bere ustetan, Kepa Aulestiak zuzentzen duen ko-rronte politikokoek «ondo pentsatu beharko dute Euskadiko Ezkerraren baitan jarraitu nahi duten, baldin eta, beraiek aldarrikatzen ari diren beza-la, gure alderdia dagoen hauteskun-deotan belarrondoko ikaragarria ja-soko duen alderdia bada eta inolako etorkizunik ez duen alderdia bada». Gogoetak egin ondoren egoera baretuko da Jon Larrinagaren iritziz,

Lerro artean

Isiltasunaren hotsa

Komunika-bideen munduan isiltasuna entzun egiten da. Begi bistan dagoen gertaera bat isiltzea zaratu-tsu gerta daite-ke. Horregatik, isiltzearen auke-raren ondoan, murriztuta eskain-tzea aukeratzeko da gehienetan. Juan Manuel Idoiaga, *Egineko* ohizko analista politikoak entzun egin zuen isiltasunaren zarata EE-ren krisiaren inguruan. «Komen-tarista batzuek ez ikusiarena egi-ten dute. EErenak ez du erre-me-diorik», kexatzen zen Idoiaga he-renegun ohizko komentariet- ihes egiten ziotelako «ezinbesteko hausturari» buruz idazteari. Den-bora kontua izan da, zeren eta atzo egunkari gehienak bat etorri ziren EEren krisia termino horietan ai-patzeko. «Iragarritako haustura» izenburua jarri zion Ramon Mu-rrek, *El Correo Español*en, bere artikuluari. «Siglen bataila» izan

zen Alberto Surioaren artikulua- ren izenburua. Testuaren barruan, *El Diario Vasco*ko analistak argi eta garbi hitzegiten zuen: «'Kriti-koek' eskainiak uzteari uko egiten diotenean eta barne demokrazia- ren bandera hartzen dutenean zatiketa geldia ezina izaten hasi delako da». Komentaristen iritzi hauez gain, hiru egunkari- editoriala gai honi eskaini zioten. *El Mundok* zatiketara daramaten bi logika ikusten ditu, baina baita zatiketa onartu nahi ez izatea ere. Egoera horretan, irailera arte itxa-rotea erabaki dutela dio *El Mun-doko* editorialek. *El Correo Español* eta *Diario 16* egunkari- en editorialen izenburuak esagura-tsuak dira. Lehenak: «EE, haustu-aren atarian». Bigarrenak: «EEren agonia».

Isiltasunaren hotsa entzun dute Gurutz Jauregik eta Mariano Fe-rrerek. Kasu honetan, Amedo eta Dominguezen kontrako epaiketa- ren inguruan. Gurutz Jauregik be-re kexua azaldu zuen *DVko* iritzi orrialdeetan: «Ezin dut ulertu

euskal indar politiko eta sozial gehienek isiltasuna eta pasibita-tea». Mariano Ferrerek fiskalak egin zuen alegatua dela eta, al-derdi gehienek isiltasuna salatu zuen bere irriti programan. Ko-munikabideei dagokienez, epai- ketaren amaieran iritzi artikul- u edo komentarioren falta sentitu dela esan daiteke, bai fiskalaren bai akusazioen azalpenak neurtze-ko. Are gehiago, *El Pais* eta *Dia-rio 16* egunkariak nabarmen mu-gatu dute espazioa akusazioen alegatuak jasotzerarako. Egunero-ko orrialde osoa orrialde erdi bihurtu zen atzo. Hirugarren kasu bat aipatzeko, *Eginek* Ramos Hidalgo S.A. enpresari buruz ar-gitara eman dituen informazien beste komunikabideen isiltasuna- rekin topo egin dute. Atzo bertan, enpresa horren «komunikazio egitasmo» baten barruan agertzen ziren «komunikabideentzako ja-rraibide» batzuen berri ematen zuen. Oihartzunik izango al du?

PELLO URZELAI

Osakidetzaren azterketak irailean errepikatuko dira

DONOSTIA

1990. urteko Osakidetzaren Enpleguaren Eskaintza Publiko (OPE) psikologo eta tekniko administratiboen azterketak datorren irailean egingo dira berriro. Frogak zuzentzen zituzten auzitegiek bertan behera utzi zituzten azterketak, irregularitateak zirela eta.

Azterketak zuzentzeko ardura zuten hiru auzitegiak, Osakidetza eta Eusko Jaurlaritzaren Osasun Saileko bozeramailea bat etorri dira azterketak lehenbailehen errepikatu behar direla esatean. Uztailearen 29 eta 30ean egiteko asmoa azaldu zuten hasieran. OPEko arduradunen ustez, ordea, azterketaren deialdiatik azterketaren egunera bitartean hamabi egun besterik ez zegoen, eta ondorioz kaltetutako pertsonak ez lukete azterketa behar bezala prestatzeko betarik izango.

Bertan behera utzitako frogak errepikatu, azterketa berriak eta galderak prestatu eta lokala ere atontzeko denborarik ez zegoela ere adierazi zuten Osakidetzako arduradun eta hiru auzitegiak. Guzti hau dela eta erabaki dute examinak irailera atzeratzea. ELA eta UGT sindikatuak ere atzeratzearen aldekoak ziren.

ORDIZIAKO
AZOKA

Aranak, San Juan sagarrak eta mahats beltza dira nobedadeak

ANA IRASTORZA / ORDIZIA

Bertako produktuen artean aranak eta San Juan sagarrak aipatu behar dira atzoko feriaz, lehenak 150 pezetan eta bigarrenak 200ean. Kanpoko produktuen artean klaudia motako aranak —300 pezetan— eta mahats beltza —185ean— dira aipagarrienak. Zizak agortu dira eta salgai ziren perretxikuak ontutak, gibelurdinak eta ziza horiak dira.

BERTAKO PRODUKTUAK

Barazkiak: babarrunak, 800-1.000 pezeta; azak, 50-150; letxugak, 40-60; gereziak, 200-300; tomateak, 300-350; bainak, 350-400; ilarrak, 250.

KANPOKO PRODUKTUAK

Udareak, 10-190 pezeta; tomateak, 195-250; lekak, 390-450; limoiak, 110-125; sandiak, 60-75; paraguaiak, 185-225; briñoiak, 175-250.

ARRAINAK

Antxoak, 840 pezeta; antxoilak, 770; bakailaoak, 1.100; kariokitak, 930; txitxarroak, 360-500; itsas oilarrak, 980; mihi arrainak, 1.530; libitak, 600; medianak, 1.220; perlitak, 460; perloiak, 520; potak, 430; merlenak, 1.060; zapitoak, 950; sardinak, 600; amorrainak, 650; hegaluzeak, 1.100; txipiroiak, 1.220; legatzak, 1.640.

«Etorkizuneko Bilbo» aurkeztu zuen atzo Bizkaiko Diputazioak

Jaurlaritza eta Udalarekin batera gauzatuko du proiektua

Eusko Jaurlaritzako Garraio Saila, Bilboko Udala eta Bizkaiko Diputazioko arduradunek hiriburua berregituratzeko zenbait erabaki onartu dituzte. Haien artean La Campa de Los Ingleses delakoan kokatzen den merkantzien geltokia Barakaldora eramatea dago.

G.A. / BILBO

Bizkaiko hiriburuko leku ezagun honetan dagoen merkantzien geltokia, Bizkaiko Labe Garaia enpresak dituen industri lur batzuetara eramateari oneritza eman zioten atzo Eusko Jaurlaritzako Garraio Sailak, Bizkaiko Diputazioa eta Bilboko Udaleko buruek.

«Diputazioak Labe Garaiekin lurraren erosketa eztabaidatzeko konprometua hartu du eta lurra eskuratuko ditugu, enpresa honek Diputazioarekin duen zor fiskalaren truke», jakin erazi zuen Jose Alberto Pradera Bizkaiko Diputatu Nagusiak. Une honetan, Barakaldoko enpresa honek 6.000 milioko zor fiskala dauka Bizkaiko Diputazioarekin.

Hiru erakundeen arteko «koordinazio eta elkarlana» azpimarratu zituen Josu Ortuondo Bilboko alkateak, eta oso garrantzitsutzat jo zuen Bilboko Campa de los Ingleses delakoaren «berreskurapena». «Bertan, etorkizuneko negozioen, zerbitzuen eta hirugarren sektoreko Bilbo eraikitze proiektua bait dugu».

EZKERRALDEKO TRENBIDEA AMEZOLARA

Ildo honetatik, Nerbio ibaiaren ezkerreko erretetik igarotzen den trenbide sarea

Hiru erakundeen ordezkariak atzoko prentsurrekoan.

La Casillan ondoko Amezolako geltokira eramango dute. Proiektua hilaren bukaerarako amaituta izatea espero dute hiru erakundeetako ordezkariak. Horrela, irailean Herrilan eta Garraio Ministeritzarekin bilduko lirateke, proiektuaren gauzatzea eztabaidatzeko.

«Udaleko alkateordeen eta RENFEren arteko bilera bat egon da eta hegoaldeko trenbidearen leku aldaketa proiektuan bat gatoz gauza askotan. Hala ere, akordioa hiru erakunde eta Ministeritzaren artean lortu behar da», azaldu zuen Ortuondok.

Eusko Jaurlaritzako Gobernu Batzordearen erantzunaren zain, hiru erakundeetako ordezkariak ontzat jotzen, Kasku Zaharretik Santutxuko Basarrate auzoa arteko metro zatiaren eraikuntza lehen fasearen barruan sartzea.

Bi geltoki izango litzuzkeen metro zati honek abantaila garrantzitsuak eskainiko litzieke Santutxuko

✓ **Metroa Santutxuraino iristea Otxarkoaga eta Txurdinaga auzoetako hiritarrentzat ere mesedegarria izango litzateke.**

80.000 biztanleei eta eragina Txurdinaga eta Otxarkoagako auzoetako hiritarren artean ere nabaritutako litzateke.

Era berean, metroaren obrak direla eta, datorren azaroaren 1etik aurrera, itxi egingo dute trafikari San Igancio kalea eta Lehendakari Agirre etorbidearen arteko kalea. «Trafiku arazoak ekiditeko asmoz, SENER enpresak proposatutako neurriez gain, kale honetan bizi direnek beren autoak aparkatu ditzaten udal aparkalekuak martxan jartzeko asmoa dugu», adierazi zuen Bilboko alkateak.

Errektoretzaren neurriek «arazoaren larritasuna» ezkututzen dutela dio IAek

G. AGIRRE / BILBO

Gauzak konpontzen ez badira «EHUren etorkizuna beltza» izango dela adierazi zuten atzo Ikasle Abertzaleak-eko ordezkariak. Beraien ustez, «Errektoreak eta Ikasle Kontseiluak egindako azken deklarazioak arazoaren larritasuna ezkututzen dute».

«Ekaineko azterketak egingo ez zirela jakitun egon arren, Errektorea negoziatzeko eskaera alde batera utzi eta gezurretan aritu da, arazorik ez dela izango esanez» esan zuen IAk. Talde honen ustez, ondorioak «argi» daude: «Mila ikaslek baino gehiagok ez du azterketaren bat egin, euskal adarretan ez dago epaimahaiak osatzeko irakaslerik, eta abar».

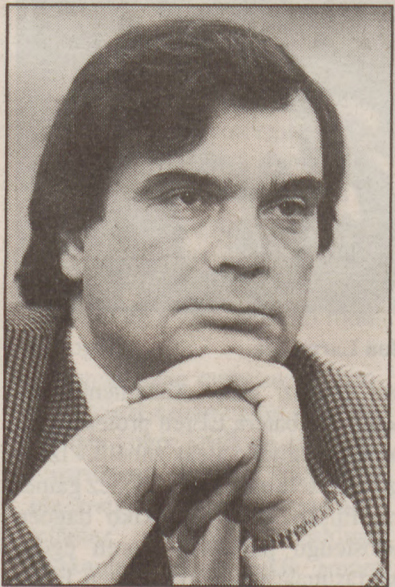
Ekaineko azterketak atzeratu dituzten irakasleak, azterketak egiteko prest azaldu ziren atzo, «Errektore-

tzak publikoki agindu dituen negoziaketak hasiz gero». Era berean, Errektoretzak «sinesgarritasunik» ez duela adierazi zuten: «Legalitateaz hitzegiten du, ilegaltasun eta irregularitasuna euren jokabidearen arau eta muina izan denean».

Irakasle on esanetan, «gure ikasleek jakin badakite azterketak gurekin noiz egingo dituzten, inolako konbokatoriarik galdu gabe. Guk geure hitza beteko dugu».

Irakasle zein IAko ordezkariak EHUko Ikasleen Kontseiluaren jarraera salatu zuten atzo. Lehenengo esanetan, «susmagarria da, urte osoan txintik ez esatea eta EHU hutsik dagoenean ikasleen defendatzaile gisa agertzea». IAen iritziz, «Kontseiluak ez dira Errektorearen inkapazitatea salatzen gai izan».

Azkenik, Bilboko epaileak «artxiabatu» egin du Arantxa Urkaregik eta

Barbera, EHUko errektorea.

Jose Ramon Etxebarriak, Barberaren aurka «irainengatik» jarritako salaketa.

LABURREAN

GOARDIA Zibilak intsumiso bat atxilotu du

Juan Bautista Senar intsumiso nafarra atxilotu zuen atzo eguerdian Goardia Zibilak Iruñean, Bideko Ama Ospitaleko bere lantokian. Gazteak martxoaren 7an joan behar zuen El Ferrolera, baina ez zen agertu, eta apirilaren 7an Iruñeko Epaile Militarren aurrean aurkeztu zen, deklarazioa egitera. Orduan, hilaren 7an A Coruña-ko epaitegian aurkeztu behar zuela adierazi zioten, baina lanean ari zela eta, hemengo epaitegiaren aurrean azaldu zen.

HENDAIAN Credit Maritime banketxea lapurtu dute

Hendaia-ko Credit Maritime banketxean lapurreta bat izan zen atzo goizean. Goizeko hamarretan eta hobe gutxi inguruan bi gizon armatu sartu ziren banketxe barnean eta langileak komunetan giltzaperatu ondoren banketxeo diru kutxa hartu zuten. Dirudienez 150.000 libera inguru ebatsi dituzte. Lapurrek ihesari ekin zioten ostean.

MOZORROTUTAKO bat atxilotua kotxea lapurtu nahi izategatik

Mozorroturik zegoela xiringa batekin kotxe gidaria mehatxatzeagatik atxilotu du Bilboko Udaltzaingoa Miguel Angel V.L. hogeitamalau urtekoa. Joan zen larunbatean, burua 'pasamontañas' berdearekin estalia zuen gizonezko bat ikusi zuten Udaltzainek Bilboko Autonomia kalean. Gorputz erdia kotxe baten barruan zuen eta Udaltzainek ikusi zutenean ihesari ekin zion. Metro batzuk haruntzago atxilotu zuten ordea.

BERLANDATUTAKO zuhaitzak txukunduko dira

Zortzi milioi pezeta erabiliko ditu Nafarroako Gobernuak berlandatutako zuhaitzak txukundu eta belazeetatik larrak kentzen. Kanpaina bat jarriko du martxan Gobernuak helburu honekin. Berlandatutako zuhaitzak landareen garapena oztapatzen duten landaretxarrek kentzea da kanpainaren helburua. Kanpainak 391.000 landaretan izango du eragina. Era berean hamar herritan landatuko dira landare eta zuhaitz berriak, hala nola, Beran, Etxalarren, Igantzin eta Lesakan besteak beste.

Hirigintza

Larrinaga: «Gaurgero etxebizitza ez da sekula espekulazioan eroriko»

Jaurlaritzaren «larrialdiko neurriek» etxeak erostea erraztuko dute

Jon Larrinaga Hirigintza sailburuak atzo Gasteizen aurkeztu zuen aginduak «espekulazioarekin amaituko du, euskal administrazioak eramango duen politika iraunkorra dela medio». Etxebizitzaren prezioa eta benetako kosteak parekatzea nahi du Larrinagak.

LUIS KARLOS GARCIA / GASTEIZ

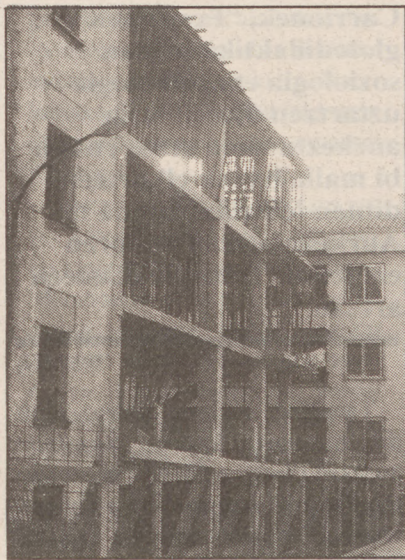
«Aldaketa nabaria» iragarri zuen atzo Jon Larrinagak etxebizitzaren auzian, «hemendik aurrera biztanleen zati haundiago batek laguntza jaso ahal izango bait du». Ildo honetatik, etxebizitza hartzea «erraza» izango dela esan zuen sailburuak, bere ustez salneurriak eta kosteak parekatuko bait dira.

Izan ere, atzo aurkeztu zituen larrialdiko neurriek «espekulazioa uxatu gura dute behin batez». Orain arteko panorama aldatu beharra dago Larrinagaren iritziz: «etxebizitzaren alorrean, eskaera eskaintza baino haundiagoa izan denez, prezioek gora jo dute etengabe. Dena den, hori gertatzeko arrazoiak administrazioak izan duen politika iraunkorrik eza izan da eta guk berma dezakegu alderantziz jokatu dugula datozen hiru urteotan».

Eusko Jaurlaritzaren dekretu berriak hilerio 133 mila pezeta baino gutxiagoko errentak dituztenei lagunduko die bereziki, — Lanbide arteko Gutxienezko Soldata bider 2,5 baino gutxiagokoei, hain zuzen —. Larrinagak ziurtatu zuenez, 7,5 milioi pezetako etxebizitzak, «edo hartze erreza dutenak», egiteko joera bultzatuko dute. Gainera, «fon-

Larrinagak dekretuaren berri eman zuen prentsaurrekoan.

Etxebizitza gehiago eraikiko dira.

✓ Larrinagak esan duenez, 7,5 milioi pezetako etxebizitzak egiteko joera bultzatuko du Jaurlaritzak.

do galduko % 12ko dirulaguntzak emango ditugu eta interes tipo baxuak eskainiko ere bai, % 6,4koak, hain zuzen».

Interes tipoetan datza programa berri honen bigarren jomuga bat, alegia, «interes tipo bonifikatuak dituzten errenten multzoa haundiagotzea». Orain arte 3,4 milioi pezetako errentak ziren interes lagungarri hauek hartzeko gai ziren bakarrak, baina hemendik aurrera urteko 4,8 milioiok ere aurrikusiko dira atal honetan. Honez gainera, 5,8 milioitara iristen direnek ere % 13,25ko interes tipo izango dute. Jon Larrinagak zehaztu zuen moduan, «interes tipoaren aldetiko laguntza guzti

hauek muga bezala 13 milioi pezeta izango duten etxebizitzetarako izango da».

Alokairu politika martxan jarriko du bestalde Hirigintza Sailak. «Etxebizitza hartu baina erosi ezinik dabilzanentzat, alokairu parkeari ekingo diogu», adierazi zuen Larrinagak halako zerbait egiteko dauden «zailtasunak» aitortu zituen bitartean, «baina zuhur arituko gara gai honetan, udalen kolaborazioaz baliatuta».

PREZIO ETA ERRENTAK Maileguak ematera koan bi irizpide kontutan hartuko dituzte soilik: prezioa eta errenta. «Irizpideen sinplifikazio» hau beharrezkotzat jo zuen Larrinagak. Gainera, erabili izan diren etxebizitzetan hartzerik egongo da «baldin eta erabilitako etxebizitzaren kosteak gehi berteralbitzearen gastuak 13 milioi pezeta baino gehiago ez badira».

Maileguen baldintzei dagokienez,

✓ Maileguetan ere «hobekuntzak» izango dira, amortizazio epea hogeit urtekoa izango bait da.

«hobekuntzak» mintzatu zen. Amortizazio epeak, orain arte 15 urtekoak baziren, 20 urtekoak izango dira dekretu berriaren ostean, eta lehenengo bietan «karga gutxiago jasateko aukera ematen da gainera». Maileguei buruz hitzegitean, udalekin mantentzen saiatuko diren elkar-lana azpimarratu zuen. «Tresna batzuetaz baliatu behar dira udalak lur-zorua erosi eta eskaini ahal izateko, eta hau dela eta, mailegu ildo zenbait emango dizkiegu». Uztailaren 29an Segovian egingo den Etxebizitza Mintegi Sektorialean arlo guzti hauek elkarrekin autonomoetako sailburuek hitzegingo dutela esan zuen.

EHEk euskararen egoera azaldu die udatiarrei

J.L./BAIONA

Euskal Herrian Euskaraz elkarrekin egindako gutun ireki batean, Euskal Herria uda honetan etorri diren kanpotiarrei, euskararen gaur egungo egoera azaldu die, eta aldarrikatu garrantzitsua dela bideetako seinaleetan euskara erabiltzea eta euskara hizkuntza ofiziala bihurtzea.

EHE elkarteak oharturik Euskal Herrian urte osoan pindatuak edo zikinduak izan diren 1700 bide seinaleek trabak sortzen diezkietela udako ibiltariei, esplikatu nahi die ekin-tza horiek eginak izan direla «euskaltzale batzuk salatzen dutelako euskararen egoera eta bide seinaleen euskaratzeko premia azpimarratu nahi dutelako». Bere gutun irekian, elkarteak honela jarraitu du «jokamolde horrek sortutako kalteak eta zuentzat nahasgarriak direla salatu dute behin eta berriro hemengo politikariek eta frantses administrazio-ko arduradunek».

Bide seinaleak bi hizkuntzetan ematearen alde daudela elkarte asko azpimarratu du EHEk «horren aldeko onespenez sozial zabala agertu da, hala nola, 200 elkarte edo pertsonalitate eskakizun horren alde agertu dira».

EPAILAK AUZIA BALIOGABETU EHEk, gainera, aipatu du elkarteko kideek jasan behar izan zuten auzia. Frantziako justiziak auziperatu zituen elkarteko lehendakaria, diruzaina eta idazkaria bide seinaleak pintatzeagatik. Erabakia uztail honetan eman zen «epaileak elkarteko kideen kontra hasi instrukzioa bukatutzat jo duela «no n lieu» delako baten bidez, alegia, auzia baliogabetuta».

URBASA «EREMU NATURALA»

Berau kontserbatzea guztion lana da
Erabakitako arau orokorrak

- Sua, horretarako egokitutako lekuetan bakarrik piztu ahal izango da.
- Zaborrak kontenedoreetan bakarrik utzi behar dira.
- Debekatuta dago iturri, putzu eta uraskatan ontzi garbiketa eta antzekoak egitea.
- Ez da onartuko beste erabiltzaile, ganadu, basafiora eta faunari gogaikarri gerta dakioken iharduerarik (zarata, etxeko animaliak...).
- Ibilgailuak aparkaleku egokitu eta seinaleztatueta utzi behar dira.
- Debekatuta dago errepide eta Otxaportilloko pistaz kanpo zirkulatzea.

Nafarroako
Gobernua

Lurraldearen Antolamendu, Etxebizitza
eta Ingurugiroko Departamentua

XIX. Udako Euskal Unibertsitatea

Gaurko Egitaraua

9,30ak: Musika

Entzunaldiak. Musikali-
tatearen aurrerabidea.
Irakaslea Ana Etxebarria

9,30ak: Ekonomia

Elektrotresnak Hego
Euskal Herrian.*Koordinatza:* M. Zurbano

16,30ak: Filosofia:

Kant-en liberalismoa.
Taldelana

9,30ak: Historia:

Etnologia eta Antropolo-
giaren egoera.*Irakaslea* A. Ariznaba-
rreta, X. Kerejeta, F. Lasa
eta K.Fdez. de Larrinoa

6,30ak: Kazetaritza

Zine muntaketa: Einses-
tein eta Hitchcocken ka-
suak.*Irakaslea* Enrike Lopez

9,30ak: Glotodidaktika:

Ordenadore bidezko eus-
kararen irakaskuntza.*Irakaslea:* Ilari Zubiri

11,30ak: Linguistika:

Arabako euskarari buruz,
toponimiaren bidetik.*Irakaslea:* Ainhoa Beola

9,30ak: Fisika:

Galaxien eboluzioa.

Irakaslea J. Arregi

Hizkuntza ikasteko prozesuaz tesia aurkeztu zuen 'Txepetxek'

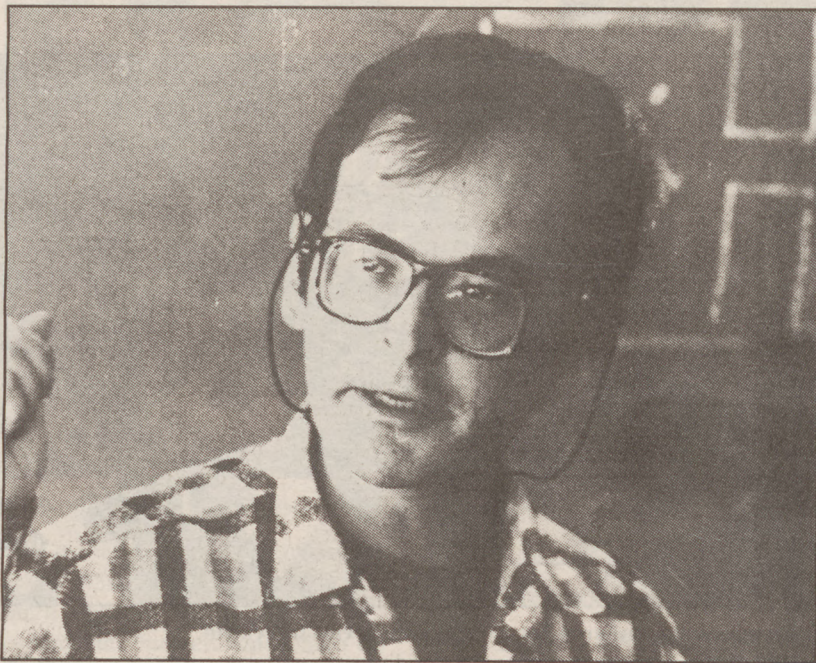
Bertan soziologia eta psikologia arloak uztartzen ditu lehen aldiz

Jose Maria Sanchez Carrionek, 'Txepetxek', glotodidaktika arloan soziologia eta psikologia uztartzen dituen tesia aurkeztu zuen atzo. Tesiak bi maila hauek elkartzen dituen lehendabizikoa da. Aurkezpenaren ondoren eztabaida izan zen ikasleen artean.

IRUÑEA

Txepetxek tesia araberara, hiru dira hizkuntza ikasteko prozesuan martxan paratzen diren elementuak: motibazioa, ezagutza eta erabilera. Halaber, prozesu horretan erlazio-
natuta dauden 'baso-autonomoen' funtzionamendua azaltzen saiatu zen hizkuntzalariak, beti baso komunika-
tzaileen arabera. «Ezagutzaren ba-
soa beti erdian gelditzen da, erabilera
eta motibazio basoen artean».

Hau, Txepetxek ustez, psikolo-
giaren eta soziologiaren ikuspegitik
azaldu behar da. «Arrazoi psikologi-
koei dagokienez, esan behar da

Jose Maria Sanchez Carrion 'Txepetx'.

AMAIA

—azaldu zuen— hizkuntz gutxia-
gotu baten normalizazioa lortzeko
hizkuntzaren erabilera soziala lortu
behar dela. Halaber, derrigorrezkoa
da hizkuntzarekiko atxekimendu
razionala eta kontzientzia lingusiti-
koa bultzatzea. Bata edo bestea izan
ezean, prozesua mugatzen hasten da
eta atzera egiten du».

«MOTIBAZIOA ETA NAHIKOTASUNA»

Hizkuntzala-
riak, hizkuntza
ikasteko adi-
naren araberako desberdintasun eta
arazoak aztertu zituen: «haur kurdo
batek Euskal Herriko baserri batean
ikasiko duen hizkuntza ez da Kur-
distanekoa izango, baserrikoa bai-
zik. Etorkin batek ikasiko duena, or-
dea, ez da inguruko hizkuntza izan-
go, baizik eta bera motibatuko

duena». «Horrela, —jarraitu zuen—
helduek, hizkuntza ikasteko proze-
suan motibatuta hasten dira, eta hori
lortzen bada, motibazio aktiboa ger-
tatzen bada, ikasleak erabili egingo
du ikasitakoa».

Horri 'nahikotasun maila' deitu
dio Txepetxek, eta motibazioari eta
nahikotasun mailari eustsiz gero,
ikasleak erabili egingo du ikasitakoa,
baina erabiltzen ez bada, ahaztu egi-
ten da, «zegoen motibazioa erre eta
ahitu egiten delako».

Honi buruz ere beste ikastaroa
eman zuen hizkuntzalariak pasa den
asteartean, soziolinguistika arloan,
'Hizkuntz komunitatearen konpak-
tazioa' izenekoa. Herri mailako nor-
malizazio ihardueran sortzen diren
arazo praktikoen identifikazioa eta
konponbideen azterketa egin zuen.

Alfabetatze prozesua mahainguruan

IRUÑEA

Astearte gauean mahainguru bat
osatu zen UEUko saio osagarrien
barnean alfabetatzearen prozesuaz
hitzegiteko, honen 25. urtemuga os-
patuko dela eta. Bertako gonbida-
tuak luze aritu ziren alfabetatze pro-
zesuari buruz, geroaz ezer gutxi ar-
gitu bazuten ere.

Satrustegik Euskaltzaindiaren al-
fabetatzerako batzordearen sorrera
aipatu zuen, eztabaida luze baten on-
doren 1965an erabaki zena. Xarritonek, bere aldetik, alfabetatze
prozesuaren garaian Iparraldekoak
Hegoaldekoak baino alfabetatuago
zeudela azpimarratu zuen «baina ez
zegoen Hegoaldeko euskararekiko
adinako sentimendua. Garai hartan
Elizak ateratzen zituen euskarazko
liburuak, baina ondoren desalfabe-
tatze prozesua izan zen, eta laikoek
hartu zuten euskararen ardura».

Dionisio Amundarainek, Goie-
rriko Eskolako sortzailetako bat izan
zenak, bertan izan zen hasierako

Alfabetatzea mahai inguruaren gaia izan zen.

prozesua aipatu zuen, lehendabizi
gurasoei zuzenduta, «gero eta haur
gehiago euskaraz ikasten zutela
ohartuta. Guztiei zuzendu zitzaiz-
kien ikastaroak, eta hortik sortu zen
orduko Gau-Eskolak, gaur egun eus-

kaltegi bihurtu direnak». A. Gabika-
gogaskoa AEK-ko irakasle ohiak,
orobat, alfabetatze prozesuaren ga-
rrantzia azpimarratu zuen, eta arlo
honetan dagoen eskaintzari anizta-
suna ematearen aldekoa agertu zen.

HILDAKOAK

BIZKAIA

BILBO

Regino Rueda Santos, 91 urte.
Pilar Lechon Solana, 72 urte.
Manuel Folgado Gestoso, 70 urte.
Emilia Dieguez Barrio, 87 urte.
Cesar Federico Zabache Gonzalez,
81 urte.

ABADINO

Demetrio Abaunza Jainaga, 67 urte.

ARRIGORRIAGA

Maria Dolores Diaz de Tuesta Ro-
driguez, 72 urte.

BASAURI

Jose Manuel Fernandez Perez, 63
urte.

Josu Loroño Etxebarria, 42 urte.

DURANGO

Nicolas Basaguren Maguregi, 88
urte.

GERNIKA

Maria Rosa Zubieta Zuluaga.

LEMOA

Felisa Burgoa Arana, 76 urte.

LOIU

Juan Andres Bilbao Petralanda, 56
urte.

GIPUZKOA

DONOSTIA

Antonio Sanchez Mendez, 87 urte.

Francisco Burdeus Peris.

Lorenzo Soler Cortes, 80 urte.

Maria Jauregi Illarraga, 86 urte.

Adolfo Pereg Galbarriatu, 85 urte.

ASTIGARRAGA

Jose Agirre Ormazabal.

IBARRA

Alejandro Gutierrez de la Torre, 73
urte.

IRUN

Francisco Lartige Zamora, 76 urte.

Elodio Dieguez Fernandez, 62 urte.

PASAI SAN PEDRO

Lorenzo Soler Cortes, 80 urte.

ONATI

Aitor Igartua Moia, 28 urte.

ARABA

GASTEIZ

Carmen Elorrieta Aiala, 79 urte.

Maria Alda Markinez, 72 urte.

Felipe Escudero Jimenez, 90 urte.

Jose Osteriz Elkarte, 82 urte.

LAUDIO

Leon Illarramendi Aldaiturriaga, 88
urte.

NAFARROA

IRUÑEA

Jesus Rada Martinez, 84 urte.

Charo Berastegi Janariz, 39 urte.

Eusebio Arlegi Etxebarria, 84 urte.

ARELLANO

Maria Rosario Bengoetxea Etxarri,
59 urte.

ARRARATS

Pedro Mariezkurrena Etxegia, 64
urte.

AZKETA

Jesus Ziordia Eraso, 86 urte.

BARAÑAIN

Eustasio Karrika Argedas, 74 urte.

Cayetana Arrese Sario, 67 urte.

Blanca Delia Karrika Arrese, 28 ur-
te.

Manuel Martinez Nicolas, 29 urte.

Cristian Martinez Karrika, 9
hilabete

NOAIN

Manuel Martinez Nicolas, 29 urte.

LAPURDI

AZKAINE

Laurence Arnould, 23 urte.

DONIBANE LOHIZUNE

Fernande Roulon.

SEMPERE

Antoine Tapia, 46 urte.

NAFARROA

BEHEREA

ZARO

Pierre Maitia, 74 urte.

ESKELAK HARTZEN DIRA: ARRATSALDEKO
4ak ARTE: (943) 45 59 57 4etatik 7etara: (943) 37 15 45

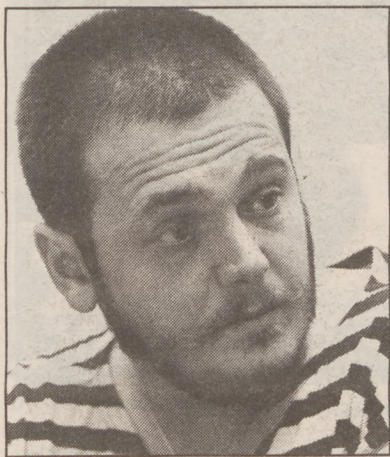
XIX. Udako Euskal Unibertsitatea

Joxerra Aihartza: «Piriniotako hartz arrea hilotz biziduna da»

Espezie hau hamabost urte inguruko epean desagertu liteke

Piriniotako hartz arreak egun jasan duen egoera izan zuen mintzagai atzo Joxerra Aihartzak, Natur Zientziak saillean eta 'Espezie enblematikoen babesa' izeneko txostenarekin. Egoera kezkatzekoa da oso eta hamar urte inguruan paratu zuen bere iraupena.

ALBERTO BARANDIARAN / IRUÑEA

Joxerra Aihartza.

Herritik, eta Piriniotan nola edo hala mantentzen bada ere, herri honek animalia mota bat galdu duela esatea badago».

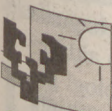
Egoera honi buelta emateko bi bide daudela aipatu zuen: babesa, iraupena ziurtatzeko. Horretarako zenbait neurri hartu beharrekoak dira, bere ustez: «batzuk murriztaileak

✓ «Espezie iraunkor bezala, orain dela hamabi urte desagertu zen hartz arrea Euskal Herritik».

izango lirake, giza iharduera eragozteko». Beste neurriak soziologikoak lirake, jendea hartzaren garrantziaz oharertzeko.

Hala ere dagoen populazioa mantentzea ez da nahikoa adituen ustez, eta hortik bigarren bidea, hau da, behialako kopuruak berreskuratzeko. Horretarako maila desberdinetako ikerketak egin behar dira, Aihartzak atzo adierazi zuenez. «Aztertu egin behar da sartu nahi diren hartzendako nahikoa lekuri ba ote dagoen, eta baita nongoak sartu behar diren, zenbat, ze adinetakoak eta abar ere». Horretan oso garrantzitsua eritzi zion bertakoekin bat egiteari.

Guzti hau, hala ere, teoria mailan besterik ez zela planteatu, azpimarratu zuen Aihartzak, «praktikan oso zaila delako. Ez dago benetako borondateirik. Bertakoei galdetuz gero, denak alde daude Piriniotan hartz sartzearrekin, baina haien ibarrak eta haien basoetatik kanpo. Errealista izatekotan Piriniotako hartz hilotz bizidun bat da. Iraungo du beste hamar edo hamabost urtez, neurri askoz gogorragoak hartzen ez badira».

Udako Ikastaroak

Gabriel Zelaia hil berriari omenaldia eskaini zioten atzo

DONOSTIA

Gabriel Zelaia poeta hil berriari omenaldia egin zitzaion atzo Euskal Herriko Unibertsitatearen Udako Ikastaroen barne. Bertan izan ziren, besteak beste, Anparo Gaston Zelaia alarguntza, Ricardo Etxepare Udako Ikastaroen zuzendaria, Gurrutx Larrañaga Donostiako udaleko kultura zinegotzia, Maria Dolores Arbelaitz Gipuzkoako liburusaltzaileen lehendakaria, Sigfrido Koch argazkilaria, Felix Marañña antologia egin duena, Felipe Juaristi eta Pello Zabaleta idazleak eta Juan San Martin arartekoa.

'San Sebastian, ciudad abierta' liburuaren bigarren edizioa aurkeztu zen jendaurrean, eta ostean Gabriel

Zelaia eta Bernardo Atxagari 'Zilarrerko Euskadi' saria banatu zitzaion. Zelaia bere alarguntza Anparitxuk jaso zuen. Ekitaldi guzti horien ondoren haren poema batzuk irakurri zituzten omenaldira joandako idazleek.

'San Sebastian, ciudad abierta' Gabriel Zelaia antologia da. Sarrera, berriz, Felix Marañña egina da eta argazkiak Sigfrido Kochenak dira. Hirurogeitabost poemek osatzen dute liburua, guztiak ere Zelaia hogeitamaika liburutatik aukeratuak. 'Rapsodia Euskara' liburuko poema baten izena da 'San Sebastian, ciudad abierta' eta hain zuzen honek eman dio izena poema bilduma horri. Gaztelaraz egindako antologia da.

Anparitxuk Gabriel Zelaia omenatzeko saria jaso zuen.

C. VILLAGRAN

Baztandarren Biltzarra Eguna ospatuko da asteburu honetan

I.I. / IRUÑEA

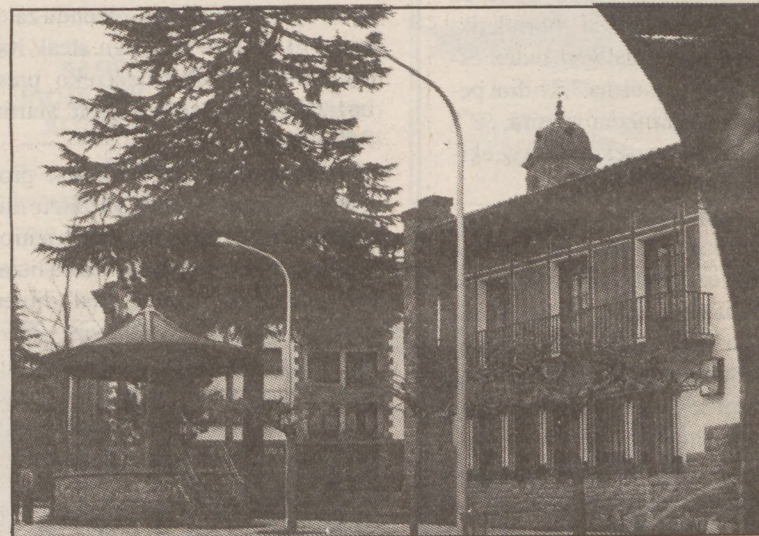
Baztandarren Biltzarra Eguna bailara honetako hamabost herriko bizilagunak elkartuko ditu Elizondon eta, urtero bezala, kanpotar anitz ere hurbilduko dira. Ohizkoa den bezala igandeko orga apainduen desfilea eta txistulariek, txarangak eta bertsolariek alaitutako herri bazkaria izanen dira festaren ardatzak. Aurten, gainera, Kataluniako Lliça D'Amunt taldearen dantzak hasiera berezia emango dio festari.

Festa hau 1963an antolatu zuten lehendabiziko aldiz. Baztango lagun batzuk urtero Aralarko Mendietara joaten omen ziren eguna pasatzera eta han bururatu zitzairen baztandar guztien festa egitea «hortarako zerbait berezi antolatu behar zen eta herri bakoitzak orga bat apaintzea eta desfile bat egitea erabaki zuten» adierazi digu Mikel Iriarte anto-

litzailetakoa batek. Jaiak gero eta arrakasta handiagoa izan zuen, horrelako festarik ez bait zen egiten urte gogor haietan. «Kantopakoak ere hasi ziren etortzen, eta aldarrikapen festa bihurtu zen». Euskaltzale eta abertzale anitzen erreferentzia garrantzitsua.

Horrela 1966an Gobernu Zibila lehendabiziko aldiz oztopatu egin zuen. 1972an eta 1975an arazo politikoak eta horrelako istiluak zirela debekatu egin zuten. Garai hartako egunkariak esaten zuten 20.000 inguru hurbiltzen ziren Elizondora, «beraien eskutik kanpo zegoela ikusi zuten eta izutu egin ziren» dio antolatzaileak.

Hortik aurrera baimen ofiziala lortzeko pausuak Udalak eman ditu baina gainerako antolaketan ez du parte hartu. Ondorioz Baztandarren Biltzarra Elkartea sortu da festa hau aurrera eramateko eta Baztango Baitarako bizitza kulturala bultzatzeko.

Baztandarren Biltzarra Eguna Elizondon ospatuko da.

X CURSOS DE VERANO III CURSOS EUROPEOS

UNIVERSIDAD DEL PAIS VASCO
EN SAN SEBASTIAN. Julio - Setiembre 1991

UDAKO X. IKASTAROAK EUROPAKO III. IKASTAROAK

EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEA
DONOSTIA. 1991. Uztaila - Iraila

AZTERKETA IHARDUNALDIA

“CENTESIMUS ANNUS” ENTZIKLIKAREN AZTERKETA

NORK ZUZENDUA: Iñaki Albistur Unanue irakasleak. UPV/EHU.
Psikologia Fakultatea. Donostia

NON: Miramar Jauregian. Printzearen Pabiloia 1.

HELBURUAK: Problematika sozialak egun gertaera berria du aurrean: Sozialismo marxistaren porrota eta kapitalismoaren apoteosi ideologikoa. Nola erantzuten dio “Centesimus Annus” entziklikak gertaera horri? Berorren irakurketak zein galdera sor ditzake gure artean?

EGITARAUA

Uztailak 19

09.30: “Sozialismo errearen porrota”
Irakaslea, ROQUE POZO TAMAMES
Deustuko Unibertsitatea. Donostia

11.30: “Kultur identitatea, ekonomi merkatua eta Estatua”
Irakaslea, FRANZISKO GARMENDIA ARRIZABALAGA
Deustuko Unibertsitatea. Donostia

12.30: “Ekonomia eta Etika Centesimus Annusean”
Irakaslea, JOSE MARIA SETIEN ALBERRO
Donostiako Gotzaia

SARRERA IREKIA

EAEn lortu zen errentako diru gehikuntzarik handiena 1990ean

MADRIL

Euskal Autonomi Elkarteak izan zen Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga dela medio, diru bilketa igoerarik nabarmenena izan zuen Espainiako komunitatea, gobernu espainiarrak jakin erazi duenez. Nafarroako Elkarrekin ere diru gehiago jaso zuen zerga zuzenetik iaz.

EAEko diputazioek % 30,6 diru gehiago jaso zuten, eta 1989ko 54.429 milioitik 71.109 milioira pasa zen iazko ekitaldian. Nafarroako Haziendak, berriz, 6.935 milioitik 8.282 milioira gehitu zuen jasotako dirua, % 19,4 gehiago, alegia.

Datu hauek atzo ezagutarazi zituen Espainiako Gobernuak, diputatu baten eskariz Estatu espainiarrak iaz egin zuen diru bilketa orokorraren kopurua adieraztean. Ildo horretatik, Estatuak PFEZaren bidez eskuratu zuen dirua 3,2 bilioi pezetakoa izan zen guztira, % 5 gehiago, aurreko urteko ekitaldiaren aldean.

Komunitate autonomoei dagokienez, Hego Euskal Herrikoek gain, hiruk bakarrik bildu zuten diru gehiago errentako biltzarekin Espainian: Kantabriak, Kataluniak eta Madrilak, hain zuzen. Gai nontzeko komunitateetan gutxitu egin ziren zerga honetatik ateratako diru kopuruak.

EEEko enpresa batzordeak itxialdia hasi zuen atzo Bilbon

BILBO

Eusko Jaurlaritzako Energiaren Euskal Erakundeko (EEE) enpresa batzordeko kideak itxialdia hasi zuten atzo arratsaldean Bilboko bulegoetan, hitzarmen kolektiborako negoziazioak geldialditik ateratzea eskatzeko. Langileak ordezkatzen dituen batzordea, ELA sindikatuko 10 partaide eta LABeko ordezkarik batekin osaturik dago.

Era berean, pasa den 8tik EEEEko langileek erakundeak Bergara, Barakaldo, Anoeta eta Bilbon dituen lantokietan kontzentrazioak egiten jarraitzen dute.

Langileek aurkeztu duten eskakizun plataformak Kontsumorakoak Prezio Indizearen (KPI) ginetiko bi puntuko soldata igoera jasotzen du 1991rako. Lanorduei dagokienez, urteko 1.698n lanordu eskatzen dute langileek, Lakuako eta gas sektoreko langileekin berdintasuna eskatzeaz gain.

Grebaldietan zerbitzuak bermatzeko proposamena egin du Jaurlaritzak

Irailean sindikatu eta Confedebaskekin batera eztabaidatuko du akordioa

Greba egunetan zerbitzu minimoak bermatzeko helburuarekin, Eusko Jaurlaritzako Lan Sailak proposamena aurkeztu die UGT, CCOO eta ELA sindikatuari eta Confedebask patronalari. Bertan, arazoa bideratuko lukeen batzorde mistoaren eraketa jaso dute.

M.A. / BILBO

Martin Auzmendi, Gasteizko Gobernu Lan sailburua atzo Bilbon azaldu zuenez, UGT, CCOO eta ELA sindikatuari eta Confedebask Euskal Autonomi Elkarteko (EAE) patronalari grebaldietarako zerbitzu minimoak erabakitzeko proposamena aurkeztu die.

LAB sindikatuari ez zaio proposamenaren berririk eman, «ekintza bateratua daramaten sindikatu demokratikoei» bakarrik zuzendu zaie, baina «LABi ez dizkiogu atak itxi eta beraiekin eztabaidatzeko prest bageaude» azpimarratu zuen Martin Auzmendi.

Irailean eztabaidatuko den proposamen honen xedea zerbitzu minimoak ziurtatzeko langile eta patronalaren artean akordioa lortzea litzateke, jendeak pairatu ahal dituen kalteak gutxitzeko asmoz. Auzmendiren esanetan, «botere publikoen lana da hiritarren oinarriko eskubideak bermatzea eta horregatik oreka aurkitu behar dugu grebalarien

Martin Auzmendi Lan sailburua eta saileko beste arduradunak.

J. SIMAL

interesaren eta jendearen beharren artean».

Proposamen ofizialaren arabera, enpresari, sindikatu eta instituzioek osaturiko Zerbitzu Berezien Batzordea eratuko litzateke. Honen betebeharrak akordioetara heldu eta Eusko Jaurlaritzari proposamena aurkezteko litzateke. Gainera, zerbitzu minimoen zerrenda osatuko luke.

Auzmendi azpimarratu zuenez, hau ez da greba eskubidearen «erregulazioa», lan arazoetan «arrazionaltasuna» bultzatzeko bidea baizik. Sailburuaren ustetan horrelako ekimenak aurrera eramateko garairik egokienean dago EAE, «instituzio eta agente sozialen arteko harremanak estutu bait dira azkenaldian eta

gizarte sektoreen heldutasuna nabaritzen delako».

AURREABISUAREN EPEA ZABALDU

Irailean izango diren negoziazioetan, greba egiteko aurreabisuaren epea zabaltzea ere eztabaidatuko dute sindikatu, enpresari eta Eusko Jaurlaritzak, Auzmendi adierazi zuenez.

Era berean, zerbitzu minimoen buruzko akordioa «aho batez» hartu beharrekoa dela azpimarratu zuen EAEko Lan sailburua, «hau bait da zerbitzu hauek bermatzeko bide bakarra». Alde guztien arteko akordioarik ezean, irailean zehaztuko diren arbitraia mekanismo bereziak jarriko lirateke martxan.

Hamasei langile grebalarik Bilboko hiltegiko garraioa galerazten dute

V.P. / BILBO

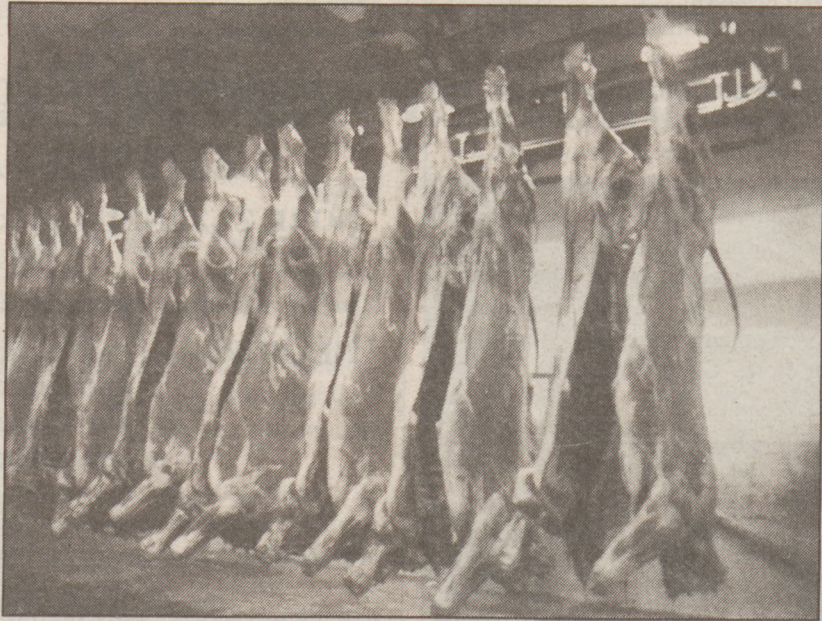
Bilboko hiltegiak okela banatzeko kontraturiko bi garraio enpresatarako 16 langileak greban daude, hiltegiko arduradunekin garraio tarifak negoziatzeko akordiotara heldu ez direlako. Hori dela eta, kontratatutako enpresetako langileek galerazi egiten dute astelehenean hiltegitik okela garraiatzea.

Miguel Varona Saiz eta Jose Luis Parada jabe diren bi enpresak Zorroztzako (Bilbo) hiltegitik okela garraioa egiten dute duela lau urtetik hona. Enpresa horiek hilabeteko 500 tona haragi garraiatzen dute bost kamioitan, merkatu eta harategietan banatzeko.

Hiltegi horrek orain arte bost pezetza ordaindu ditu garraiatutako kilo bakoitzeko eta, kontratuak berrizatu behar zirela eta, garraio enpresetako arduradunek 6,5 pezetza eskatu zuten, hiltegiko zuzendariak 5,5 pezetatik gora ordaintzeko prest ez egon arren.

KONTRATUAK BERTAN BEHERA

Garraiolariek baldintza horiek onartzen ez zituztela, hiltegiak bertan behera utzi zuen bi enpresa horiekiko kontratua. Horren aurrean, hamasei langileak grebari

Bilboko hiltegiko okela, noiz eramango duten zain.

ekin zioten pasa den astelehenean eta, baimenik gabeko pertsonak haragia garraiatzea galerazteko, hiltegiko sarrerak blokeatu zituzten euren kamioiekin.

Beste garraio enpresa batek, ordea, Bilboko hiltegiak eskaintako baldintzak onartu ditu eta sinatu egin dute kontratua, okela kiloko 5,5 pezetza kobratzeko prest daudela. Langile grebalariek jakin erazi dutenez,

enpresa horrek lan eskaintza egin die, baina haiek errefusatu egin dute, nonbait, «garantia nahikorik ematen ez zaielako».

Gauzak horrela, langileek greba egingo dute astelehen, astearte eta asteazkenetan eta gainontzeko egunetan lan egingo dute, uzten baldin badiete. Bitartean, sektoreko sindikatua den Sintrabi eta hiltegiko arduradunek negoziazioetan ari dira.

PPrentzat EAEko esperientziak bere plangintza aberastuko du

GASTEIZ

Espainiako Gobernuak Osasun ministro ohia eta gaur egun Madrilako Gorteetan PPko diputatua den Manuel Nuñezek, bere alderdiak egin duen Konpetitibitate Plangintza aurkeztu zuen atzo Gasteizen. Euskal Autonomi Elkarteko (EAE) esperientzia ekonomikoek plangintza «aberastuko» dutela adierazi zuen aurkezpenean.

PP alderdiko ordezkariak EAEko enpresarekin bildu ziren atzo beren Konpetitibitate Plangintzaren berri emateko eta aurrerago sindikatuaren elkartuko dira. Bilera hauen bitartez, «bertako esperientzia eta lorpenak Estatu mailako politikara eramatea» nahi dute PPko kideek.

PPren plangintzan proposatzen diren hamabi neurriek «1993an Merkatu Bakarrarekin areagotuko diren arazoei aurre egin nahi diete». Aseguru Sozialaren finantzazio eta fiskal arloko berriztapenak, defizit publikoaren murrizketak, sektore publiko eraginkorraren eraketa, interes tipoen jaitsiera, giza-kapitala bultzatzea, lan arloko aldaketak, zientzia eta teknologi garapen eta ikerketak, errenta politika, azpiegitura egitaraua, ingurugiroaren babesa eta konpetitibitatearen hobekuntza dira PP plangintzaren oinarriko puntuak.

Telefono zerbitzuaren prezio konpetitiboak eskatzen ditu UCEk

IRUNEA

Nafarroako Kontsumitzaileen Elkarrekin (UCE) telefono deien prezioak «konpetitiboak izan daitezke» eskatu du kaleratutako agiri batean. Eskari hau uztailaren lehen indarrean jarriko den telefonoaren liberalizazioaren aurrean egin du UCEk.

Elkarte honen ustez, liberalizazio honek aukera zabalgia ekarriko die erabiltzaileei eta, ondorioz, hori «prezioetan ere isladatu behar da». Kasu guztietan izan daitezkeen prezio igoerak zerbitzuaren kalitatea hobetzea ekarri behar dute, UCEren iritziz.

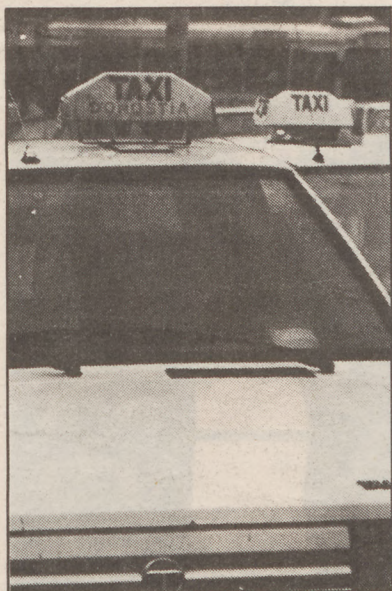
Bestalde, kontsumitzaileen elkarte honek «telefono homologagarriak» erostea aholkatzen die erabiltzaileei, hau horrela ez bada, «sareari lotuta ez dauden telefonoak gehiago izanez gero, erabiltzaileen komunikazioak eta komunikazio sare osoa distortsionatu daitezke» eta.

Donostiako taxistek aurreakordioa lortu dute Eusko Jaurlaritzarekin

Tarifa eskaintza berri bat egingo dute Prezio Batzordearen aurrean

Donostiako taxistek aurreakordio batera iritsi ziren astearte gauean Andoni Monforte Eusko Jaurlaritzako Merkataritza sailburuordearekin, beren eskakizun ekonomikoek sortutako gatazkari irtenbidea emateko. Donostiako udaletxean izandako bileran lortu zen aurreakordioaren ondorioz, taxista donostiarrak atzo bertan hasi ziren berriro 131 pezeta kobratzen bandera jaitzieragatik.

DONOSTIA

Donostiako taxistak. CARLOS VILLAGRAN

321 pezetako prezio minimoa kobratzen zuten taxistek. Horren ondorioz, hauek bigarren geldialdia egitea erabaki zuten astearte eguerdian.

UDALETXEKO BILERAKO AKORDIOA

Taxistek eskatu igoera, hiri barruko ibilbide laburreko tarifari zegokion. Garraioko langile horiek kexatu egin ziren bandera jaitzieragatik 131 pezeta kobratuta bidaia laburretan dirua galtzen ateratzen zirelako. Beraien datuen ar-

bera, Donostian egindako ibilbideen % 40, 225 eta 335 pezeta bitartekoak dira; % 30, berriz, 335 eta 450 pezeta bitartekoak eta bidaien % 25, 225 pezetatik beherakoak. «bandera jaitzieragatik 131 pezeta kobratuta ezin dugu aurrera segi —salatu dute—, zerbitzu gehienetan 180 pezeta ere ez bait ditugu irabazten eta dirua galtzen dugu».

Donostiako udaletxan taxistak, Odon Elorza alkatea eta Andoni Monforte sailburuordearen artean izandako bileran, taxistek laster prezio eskaintza berri bat aurkeztea erabaki zen. Eskaintza hori bandera jaitzieraren gaineko igoera izango da seguruenik eta Eusko Jaurlaritzako Prezioen Batzordeak aztertuko du berriro hilabete honen 23an eta, onartua izanez gero, irailaren hasieran hasiko litzateke indarrean.

Akordioaren arabera, taxi sektoreak Donostian duen arazoari buruzko azterketa bat ere egingo da irailetik aurrera eta, azterketa honen arabera, 1992. urteko urtariletik aurrera tarifa egokiak finkatu ahal izateko. Bitartean, Donostiako taxistak bertan behera utzi dute 321 pezetako tarifa minimoa kobratzeko neurria eta atzo bertan hasi ziren 131 pezeta kobratzen bandera jaitsieragatik, orain arte bezala.

Iruñeko Aurrezki kutxak 587 milioi irabazi ditu aurtan

IRUÑEA

Iruñeko Aurrezki Kutzak 587 milioi pezeta (30 milioi libera) irabazi ditu aurtengo lehenbiziko sei hilabeteetan, Manuel Lopez Merino iruñear aurrezki entitateko zuzendariak prentsa agiri baten bidez atzo jakin erazi zuenez.

Iruñeko Aurrezki Kutzak aurrezkitutako txostenean, 1991. urteko lehen hiruhilabeteakoa kutxa horrek % 13,76ko hazkundea izan zuela azpimarratu da. Horretaz, aurtengo ekitaldiaren bukatzean, emaitza horiek bikoiztea espero dutela adierazi du Manuel Lopez Merino zuzendariak.

1991ko urtariletik ekaina arte Nafarroako kutxa horretan gordelek dauden besteren errekurtsoak ere % 15,11 gehitu direla gaineratu da, aurrezki kutxa horrek ezagutzera emandako agiriaren. Horretaz, «pasiboaren hazkundeari degokionez Iruñeko Aurrezki Kutxa, sektoreko beste guztien aurrean dago», entitateko zuzendariak ziurtatu duenez.

PASIBO IGOERARIK ALTUENA Aurrezki Kutxa horretako pasibo pilatuaren igoera, berriz, % 21,80koa izan da azken hamabi hilabeteotan, «sektorean izan den altuena», zuzendariaren

esanetan. Aurtengo ekainaren 30ean, besteren errekurtso osoak 85.733 milioi pezeta (4.286 libera) izatera iritsi ziren, 15.351 milioi gehiago aurreko ekitaldiko garai berean baino.

Azkenik, kreditu inbertsioari degokionean, aurtengo lehen sei hilabeteakoa % 10,20 gehitu direla eta, guztira, 44.140 milioi (2.207 milioi libera) iritsi direla azaldu du txostenean. Aurtengo lehenbiziko sei hilabeteetan, 10.419 milioi 3.098 maileru eman ditu Iruñeko Aurrezki Kutzak.

Iruñeko Kutxa.

Lan istripuen kopurua lehen aldiz jaitsi zen 1990. urtean Bizkaian

V.P. / BILBO

Azken hamabost urteotan ez bezala jaitsi zen iaz Bizkaian lan istripuen kopurua, % 1,87koa, hain zuzen ere. Ehun mila langile baino gehiago biltzen dituen Mutua Vizcaya Industrialek aseguru erakundearen 1990. urteko memorian jasotzen denez, istripu larrien kasuak % 0,05 jaitsi dira urte horretan.

Mutua horretako Arrisku Prebentzioarako saileko iturriek adierazten dute, jaitzieraren arrazoi garrantzitsuenetakoa, enpresetan Eusko Jaurlaritzako Zerbitzu Sozialak eta Mutuek egiten dituzten aholkularitza eta prebentzio kanpainen oinarritutako litzateke gehien bat.

Iaz Bizkaian izandako lan istripuetan, langileek eskuetan izan zituzten zauririk larrienak, % 35,4ko berriztatzearekin, eta ondoren oin eta begietan. Istripu horietan, zauri gehienak tresna eta erreminta kolpeak eragin dituzte. Zaurien arrazoiak artean, gehiegizko esfortzua egitea, tresneriaren artean harrapatua izatea eta laneko materialaren ziprizekin eragindako ondorioak egongo lirateke, iturri berberen arabera.

Istripu gehienak eraikuntzan gertatu ziren berriro.

gehiak. Jarraian metala eraldatzeko enpresak, makinaria eta eskulan industriak daude. Azpimarragarria da 1990. urtean nekazaritza sektorean istripu kopurua % 30ekoa izan zela.

Mutuako iturriek adierazi duteenez, Bizkaia enpresa txiki eta ertainen kopuruak istripuen arazoa larriagotu egiten du, plantilan langile

asko ez izatean ez bait dute prebentzio teknikorik kontratatze ardurarik hartzen.

Iturri berberak enpresen arazoarekiko «sentsibilitatea areagotzea» beharrezkoa dela azpimarratu dute. Zenbait enpresa, Tubos Reunidos adibidez, hasiak dira INEMeko jendea kontratatu eta segurtasun arloan hezitzen.

LOIOLAKO BASILIKA

KONTZERTU ZIKLOA
UZTAILA MUSIKALA

UZTAILAK 19 20:30 O.

PEDRO COROSTOLA
ETA MANUEL CARRA
VIOLONCELLO ETA PIANO

UZTAILAK 20 20:30 O.

NARCISO YEPES
GITARRA

LOIOLA'91

INAZIO DONEAREN V MENDEURRENA

BANCO
Guipuzcoano

LOIOLA'91 BANKU OFIZIALA

ISTRIPU GEHIENAK ERAIKUNTZAN

Aktibitateen arabera, eraikuntzan izan dira istripurik

Chiracek Miterranden erranak gaitzetsi ditu

J.L. / BAIONA

Jacques Chirac RPR eskuin alderdiko lehendakariak atzo Sud-Ouest egunkariak agertzen zuen elkarrizketan zioen, datozen lurralde edo kantonamenduetako hauteskondeei begira, «jokoaren araudiak ez direla aldatu behar bozkatzea aintzin. Frantses lehendakariak uztailearen 14ean, Errepublika Egunaren ospaketan egin hitzaldiaz bereziki inmigrazioari buruz, Chiracen iritziz «lehendakariak ez die erantzun inmigrazioari buruzko egiazko galderei».

Gaur Bordelen hasiko den frantses hizkuntza duten herrietako auzapezen kongresuan, Chiracek egingen du lehen aurkezpen hitzaldia. Kongresuak biltzen ditu frantsesa erabilia den nazioarteko herrietako auzapezak, hala nola Quebec eta Afrikako hainbat herri.

Hiru egunez iraunen duen kongresu horri buruz, RPRko lehendakariak «elkartasun mezu» bat zabalduko duela adierazten zuen zeren «betidanik azpi-garapenerako oinarritzko militantea naiz».

Sud-Ouest egunkariak gehien bat orain aipagai diren inmigrazio arazoa eta hauteskondeez dio galdezkatu. Mitterrandek joan zen igandean egin mintzaldiaz, Chiracek honela zioen: «Lehendakariak hobe egingen zuen egiazki frantsesei erantzun bali egin ordez. Gainera Pasqua-Pandraud legea inmigratuen kanporatzeari buruz kritikatu zuen; alta niretzat lege egokiena gelditzen da inmigrazioaren kontrolatzeko».

Datorren urte hasieran iraganen diren hauteskondeei buruz, frantses lehendakariak adierazi zuen bozkatze moldea aldatua izan litekeela. Horri buruz, Chiracek argiki erran du: «Lehendakariak gai hori aipatzean harriturik egon naiz. Egia da oraino lurraldetarako hauteskondeen sistema ez dela hain ongi baina ezin da urte bat aintzin, bozkatze moldea aldatu. Horrelako jarrera bat morala demokratikoaren aurka liteke».

UGT eta CCOO sindikatuek paktu negoziaketak hautsi zituzten

Gobernuak negoziaketekin jarraitzeko eskaintza egin du berriro

Erresponsabilitate arrazoiak agertu zituzten UGT eta CCOO sindikatuek konpetitibitate paktuaren negoziaketak uztea erabaki ondoren atzo. Gobernuak eta patronalak eskaera sindikalei aurre egiteko «fronte amankomuna» prestatu dutela salatu zuten. Gobernuak negoziatzen jarraitzeko borondatea agertu zuen eta enpresarien ustez sindikatuak paktua haustera joan ziren atzoko bilerara.

JOXEMI SAIZAR / DONOSTIA

Ekonomia eta Hazienda Ministeritzan elkartu ziren berriro Gobernuak, CEOE patronala eta UGT eta CCOOeko sindikatu ordezkariak eta bi sindikatuen ordezkariak erabaki zuten mahaitik altxatzea eta negoziaketekin ez jarraitzea. Bileraren bukaeran alde bakoitzak negoziaketa haustetaren balorazioa egin zuen. Sindikatuek beren ardura onartu zuten. Antonio Gutierrezek, CCOOekoak, keinu serio batekin

Redondo eta Gutierrez, UGT eta CCOOeko idazkariak, bilera ondoren. EFE

esan zuen Gobernuak proposatutako konpetitibitate paktua «gezur handia eta okerra» izan dela. Hala ere bi sindikatuek negoziaketarako beste bideak ez dituzte ixten, baina bide horiek desberdinak izango dira.

CEOE patronaleko enpresarien

ustez Ekonomia ministeritzako bilerara joan ziren atzo paktua hausteko ideiarekin. Enpresak konpetitiboagoak egiteko eta modernizatzeko beharrezko neurriak hartuko dituztela aurreratu zuten. Soltxaga Ekonomia eta Hazienda ministroak Gobernuaren izenean hitzegi zuen eta paktua haustearren errua ez zion inori leporatu nahi izan. Gobernuak negoziaketekin jarraitzeko prest dagoela erantsi zuen Soltxagak: «Ateak irekita uzten dizkiegu solaskide ekonomiko eta sozialei konpetitibitate paktuaren negoziaketak jarraitzeko».

Gobernuaren paktu proposamena «ridikuloa» da Aznarrentzat

MADRIL

Espainiako ekonomia konpetitibo egiteko Gobernuak aurkeztutako proposamena, «ridikuloa» da Jose Maria Aznar PPko lehendakariaren ustez, gastu publikoa kontrolatzeko aurrekontu murrizpenak egin behar dituelako. Aznarrek bere alderdiaren proposamena aurkeztu zuen atzo prentsaurrekoan. Gobernuarenak

errenta politikaz bakarrik hitzegiten du, sinesgarritasunik ez du eta atzerapenarekin datorrela erantsi zuen.

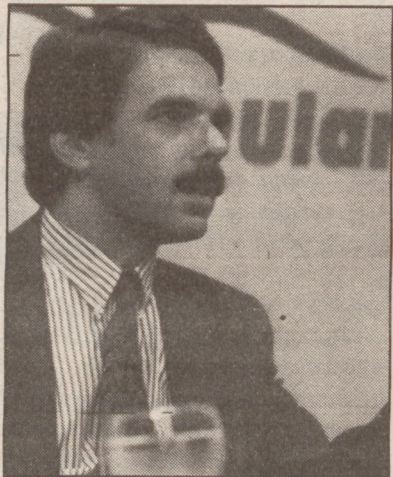
PPren dokumentuak, «Espainia. Bultzada bat Europarantz», Errenta Zergaren tipoak jaistea, Estatuak Gizarte Segurantzaren finantzatzeko, gastu publikoaren kontrola urteko defizita erabat desagertzeko eta Administrazioako zenbait sektoreen pribatizazioa biltzen ditu.

Aznar autonomoei konpetentziak delegatzearen alde agertu zen

MADRIL

Jose Maria Aznar PPko liderrak Konstituzioaren 143 artikuluan bertan ezarritako autonomoetarako (Euskal Autonomi Elkartea, Galizia eta Katalunia) konpetentziak delegazio edo transferentzien bidez zabaltzearen alde agertu zen atzo. PPk prozesu hori Autonomia Estatutuen erreformaren bitartez nahiago duela egin gogoratu zuen Aznarrek. Hala ere zehaztu zuen, prozedura kuestioek ez dutela izan behar oztopo salbaezinak Paktu Autonomikoaren negoziaketetan, Gobernuak eta indar politiko nagusien artean.

Bi aukeren arteko desberdintasuna da zabalkundea delegazioa edo transferentzia moduan egiten bada, Estatuak nahi duenean erretira ditzakeela. CiUko Jordi Pujol eta EAJko

Jose Maria Aznar. EFE

Xabier Arzalluzekin izandako elkarrizketaz esan zuen «batzuen ustez hori keinu bat da, baina badakite: keinu batez hasten denak, eskuan musu bat emanez jarraitzen du eta azkenean eraztuna jartzen da».

Oposizioko alderdi nagusiaren buruzagiak aipatu zuen PPren «sentsibilitate gero eta handiagoa» lurralde politika gaitan eta Gobernuak Paktu Autonomikoaren eduki zehatzaren berri lehenbailehen ematearen komententzia azpimarratu zuen. Aznarren ustez «eztabaida faltsua eta antzua» da Elkarte Autonomoen uniformitateaz hitzegitea, beraien arteko singularitasunak, tradizio historikoak eta hizkuntza desberdintasunak kontutan hartuz. Hala ere «Estatuaren eraginkortasunak bloke konpetentzial homogeneoen beharra» duela esan zuen.

Gobernuko lehendakariak buruzagi politikoekin, Jugoslavian tentsioa larritzen bada, harremanak izateko hartutako konpromisuez keixatu zen dialogoaz «gera arriskua dagoenean bakarrik» gogoratzen delako.

Carlos Van Schouwenek Filesako administratzailea salatu zuen

BARCELONA

Carlos van Schouwen Malesa, Filesa eta Time Export enpresetako kontulari ohiak, PSOEren ustezko finantzaketa irregularra salatu zuen, aurkeztu zuen Kataluniako Auzitegi Goreneko Fiskalari Luis Olivero sozietate horietako administrariaren aurkako salaketa, mehatxu eta koakzio delituengatik. Salaketaren testuan ziurtatzen da Isidoro Garcia Sanchez holdingaren abokatuak «Madrileko bulego baten izenean» eskaini ziola «nahi zuen diru kopurua eta nahi zuen tokian» Van Schouwen eta kazetarien ixiltasunaren truke.

Salaketak, eskari laboralak bezalaxe, zehazten ditu enpresetako akzionistek aktibitateak eta aldaketak. Langile oso gutxi izan arren, «fakturazioak kopuru errespetagarriak lortzen zituen eta errua alor guztietako enpresa garrantzitsuetarako azterketa eta proiektuei egozten zitzaien» dio salatzaileak. «Egiten ez ziren zerbitzuak fakturatzeko ziren eta jasotzen ez ziren lan edo zerbitzuak ordaintzen ziren» dio idatziak. 1989an «ajuste pila bat egin eta Haziendari kopuru handiak ebaditzeko instrukzio asko» eman zizkiotela dio Van Schouwenek.

Terra Lliurekoen bergizarteratzeaz galdetu du PPk

MADRIL

Jorge Fernandez Diaz PPko diputatuak galdetu zion Gobernuari ea konpromezurik hartu duen Terra Lliure erakunde armatuko presoak bergizarteratzeko. Terra Lliurek bere burua desegitea iragarri zuen eta erakundeko partaide batzuk kondena betetzen, epaiketaren zain edo Justiziarengandik ihesi dabilenez, Exekutiboak edo bere ordezkari batek erakunde armatuaren erabakian izan duen partehartzea jakin nahi du Talde Popularreko diputatuak.

Estatuko pertsona edo erakunde batzuk Terra Lliure desegitea lortzeko bitartekari lanak egin al dituzten galdetu zuen baita ere diputatu popularrak. Fernandez Diazek jakin nahi du baita ere, ea Exekutiboak bergizarteratze neurriak hartu behar dituen eta zein izango diren, talde hori desegiteko konpromezurik ez baldin badago.

Terra Lliure erakunde katalanak borroka armatua utzi duela iragarri berri du eta bere kide ezagunenetakoak, Katalunya Lliure bere adar politikoko beste batzuekin batera, Esquerra Republicanan (ERC) sartu ziren asteartean, exekutibako hiru postu eskuratuz. MDTk, Terra Lliureren beste adar politikoak, eta presoan aldeko erakunde batek jokaera hori gaitzetsi dute.

HARREMAN LABORALEN NARRIADURA

Ondoren hiritar chiletarrak enpresa horien harreman laboralen narriadura aipatu du, Magistraturaren aurkeztutako eskariaren bikatu zena. Kontulari ohi Oliverorekin elkartu zen apirilaren eta bere lanean «garantia eta eskubiderik» ez zuela esan zion eta ordaintzeko zerbitzu baldin bazuen, atzerrian izango zela «estatu horietan bizitzen ez duzako jarraituko». «Mehatxuak» baztertu eta Oliverori auzitegiatara eta prentsara joko zuela esan ondoren, bi egun beranduago hiru polizien bisita jaso zuen Van Schouwenek eta zitazio bat entregatu zioten Barcelonako Sants-eko komisaldegian aurkezteko aginduekin.

Egun horretan eta hurrengoan bizilatu sentitu zen, eta apirilaren 15ean Chileko kontsulatuaren babes ofiziala eskatu zuen. Alejandra Guerra Chileko kontsulak Sants-eko komisaldegira deitu zuen eta esan zion misaldegira deitu zuen eta esan zion dakoagatik, baina ez zela ezer anormalik gertatuko. Luis Oliverok esan zuen ostegunean, eskari laboralek epaialdian, Carlos van Schouwenek txantaita egin nahi izan ziola eta «dirua eman edo enpresari trabak» jarriko zizkiola ziurtatu zuen.

Ordesako sutea kontrolatu gabe oraindik

J.M.S. / DONOSTIA

Igandean Ordesako parke nazionalaren inguruan, Huescan, sortu zen sutea kontrolatu gabe dago oraindik Aires-eko amildegian, Semena zerbitzuak adierazi zuenez, 1.200 hektarea pinu, haritz eta basobera erre ondoren. Iconako bi helikoptero ura botatzen ari ziren suaren gainean, ehun militar inguru, Goardia Zibila, boluntarioak eta suhiltzaileekin batera, hiru kamioi motobonbaren laguntzaz. Añisclo haraneko herriak (Puertolas, Bestue eta Belsierre) mehatxatzen zuen su frontea kontrolatuta dago jadanik, Velloseko arroilakoa bezalaxe, Ordesako parke nazionalaren sarreran. Astelehenean parkeko hogeit hamar hektarea baso erre ziren.

Valenciako Komunitatean 3.200 hektarea erre dira joan zen asteburitik izan diren 51 suteetan, Nekazaritza eta Arrantza Kontseilariak zabalduak datuen arabera. Hektarea horietako bi mila basobera eta larrak ziren, 500 egur egiteko zuhaitzekoak eta 700 oihaneztapenekoak. Atzo goizeko bederatzietan Almiserat herrian hasi zen sute batean bi foko bakarrik gelditzen ziren, bat Rotovalan eta bestea Luchente-n. Foko horiek 700 metroko frontea hartzen dute. Lurreko Armada, Kontseilariak eta Diputazioko brigadak, Goardia Zibila eta boluntarioak ari dira itzalketa lanetan. Ekaitzak sortutako suteak haizeak eta beroak zabaldu ditu.

Almaden de la Plata-n (Sevilla) izan zen sutea kontrolatua zegoen atzo 500 hektarea alkornoke, pinu eta basobera erre ondoren. Gauez sua indartu egin zen beroa eta haizearen eraginez, baina suhiltzaileek eta Nekazaritza Erreformatuak Institutu Andaluziarreko (IARA) zerbitzuak kontrolatu egin zuten atzo goizean. Baso suteek 6.200 hektarea erre dituzten joan zen ekainaren 1etik Sevillako probintzian, batez ere Sierra Norte-n, iaz epe berean baino hamar aldiz gehiago.

Espainia izan zen pasa den urtean basoko suteek hektarea gehien erre zituzten Europako estatu eta bigarrena, Portugalen atzetik, sute kopuruan, Cadizeko UGTK emandako datuen arabera. Guztira 15.141 sute eta 200.658 hektarea erre izan ziren.

Libratu zen soldadu bat urkatuta aurkitu zuten Valladoliden

VALLADOLID

Juan Manuel Martinez Rodriguez, 24 urteko soldadua, auzitegi batek soldadutzarako exentutzat jo zutena, urkatuta azaldu zen Valladolideko Farnesio 12 koarteleko kalabozan, Poliziak atxilotu ondoren arrestatuta zegoenean. Soldadua Parisen jaio zen, nazionalitate espainiarra zuen eta Ourense bizi zen. Valladolideko Academia de Caballeria-n zegoen destinatua eta maindire batetik urkatuta agertu zen joan zen astelehenean. Auzitegi mediko batek soldadu-

Ariane suziriak bidalitako ERS-1 sateliteak ingurugiroa aztertuko du

Bi urte izanen ditu bere lana Europa osoari zabaltzeko

Guyanako Kourou hiritik frantses departamendutzat ekarria den Ariane Espacen 44. espazialuntziak bidali ERS-1 satelitea joan zen astearte gauean izugarri ongi joan da. ERS-1 deituriko Europako satelite honek bi urte izanen ditu Lurraren ingurugiroa aztertzeko.

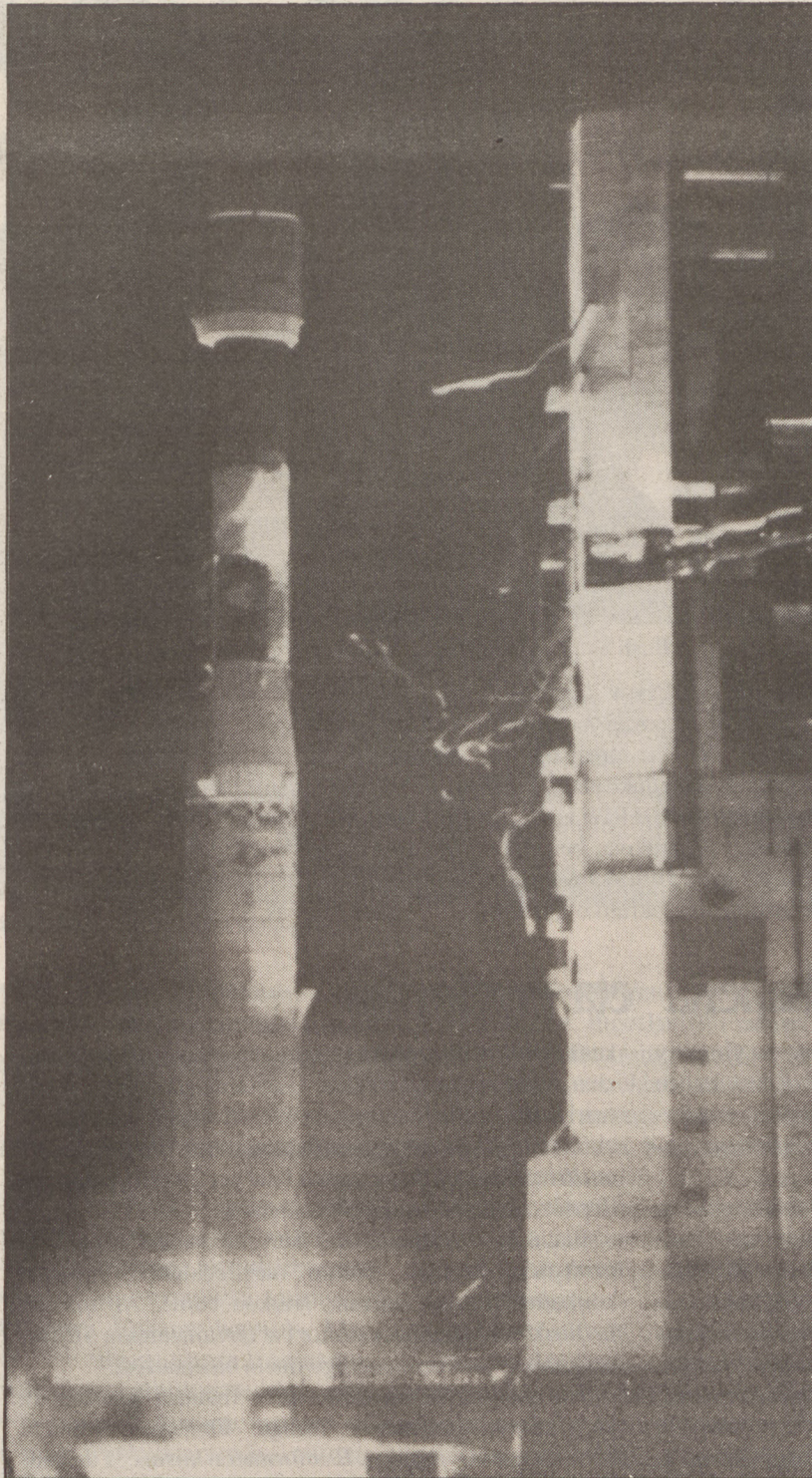
J.L. / BAIONA

Duela bi hilabete eta erdi satelite horren igortzeko Ariane Espaceko teknikariek zituzten arazoak gainditu ondoren, Ariane suziriaren 44. hegaldi hau teknikariren iritziz «oso ongi joan da». Ariane Espace egin hegaldirik garestien honek Lurreko ingurugiroa zehazki aztertuko du, bereziki itsasoa. Lehorrean jada egiten diren azterketa batzuk egingen ditu, hala nola uhainen goratasunaren neurria, haizearen neurria, eta itsasoaren tenperatura eremua izugarri zehazki neurtzeko ahalmena izanen du.

Hemendik zenbait asteren buruan, ERS-1 sateliteak izengoiti bezala 'Oeil de Lynx' edo 'Lakoi begia' eman diotena milaka berriren lurrera igortzen hasiko da bere radar sistemari esker. Bi urtez iraunen du bere eginkizunak eta hemendik bi aste barne jada ikerlari-zientifikoek lehen irudien aztertzeko hasiko direla espero da.

Satelite honen eraikitze hartu dute parte Europako hamalau herrietako berrogeitamar enpresek eta eraikuntza osoaren buru zen Alemaniako Dornier lantegia. Eraikuntza zaila eta garesti izan da, espazialuntziaren lanak guztira 3.200 milioi libera (64.000 milioi pezeta inguru) balio bait ditu.

Frantziako ugarite horretatik atzo abiatu zen Ariane espazialuntziaren lana oso garrantzitsua izango da Europako estatu guztientzat. Espazialuntzi frantziarrak bi urte osotan burutuko dituen ikerketa lanak, itsasoan eta lehorrean, oso probetxugarriak izango dira Lurraren ingurugiroa hobeto ezagutzeko.

'Ariane' espazialuntzia Kouroutik abiatzeko unean.

REUTER

Oposizioak eta sozialistek Cressonen adierazpenak kritikatu zituzten

PARISE

Edith Cresson lehen ministro frantziarraren adierazpenak, britainiarrak homosexualak direla eta japoniarrak «inurriak» direla ziotenak, kritikatu egin zituzten oposizioko eta alderdi sozialistako politikoei. Jean Lecanuet, UDFkoa, Senatuko Atzerri eta Defentsako batzordeko lehendakariaren ustez Cressonen adierazpenak «nardagarriak» dira. Lecanuetek «harrituta» zegoela esan zuen RTL Pariseko emisoran lehen ministroak «gure lagun britainiarrak iraindu dituelako» eta Bigarren Mundu Gerra eta Winston Churchill aipatu zituen. Senadoreak esan zuen japoniarrak inurri bezala tratatzea, lanean bakarrik pentsatzen dutelako, «nardagarria» dela «gerran zantzuak eta irabaziak izan ondoren, planetako estatu industrializatuenetako bihurtzeko ausardia eta kementa frogatu dutelako».

M. Vauzelle sozialista eta Asan-

Edith Cresson.

blada Nazionalako Kanpo Arazoetarako batzordeko lehendakariak esan zuen Radio Montecarlone estatu bati eduki behar zaion errespetoak hizkuntza politiko duina merezi duela eta herriak gaitzetsi egiten duela «zabarkeria, politikoen ahotan».

LABURREAN

Bi atentatu biktimarik gabe Kortsikan

Bi atentatu izan ziren atzo goizaldean Kortsikan, biktimarik gabe. Bastiako bi banketxeren kontra, Frantziakoari eta Credit Hypothecaire-ri, jarritako lehegailuek kalte materialak eragin zituzten. Frantziako Bankuko leherketa 01.30etan izan zen eta fatxadak eta espaloian zeuden bi kotxe harrapatu zituen. Zazpi minutu beranduago izan zen beste leherketa eta kalte txikiak eragin zituen.

LEHERKETA bat Turkiako kontsulatuan Strasbourgen

Strasbourg-eko Turkiako kontsulatuan leherketa bat izan zen atzo biktimarik gabe. Lehegailua kotxe batetik bota zuten 04.30etan Poliziaren lehen ikerketen arabera, eta leherketak sarrerako atea suntsitu eta egoitzaren hormak hondatu zituen. Poliziako artifizieroei etxean egindako lehegailua zela esan zuten eta Turkiako kontsulatuaren aurrean zegoen beste lehegailu bat indargabetzea lortu zuten, baita ere.

HEMERETZI hildako Espainiako errepedeetan

Hemeretzi hildako izan ziren atzo Espainiako errepedeetan izandako hamahiru istripuetan. Uztailako «irteera operazioaren» bigarren fasea zen atzo. Bi zauritu larri eta bederatzia arin izan ziren. Mediterraneoko kostalderako errepedeetan trafikoa handia, baina arina izan zen gau osoan eta goizaldean. Egunean zehar lan egun normal bateko trafikoa izan zen.

FRANTZIako bi untxi Golko Pertsikotik abiatu ziren

Golko Pertsikoan zeuden azken untxi frantziarrak itzulerako bidaian abiatu ziren minak altxatzeko operazioa amaitu ondoren Kuwaiteko kostaldean, Armada Nazionalako Estatu Nagusiak jakin erazi zuenez. 'Loire' apoio logistikoko untxia eta 'Cassiopee' minak indargabetzeko Brest-era iritsiko dira abuztuaren 18an eta 'Pluton' buzealari untxia Toulon-era abuztuaren 7an. Frantziarrek eta aliatuek 1.240 mina indargabetu zituzten Kuwaiten.

G-7 Bilera

Laguntza teknikoa bai baina ekonomikorik ez

SESBn egin beharreko erreforma ekonomikoak aurkeztu zizkien atzo Gorbatxovek Zazpi Handiei

Zazpi Handien bilerari amaiera emateko Mikhail Gorbatxovek Soviet Batasunerako duen erreforma proiektua aurkeztu zien munduko zazpi Estatu aberatsenetako lehendakariak. SESBko lehendakariak hiru ordu t'erdian izan zituen Zazpi Handiak Estatu soviatarren kooperazio laguntza eman diezaizoten saiatzeko.

LONDRES

G-7rekin bildu baino bi ordu lehenago, Gorbatxovek eta George Bush-ek erabaki zuten uztailaren amaieran bilduko zirela Moskun, SESB-EEBB gailurra egiteko, eta lehendakari soviatarrek adierazi zuen bi agintariek beren ordezkariak agindu zirela START arma estrategikoen gaineko tratatua sinatzeko Geneven amai ditzatela negoziaketak.

G-7k, gailurra atzo amaitu ondoren eta Kremlino buruzagiarekin bildu aurretik, bere deklarazio eko-

Gorbatxov eta Bush uztailaren amaieran bilduko dira berriro.

nomikoa aurkeztu zuen. Bertan SESBko erreformei bere laguntza adierazi zien eta prest agertu zen soviatarrei munduko ekonomian sartzen laguntzeko. Herenegun, berriz, deklarazio politikoa bere laguntza politikoa guztia eskaini zien SESBko erreforma demokratiko guztiei.

François Mitterrand Frantziako lehendakariarekin gosaldutako Gorbatxovek atzo, ondoren Toshiki Kaifu Japoniako lehen ministroarekin bildu zuen eta George Bushekin bazkaldutako.

Mitterrandek adierazi zuen G-7ko kide guztiak SESBn erreformak au-

✓ Mitterrand: «Gorbatxoven erreformak zalantzan jartzeak ekarriko lukeen arriskuan erortzea hobeagoa da, ez laguntzeak suposatuko lukeen arriskuari aurre egitea baino»

rrera egin ditzaten laguntzak emateko prest daudela. Bere aldetik SESBri «era askotan laguntzeko» prest dagoela argitu zuen. «Gorbatxovek iragarritako erreformen zalantzei aurre egiteko arriskuan erortzea hobeagoa da, erreformei ez laguntzeak suposatuko lukeen arriskuari aurre egitea baino» esan zuen lehendakari frantsesak.

Dena den, ziurrenik, Zazpi Handiek laguntza teknikoa gehiago emango diote Gorbatxovi ekonomikoa baino. G-7k buruzagi soviatarri Nazioarteko Moneta Fondoan eta Banku Mundialean parte hartzeko atak irekiko dizkio eta estatutu berezi bat edukiko du gainera. Estatutu honekin, «Know how» ekonomia erreformarako sistema erabil dezake.

G-7 ETA GATT Bestalde, G-7k urte amaierarako munduko komertzioaren liberalizazio zabala egiteko akordioa sinatu zuen. Zazpi Handiek adierazi zuten «pertsonalki» parte hartzeko prest zeudela GATT-i (Arantzel eta Merkataritzari buruzko Akordio Orokorra) buruzko egungo negoziaketek aurrera egin dezaten. «Inongo arazorik ez du munduko ekonomiaren etorkizunarako eragin handiagorik, Uruguayko Erronden amaiera positiboak baino».

G-7ko kideek lau eremu hautatu dituzte -arantzen murrizpena, nekazaritza, zerbitzuak eta jabetza intelektualak- zeinetan negoziaketek aurrera egin beharko bait dute «be-rehala».

Ordezkapena eta erreforma

Graham Allison Harvard-eko irakasleak eta Gregory Iavlinski ekonomista eta Errusiar federazioko Lehen Ministro ohiak Soviet Batasunerako (SESB) erreforma egitasmoa azaldu dute «Instituzio demokratikoen berindartzeko proiektua» agirian.

Allison eta Iavlinskik SESB eta Mendebaldearen arteko elkarlan egitasmoa proposatu dute. Oinarritzko kontzeptua mendebaldeko partehartze aktiboa da, SESB gizarte zibil normal eta nazioarteko komunitatearen partaide bihurtuko duena. Helburu nagusia ez da SESBko sistema erreformatzea, beste batez ordezkatzea baizik.

«Interakzio estrategikoa» kontzeptu nagusia da mendebaldeko epe luzerako laguntzarekin batera. Demokrazia eta merkatu ekonomia lortzea helburu eta baldintza izango da aldi berean. Egitasmoa ez da baldintzarik gabeko laguntza batera mugatzen, guztiak ezagun eta neurtu ditzaketen helburuak dituelako.

Egitasmoaren oinarri ekonomikoak merkatu ekonomia berdinak dira: jabetza pribatua eta kontratu as-

keak, makroekonomiaren oreka eta prezioen liberalizazioa, enpresen pribatizazioa, ekonomia atzerriko merkatuari zabaltzea eta komertzioa liberalizatzea, eta azkenik, ekonomia Gobernuaren partehartzea mugatzea. Merkatu ekonomiarako bidea aurtun hasi eta 1997an bukatuko litzateke aurreko baldintzak betetzean.

Baina Soviet Batasunean aurrera eraman beharreko egitasmoa ezin da burutu mendebaldeko laguntza konkreturik gabe, finantza arlokoa barne. Allison eta Iavlinskik esanetan, ez dator bat errealearekin SESBk bere kabuz erreforma egingo duela baieztatzea.

Transizio egitaraua nazioarteko finantza instituzioen baliabideen arabera izango litzateke, proiektu konkretuetara zuzendua. Erreformaren kostua ez da handia izango mendebaldeko ekonomientzat urteekin alderatuz gero. Egitarauaren izaera gradual eta baldintzatuak baliabideak alferrik galtzea galaraziko dute. Erreformak eteten badira laguntza ere bai. Interakzio estrategikoa bidez alde biak irabaziz irtingo dira luzera SESBk de-

Israelek ez du G-7 taldearen proposamena betetzeko asmorik

DONOSTIA

Yitzhak Shamir Israeleko Lehen Ministroak ukatu egin zuen G-7 gailurra judutarren aurkako arabiarren boikot ekonomikoa etetearen ordez lurralde okupatuak bertan behera uzteko proposatutako ideia. Shamir-en inguruko iturriek «Yediot Ajronot» egunkariari eginiko adierazpenetan azaldu da jarrera hau.

Arazoa Israel eta estatu arabiarren arteko elkarriketa zuzenetan eztabaidatu behar da alde batetik eta judutar eta palestinarren artean bestetik Shamirren ustez. Jerusalemek «bide bitako elkarriketak» deitu dituenak hain zuzen. Boikota berriz gerra ekonomiko

bezala definitu zuen.

Lehen Ministro israeldarrek bake konferentzian Nazio Batuen Erakundean (NBE) begirale moduan parte hartzea ere ukatu egin zuen, konferentzia etengabekoa izan dadin George Bush lehendakari estatubatuarren proposamena bezala. Hala aginduzien aurkako jarrera agertzen bazuen, Gobernutik alde egiteko mehatxua egin zuten «Tejiá» alderdi ultrakontserbadoreko partaideei.

James Baker EEBB-eko Estatu Idazkaria igandean iritsiko da Israelera Ekialde Erdiako Bake Konferentziari Siriari baitz esan ondoren. «Israelentzat frogaz izango da, benetan bakea nahi duen alalduko da», adierazi zuen Bush-ek.

HUSSEIN ERABAKIEN AURKA G-7 gailurrean NBEko Segurtasun Kontseiluak Irakeko azterketa nuklearrak amaitzeko uztailaren 25eko epea gaintzen bada indarraren erabilera baimendu zen. Saddam Hussein irakiar lehendakariak ez zuen gai hau aipatu ordea Baaz alderdia boterean dagoen 23. urteurrenean egindako hitzaldian.

Husseinek Irakeko alderdi aniztasuna ezartzen duen legea praktikan eramatea agindu zuen irratiz, eta kexatu egin zen G-7 taldeak santzio ekonomikoak eustea erabaki duela.

«Sufrimendu eta sakrifiziozko urte askoren ondoren, edozein erasori aurre egiteko gai gara, enbargu, mehatxu eta konplota jasan arren» adierazi zuen lider irakiarrak. Husseinek dei egin zuen abertzale irakiar guztiei «demokrazia eta batasunaren herrialdea eraikitzeko».

Nazio arazoak / gutxiengoak

Alemania

Nahaspila etnikoa hiriburu berrian

Berlin

Alemaniar hiriburu berriak aurrekoak baino arazo etniko larriagoak izango ditu seguraski. Portzentaiari dagokionez, estadistikak dienez nabarmenagoa da Bonn-en atzerriarren presentzia, Berlin-en baino. Bonnek 300.000 biztanleen % 10 dira, 30.000 inguru lagun, eta Berlineko 3,42 milioi biztanleen % 9 dira bakarrik atzerriarrak, 313.000 pertsona.

Populazio atzerriar gehiena Mendebal Berlin zeneko aldean dago. Turkiarrak dira komunitate-

rik handiena: 113.000 pertsona, eta beren presentzia hiri osoan nabari da. Kaleko kiosko gehienetan saltzen dira *doner-ak*, talo itxurako opilarekin egindako haragi eta kipula ogitarteak, Berlineko janaririk merke eta ezagunena. Turkiarren presentzia bereziki nabarmena da Kreuzberg auzoan. Mugimendu alternatibo aleman eta europarrentzat sinboloa izan den auzo horrek beste izen herrikoi bat ere badu: Kleine Istanbul ('Istanbul Txikia').

Turkiar horien artean, jakina, kurduak daude «kamufilatuta» edo

ezkutututa, mugimendu alternatiboekin ere loturak dituzten talde radikaletako partaide oso aktiboak kenduta, besteak «isilpean» gertatzen direlako. Zenbat ote diren Berlineko kurduak zaila da jakitea, baina kalkulatu izan denez, Alemaniaren egun dauden Turkiako 1.600.000 etorkinetarik, 500.000 ez dira turkiarrak berez, kurduak baizik.

Turkiarren ondoren, jugoslaviarrak eta poloniarrek daude Berlinen: 34.000 eta 19.000. Eskala sozialean ere horrela sailkatzen dira atzerriar taldeak, turkiarrak oro

■ **Mendebal Berlin.** 2,1 milioi biztanle guztira, eta hauen artean 290.000 atzerriar, ia gehienak. 92.000 langabetu daude, populazio aktiboaren % 9,3.

■ **Eki Berlin.** 1,3 milioi biztanle, ia guztiak jatorriz alemanak. Atzerriarrak 23.000 dira. Langabezia 80.000 lagun daude, biztanleko aktiboaren % 11,2.

har poloniarrek baino hobeto bizi dira.

• Gutxiengo erlatiboagoa eki berlingarra da. 1,3 milioi pertsona, mendebaldetarrak baino egoera kaskarragoan bizi dira oro har. Mendebaldetarrak *zoni-ak* esaten diete, mespretxuzko hitza.

Jugoslaviako krisia

Lehendakaritza Kolegiatuaren hutsegitea salatu du Gobernuak

Borba egunkariak ez lioke «bi ahuntz zaintzeko ardura ere emango»

Jugoslaviako Gobernu Federalak hitz gogorrak eskaini zizkien atzo, Lehendakaritza Kolegiatuko kideei, herenegun ez zirelako bildu, agintari esloveniar eta kroaziar independentisten eta serbiar zentralisten arteko eztabaidak zirela eta. Zazpi Handiak, berriz, negoziaketa politikoaren alde agertu dira.

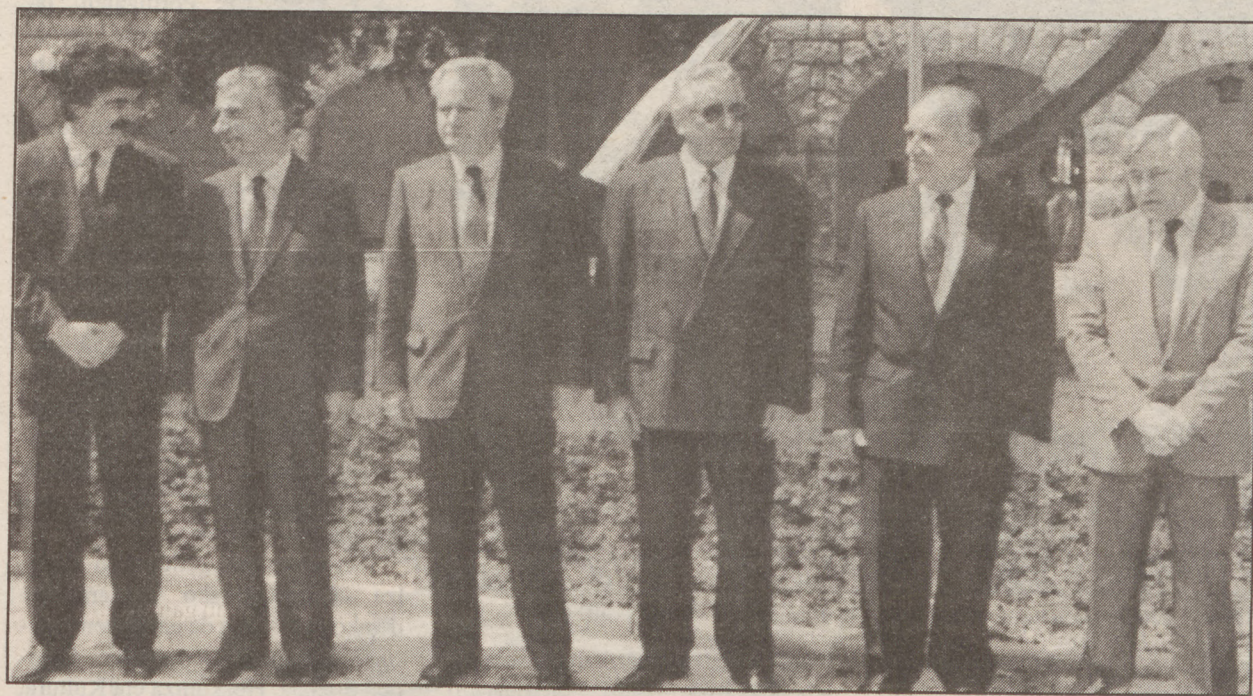
DONOSTIA

«Eskandalu politikotzat» jo zuen Gobernu Federalak Lehendakaritza Kolegiatuaren jokaera, eta salatu ere egin du «Jugoslaviak egun bizi duen egoera baretu baino okerragoitu besterik ez duelako egiten».

Eslovenia eta Kroaziako ordezkariak uko egin zioten Beogradera, Serbia eta Federazioko hiriburura joateari. Serbiarrek eta montenegroarrek, berriz, ez zuten onartu bilerari Brioni irla kroaziarrean egitea.

Lehendakaritza Kolegiatuko kideek nazioarteko eta barneko iritziz publikoari erakutsi diete, ez direla arduratzen nazioaren etorkizunaz eta odol isurketaz, soilik beren prestigio politikoa baizik» adierazi zuen Predrag Tasic Gobernu Federaletako bozeramaleak.

Lehendakaritza Kolegiatuak herenegunerako bilera bat antolatu zuen sei errepubliketako lehendakariak, zenbait errepublikek eratuak unitate armatu nazionalen desmobilizazioa eztabaidatzeko. Gailur labur horretan espero zen Esloveniako suetenerako beste baldintza guztiak ere eztabaidatzea, Euro-

Lehendakaritza Kolegiatua uztailaren 6an bildu zen osorik, azkenengo aldiz.

✓ Zazpi Handiek herriek autodeterminazioarako duten eskubidea eta giza eskubideak errespetatzeko deia egin zuten, CSCEren printzipiotan oinarrituta.

pako Elkartearen (EK) kontrolpean sinaturiko hitzarmenaren arabera.

Gobernu Federaletako bozeramaleak adierazi zuen «ezin dela inolaz ere justifikatu alde bien jokaera, izan ere, horrek suposatzen bait du Lehendakaritza Federalak bere burua saboteatzen duela».

Ante Markovic, Jugoslaviako lehen ministroa herenegun bi korronteen artean artekari gisa jokatzeko saiatu zen, baina azkenean atzera egin zuen eta sei errepubliketan egiten ari den bidaiekin jarraitzea era-

baki zuen. Bidaia horretan, lehen ministro jugoslaviarrek hiru hilabete horietako egitarau ekonomikoa erakutsiko die errepublika guztietako agintariei. Egitarau horrekin, Markovicek moneta neurriak hartu ditu, Federazioko dibisa erreserbak mantendu eta hiru hilabete hauetan estatuen funtzionamendua ziurtatu nahiez.

**HERRIEN
AUTODETERMINA-
ZIOAREN ALDE**

Zazpi Handien taldeak herenegun agertu

zuen informean EKren proposamena bultzatu zuen, Jugoslaviako krisiari irtenbidea aurkitu asmoz eta dei egin zuen biolentziarekin amaitzeko, behin betiko suetena mantentzeko eta indar militarrek baseetara itzultzeko. Zazpi Handiek CSCEko printzipioetan oinarritutako negoziazio prozesua bultzatzen dute, batez ere «herriek autodeterminazioarako duten eskubideari eta giza eskubideei dagokionez». G-7k azpimarratu du «Jugoslaviako herriei dagokiela beren etorkizuna erabakitzea». Zazpi Handiek alde guztiei Brioniko Hitzarmena errespetatzeko eskatu die eta Federazioko egoera «arduragarria» dela azpimarratu dute. Gainera, Jugoslaviako berreraiketa ekonomikoari laguntzeko prest agertu dira, «egoera normalizatzen denean».

Liberal
alemaniarrek Hego Afrikari zigorrak ez kentzearen alde

BONN

Alemaniko politiko libe-
ralek Hego Afrikaren aurkako
zigor ekonomikoak altxatzea
kritikatu zuten atzo. Kritika
hauek, EEBBek bultzatu eta
mendebaldeko herrialde guz-
tietan zabaltzen ari den jarre-
raren kontrako iritzia agerian
jarri dute Alemanian.

Hego Afrikan barrena ha-
mar eguneko bidaia baten on-
doren, Gerhart Baum eta
Burkhard Hirsch diputatuak
Pretoriari ezarritako presio
neurriekin jarraitu behar dela
adierazi zuten. «Apartheid le-
geak indargabetu diren arren,
giza berdintasunerako lehen
pauso bat besterik ez da», esan
zuten Bonn-en emandako
prentsaurrekoan.

«Orain arte ez dago arraza
diskriminazioa desagertu dela
edota ekonomiko, politiko, lan
eta sozial eskubideen berdina-
tasuna errealtate bihurtu dela
baiezatzeko aztarnarik», az-
pimarratu zuen Gerhart Baum
parlamentari eta Alderdi Li-
beraleko (FPD) lehendaka-
riordeak.

Honetan oinarrituz popula-
zio beltzak parte hartuko duen
hauteskunde datarik ez dagoen
bitartean, santzioak mantent-
zeko eskatu zuen Gerhart
Baumek.

Politikoei Polizia hegoa-
frikarra eta Justizia ere kritika-
tu zituzten eta aginteak biolen-
tzia onartzen duela bere interes
politikoekin bat badator.
«Epaileentzat zuri batek beltz
batek baino balio handiagoa
du», salatu zuten diputatuak.
Bide batez, beltz gazteen au-
kera profesionalak hobetzeko
hezkuntza sektoreari ematen
dizkion dirulaguntzak handit-
zeko eskatu zion Gobernu
alemaniarri.

ZU NORA

Egunkaria

HARA !!

EGUNKARIAK zeure oporraldian Euskal Herrian egunez egun gertatzen denaren berri jakiteko aukera eskaintzen dizu. Bete ezazu **OPORRALDIRAKO HARPIDETZA** eta egongo zaren tokian zuzen eta puntualki jaso ahal izango duzu EUSKALDUNON EGUNKARIA.

ORDAINAK

2 aste 1.200pta.
3 aste 1.800pta.
4 aste 2.400pta.

Izena

OPORRETAKO HELBIDEA

Helbidea

Herria

Herrialdea.....Posta Kodea.....

EUSKALDUNON EGUNKARIA bidal diezadaten nahi dut

.....tikra

Txartel hau helbide honetara bidali

EGUNKARIA
Banaketa Saila
Antso Jakituna 16-1.
20010 DONOSTIA
Tel.: (943) 46.90.22

Ordain mota:

Txartelarekin batera
Txeke bat igarri
EGUNKARIA E.A.ren izenean

Bake eta integrazio hitzarmenak Ertamerikar gailurraren emaitza

Asmo berdin baina ahulagoekin egingo da Iberoamerikarra Mexican

Terrorismoa eta biolentzia ukatzea eta eskualdeko integrazioa posible egingo duten hitzarmen ekonomiko-politikoak dira Ertamerikako Gobernuen gailurreko emaitza nagusia. «San Salvador-eko Deklarazioa» agirian biltzen dira datozen urteetarako erabaki eta egitasmoak.

I. IETURIA / DONOSTIA

Gaur amaituko den El Salvador hiriburuko Ertamerikako sei lehen-dakarien bilerak, jarrera bateratzeko balio izan du batez ere. Komertzio, politika, ekologia eta drogei buruzko eskualdeko hitzarmenak elkar ulertzearen lekuko dira. Bakea, demokrazia indartzea eta integrazio ekonomikoa dira etorkizunerako helburuak. Integrazio ekonomiko-politikoa helburu duen 26 artikuluko agiriak, ingurugiro eta instituzioei buruzko gehigarri bi ditu.

Ekonomia eta Nekazaritza ministroek nekazal produktuen eskualdeko komertzioa liberalizatu eta bultzatzeko erabakia hartu zuten. Bertako merkatu bateratua berrindartuko da honela, salneurriak kontrolatzeaz gain, atzerriko inportazioak gutxitu eta bertako produktuak kontsumitzea eragingo bait du.

ERTAMERIKAKO KOMUNITATE POLITIKOA Politika arloan, Ertamerikako Parlamentua

eratzeko biltzarra antolatu eta 36 hilabeteko epearen barruan hauteskundeak egitea erabaki zuten. Integrazio politikoaren bidean, Ertamerikako Estatuen Erakundea (ODECA) berriro indartzeko hitzarmena

Nekazal produktuen komertzioa liberalizatuko dute Ertamerikan.

sinatu zen. Antzinako erakunde honek, eta eskualdeko instituzio sistema denak funtzioa du, gailurretako erabakiak betetzen direla egiztatu eta exekuzioa koordinatzea.

Desoreka sortzen duten ekintzen eta bortxakeriaren aurkako akordioak dira San Salvadorreko Deklarazioaren gai nagusiak, bakea eta garapena elkarlotuak bait doaz. «Prozesu demokratikoen aurkako ekintzak edota botere politikoa lortzeko metodo okerrak erabiltzea kondenatzen duten agiriak» ere sinatuko dituzte Ertamerikako lehendakariak.

San Salvadorreko Deklarazioaz ez daude denak ados, ordea. El Salvadorreko ARENA oposizio alderdiak, erretorika larregi erabiltzeaz eta imaginaziorik ez izateaz salatu zituen lehendakariak. «Ez da desmilitarizazioari buruzko inongo hitzar-

menik egin Ertamerikan, militarrek lehendakariak baino boteretsuago direlako», azaldu zuen ARENAK.

Ehun hildako Sri Lankan Tigre eta Armadaren arteko borroketan

NEW DELHI

Ehundik gora militante tamil eta hemeretzi soldadu hil ziren asteartean Sri Lankan gertatu ziren istiluetan. Irla honetako iparrekialdean izan ziren iskanbilak, Tamil Elameko Askatasunerako Tigreak talde independentistako militanteen eta Sri Lankako Segurtasun Indarren arteko enfrontamentuetan.

Gutxienez 75 militante tamil eta hamabost soldaduk galdu zuten bizia borroketan, iturri militarrek adierazi zuten atzo. Istiluen zergatia Elefan-

IBEROAMERIKAKO HELBURU BERTIDAK Iberoamerikan, Espainia eta Portugalen laguntzarekin, Lehen Gailur Iberoamerikarra egingo da, herriek nahi izan duten baina estatu eta politika arrazoiegatik agintariak ukatu duten integrazioa lortu asmoz. Guadalajarán (Mexico), egingo den goi bilerak 23 estatu eta gobernu buruen integrazio asmoak jarriko ditu berriro ere agerian. «Hirugarren milakadaruntz» lemapean, nortasun lotura eta eskualde integrazio maila aztertuko dute. Baita ere Iberoamerikako geopolitika perspektibak eta elkarlanerako bide berriak. Gailur honen helburua da, behar eta eskaera berdinak dituzten herrialdeen garapen osoa eta orekatua lortzea.

Iberoamerikar gailurraren emaitza «Guadalajarako Deklarazioa» delakoan bilduko da gai hauen inguruan: Garapen Ekonomikoa, Garapen Soziala, Hezkuntza eta Kultura, eta Nazioarteko Garapena.

teen Pasabidea deituriko ibilbide estrategikoan dagoen kanpamendua kontrolatzea zen. Pasabide hau Jaffna iparraldeko penintsula irlarekin lotune da.

Sri Lankako Armada, igandean lurreratu zen kanpamendu horren inguruko hondartzetan, Aireko Armadaren laguntzarekin. Indar Armatuak astiro ari dira hurbiltzen, Tigre tamilak gogor ari bait dira kanpamendua defendatzen. Bestalde, Trincomalee lurraldean ere istilu latzak ari dira gertatzen independentisten eta Indar Armaturen artean.

Amazoniako baliabide guztiak hustiatu nahi ditu Mestrinhok

BRASILIA

Gilberto Mestrinho-k, Amazoniako Estatuko gobernadoreak atzo aurkeztu zuen Kodigo Amazoniarren proposamena. Kodigo honekin, Amazoniako baliabide naturalen esplotazioa aprobetxatu eta garapen ekonomikoa areagotu nahi du Mestrinhok, eta esplotazioen fiskalizazioa erregioetako gobernuetara iragatea proposatzen du.

Neurri honekin, oihan amazoniarren baliabide natural ororen hustiaren ekonomikoa ziurtatu nahi du eta Gobernu zentrala ordezkatu ingurugiroaren kontrol lanean. Bere kodigoan landare eta abere bizien komertzializazioa sartzen dira. Merkataritza hau ere, Gobernu lokalek eramango lukete eta Gobernu zentralak indemnizazioak eman beharko dizkie lurralde bat merkataritza ho-

netatik babesten badute.

Kodigoaren artikulua garrantzitsuenen artean azpimarragarriak dira: lurralde horretako landare eta animalien hustiaren egiteko askatasun osoa ematen dutenak, Estatu amazoniarrei esplotazio ekonomikoak egiteko eskubideak ematen dituztenak eta oihanaren kontrol fiskalaren transferentzia egiten dutenak.

Era berean Kodigoak esaten du Gobernu lokalak emango dituela hustiaren eta hauek atzera botako direla ekosistemari kalte garrantzitsuak egiten badizkiote, Gobernu lokalek babestu beharko bait dute ekosistema. Mestrinho Amazoniako Estatuko gobernadoreak bertako botoemateen % 70ek hautatu zuten, berak bezala oihan amazoniarren hustiaren bertako agintarien esku behar zuela eta ez Gobernu zentralaren eskuetan pentsatzen zutenek.

LABURREAN

EEBB: Indar konbentzionalen hitzarmena eztabaidagai

Richard Cheneyk, Estatu Batuetako Defentsa idazkariak eta, Colin Powellek, Armadako Agintaritza Nagusiko buruak, Europako Indar Konbentzionalen (FCE) murrizketarako hitzarmena onar dezan eskatu zitoten Kongresuari. Eta adierazi zuten Ipar Atlantikoko Tratatuaren Erakundea (NATO) oraindik beharrezkoa dela. «Indar militar sovieteren kontrapisu nagusia da», ohartarazi zuen Cheneyek.

ERRUSIAKO parlamentuko lehendakari izendapena atzeratua

Errusiar Federazioko Diputatuen Kongresuak udazkena arte atzeratu zuen Parlamentuko lehendakari izendapena eta, ordurarte, postua Ruslan Jasbulatov lehendakariordeak betetzea erabaki zuen. Eginiko sei bozketetan inork ez zuen lortu 531 botoko muga eta enfrontamenduak izan ziren Jasbulatoven «Errusia Demokratiko» moderatua eta Serguei Baburin-en komunisten artean.

PERUKO agintea ados ez Amnesty Internationalekin

Gobernu peruarrak zalantzan jarri zuen herrialde hartan giza eskubideen egoerari buruzko 1991ko Amnesty Internationalek txostena. «Ez du objektiboki isladatzen errealitate nazionala», adierazi zuten agiri ofizial baten bidez. Atzerri ministeritzak zabalduko komunikatuan «herri osoen aurkako kalteak» ahaztea «onartezina» dela salatu zuten. «Ezaguna da adierazpen askatasun erabatekoa dagoela eta ez dagoela kontzientzia presorik», zioen agiriak.

CHILEKO Gobernuak mapucheentzako lurak espropia ditzake

Juan Agustin Figueroa, Chileko Nekazaritza ministroak ez zuen Quinquen ibarreko lurren espropiazioaren aukera baztertu, gero indigenei berriz bueltatzeko. Sententzia batek egur enpresa bati eman zion mapuche indioen lurren jabetza. «Enpresarekiko negoziaketan emaitzak txarrak badira eta Gobernuak ezin badu lurren salneurria ordaindu, ez da espropiazioa baino beste aukerarik geldituko», adierazi zuen.

EEBBek Filipinetako Clark basea utziko dute,

Richard Cheney-k, Defentsa idazkari iparramerikarrak adierazi zuenez. Clarkeko aire base iparramerikarrak kalte ugari izan zituen Pinatubo sumanediaren leherketak gertatu zirenean eta berreraikitze 600 milioi dolar beharko lirakeke. Dena den, atzo lortu zuten EEBBek eta Filipinek lurralde filipinarrean defentsa kooperazio tratatu berria, eta agintari filipinarren ustez, laguntza handiak jasoko dituzte.

GOLFA

Royal Birkdalen jokatu da gaurtik British Opena

Europako jokalariek ez dute Southporteko zelai honetan irabazterik lortu

Gaur hasiko da Southporteko Royal Birkdale zelaian British Openaren aurtengo edizioa. British Opena munduko golf txapelketarik garrantzitsuenak da eta US Opena, PGA eta Augustako Mastersarekin batera zirkuitoko lau txapelketa handien artean dago. Aurtengoa 120. edizioa izango da.

SOUTHPORT

British Openaren historian, zazpi garren aldiz jokatu da Royal Birkdalen. Zelai honetan sei edizio besterik ez dira jokatu eta orain arte europarrek ez dute irabazterik lortu. Peter Thompson australiarak 1954 eta 1965ko edizioak irabazi zituen eta beste lau garaipenak Arnold Palmer (1961), Lee Treviño (1971), Johnny Miller (1976) eta Tom Watson (1983) estatubatuarrek lortu zituzten.

Seve Ballesteros eta Nick Faldo garaipenetik hurbil egon ziren 1976 eta 1983ko edizioetan, baina azkenean ez zuten bigarren postua besterik lortu. Aurtengoan ere, bi jokalariek hauek zelaia tradizioa apurtzeko aukera berria izango dute, horretarako hainbat jokalarik menperatu beharko dituzten arren.

Nick Faldo, Payne Stewart, Severiano Ballesteros, Ian Woosnam, Fred Couples, Steve Richardson eta Txema Olazabal dira azken garaipena eskuratzeko faboritoak. Hala ere, Bernard Langer, McNulty edo Greg Normanen mailako jokalariek ere zeresanik izango dute.

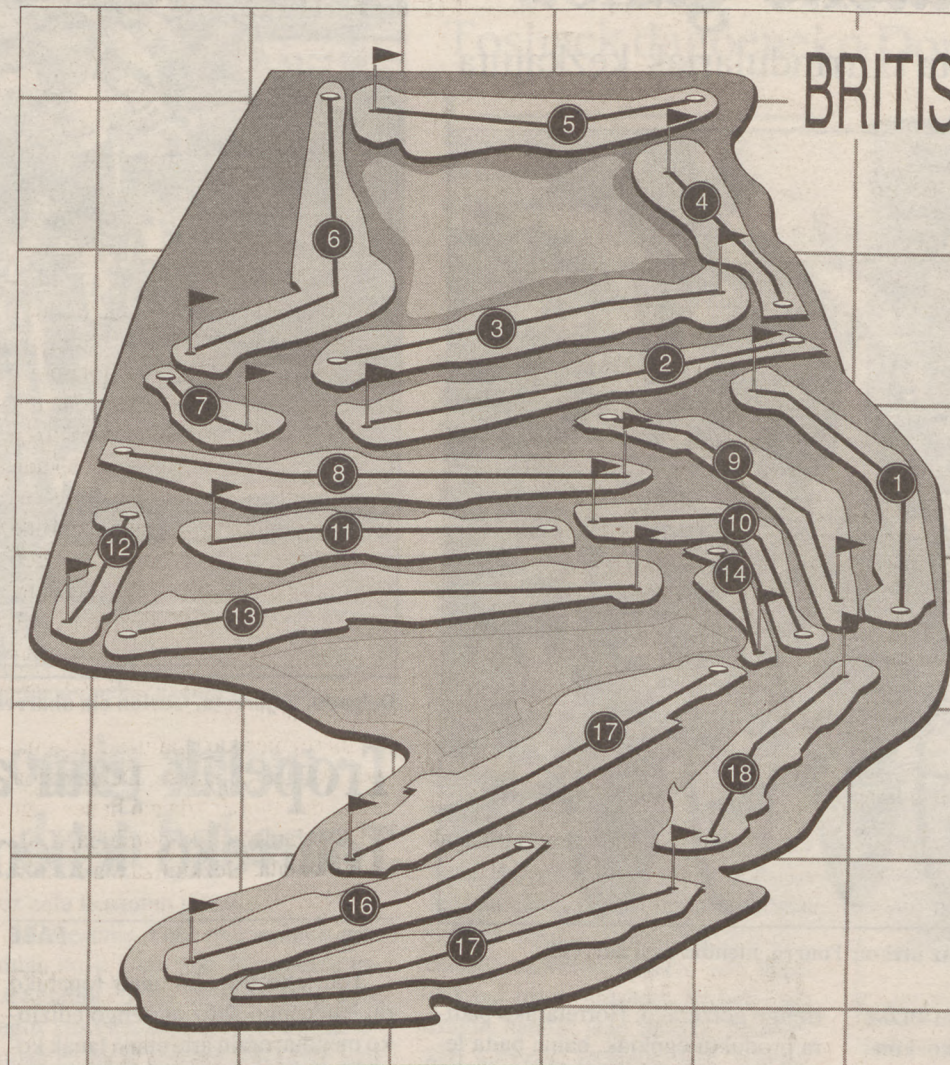
MAISUENTZAKO ZELAI APROPOSATU

Royal Birkdale zelaia 1889an egin zen South-

port inguruan, dunaz betetako lurralde batean. Ibilbideak 71 kolpeko parra du eta jokalariek esanetan, bere punturik onenak 'greenak' dira. 18 zuloak ibilbidearen zatirik arriskutsuena, azken sei zuloak osatzen dute eta bertan egongo da garaipenaren edo porrotaren giltza.

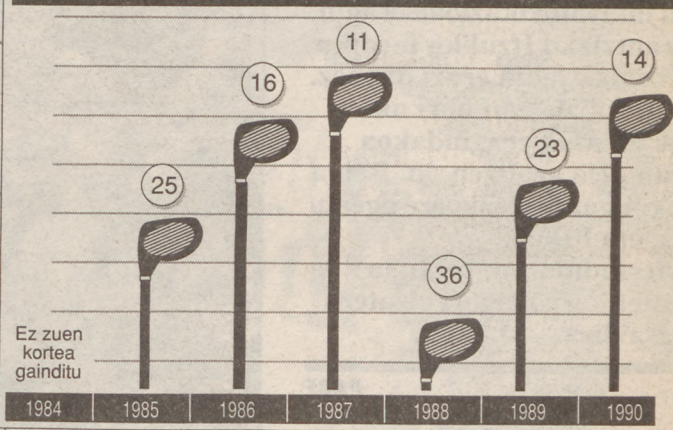
Zulo guztietako kaleak oso estuak dira eta beraz, jokalariek kontu handia jarri beharko dute 'teeko' irteerari. Lehen kolpeetan zehaztasun handiarekin jokatu behar izango dute faborito guztiek, azken zatia horretan 'bunkerrak' bait dira nagusi. Hain zuzen ere zeresan handia izango du ibilbide guztian. Itsas ertzeko zelai honetako ezaugarriak aipagarriak dira bat urte guztian egiten duen haizea da. Honek kalte handia sor dezake jokariengana.

British Openak marka ugari ezarri du historian. Mark Hayes (1977), Isao Aoki (1980) eta Greg Norman (1986) dira 18 zuloetan marka ezarri dutenak, 63 kolpekin. Jack Nicklaus, Tom Watson eta Lee Treviño dira munduko txapelketako izenik mitikoenetako batzuk. Aurtengoan horietako batzuk parte hartuko dute.

BRITISH OPENA ROYAL BIRKDALE-N

JOSE MARI OLAZABALEK LORTUTAKO SAILKAPENA

Zuloa	Parra	Metroak	Zuloa	Parra	Metroak
1	4	411	10	4	351
2	4	387	11	4	380
3	4	375	12	3	168
4	3	188	13	5	462
5	4	313	14	3	181
6	4	428	15	5	496
7	3	137	16	6	369
8	4	430	17	5	481
9	4	375	18	5	469

I. MARTIARENA

Txema Olazabal ez dago batere pozik entrenamenduetan egin dituen ibilbideekin. Kolpe guztiak eskubi aldera joaten zaizkiola esaten du. Konfidantza falta nabaria da.

Azken urteetako irabazleak

Urtea	Irabazlea	zelaia	Eraitza
1980	Tom Watson	Muirfield	271
1981	Bill Rogers	Royal St. George's	276
1982	Tom Watson	Royal Troon	284
1983	Tom Watson	Royal Birkdale	275
1984	S. Ballesteros	St. Andrews	276
1985	Sandy Lyle	Royal St. George's	282
1986	Greg Norman	Turnberry	280
1987	Nick Faldo	Muirfield	279
1988	S. Ballesteros	Royal Lytham	273
1989	Mark Calcavecchia	Royal Troon	275
1990	Nick Faldo	St. Andrews	270

Faborito nagusiak

Ian Woosnam

Augustan erakutsi zuen joko mailak British Openerako faboritoen artean kokatzen du. Lehengo urtean Nick Faldo eskuratu zuen garaipen bi-koitza (Mastersa eta British Opena) lortu bidean dago galesa.

Nick Faldo

Lehengo urteko garaipena defendatu asmoz zelairatuko da Faldo Royal. Aurtengo denboraldian ez du espero zen maila erakutsi baina, txapelketa hau berezia da beretzat.

Severiano Ballesteros

Jadanik zilarrezko hiru pitxar eskuratu dituen espainiarrak hogeitabi urterekin irabazi zuen lehen Britisha. Eskoziako Openean bikain aritu zen. Azken bi urtean galdua zuen maila berreskuratu du.

Payne Stewart

Estatubatuarren aukera bakarra da. EEBBetako Openeko garailea lehengo urtean Britishean lortu zuen bigarren postua berdintze asmoz, edo ahal izanez gero gaitzitzeko zelairatuko da. Momentu honetan Estatubatuetako golflari onena da.

Olazabal: «Augustakoaren ostean zail egiten zait ondo jokatzeko»

SOUTHPORT

Augustako jaka berdea eskura eduki eta bigarren postuarekin konformatu behar min handia egin zion Olazabal hondarribiarrari. Psikologikoki kolpe handia izan zen. Aste asko egin ditu gaitzitzeko nahian, eta hasiera batean lortu zuela zirudien arren, British Opena hastear da goenean berriz ere ezkor agertzen da.

EEBBetako Openeko zortzigarren postuak, Irlandako bostgarrenak eta Frantziako bigarrenak baikortasunerako bidea ematen zuten. Aurreko astebukaeran jokatu zen Eskoziako Openean Olazabalen jokoak berriz ere behera egin zuen. Hori erabakiorra izan daiteke hondarribi arrarentzat.

British Openerako egin dituen

Jose Mari Olazabal.

EFE

entrenamenduetan Olazabal ez da gustora ibili. «Kolpe guztiak eskubi aldera joaten zaizkit. Nere jokoa guztiz landu gabe dago...» honelakoak errepikatzen zituen behin eta berriz.

WOOSNAM FAVORITO APOSTUETAN

«Aitzakia» hauek ez dute oztopo izan behar. Olazabalek garaipen handi bat behar du. Augustan ezin izan zuen, baina irabazteko moduan dagoela uste dugu. Olazabalek British Opena «maite» du, beretzat hau da txapelketa nagusia.

British Openeko garaipenak «Slam britainiarrak» ekarriko lioke Hondarribiko jokariari. Boys, youth eta amateurren mailetan jadanik eskuratu du txapelketa hau, eta orain profesionalena falta zaio.

Tourra 91

PDM taldeko korredoreen gaitza azaltzeko dopinga dateke gakoa

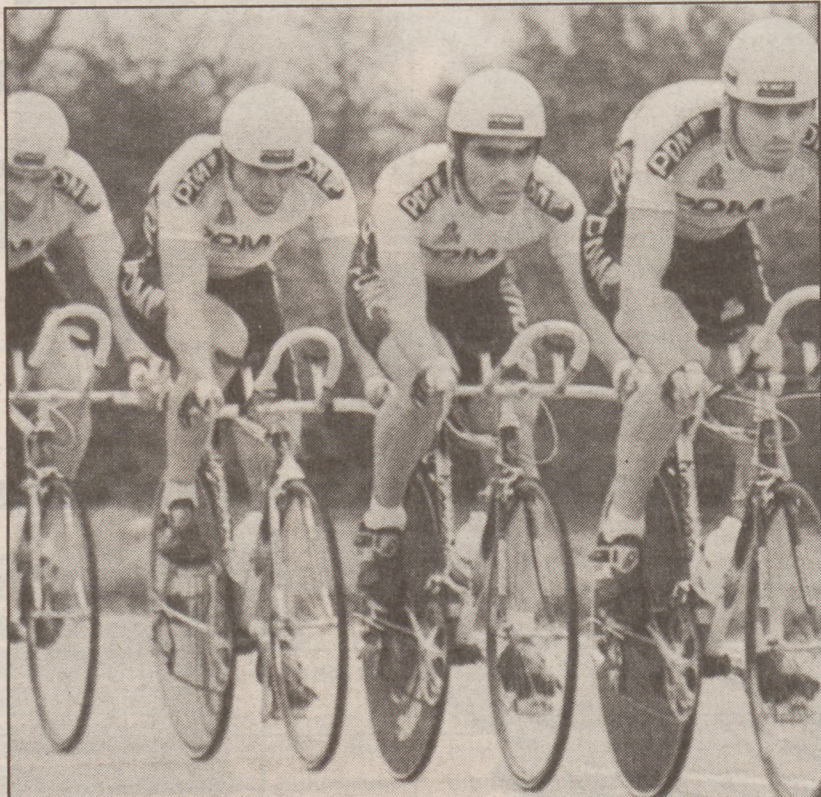
Sabders doktorea susmo guztien erdian eta txirrindulariak kezkatuta

PDM taldea Tourretik kanpora utzi duen gaitza ez du jaki intoxikazioak eragin, Frantziako Itzuliko mediku ofizialak jakin erazi duenez. Agiri ofizialean hori ukatu eta birusak eragindakoa izan dela azaltzen du. Baina dopingaren itzala ere agertu da, eta PDMko txirrindulariak biktima izatetik susmagarri izatera pasa dira.

PABE

Ez da positiborik egon, anti-doping kontroletan ez zaie ezer arraririk igarri, baina gaitzaren jatorria erlojupekoaren ondotik —edo denboraldi osoan zehar— erabilitako 'errekuperazio tratamenduan' egon daiteke. Harrigarria gertatzen da, bestela, korredoreak baino ez gaixotzea; ez mekanikoak, ez zuzendariak, ez masajistak, txirrindulariak soilik.

Tourreko partaideen artean isiltasuna da nagusi PDM taldearen erretiroaren inguruan. Lastima handia izan dela aipatu dute gehienek, baina ez dira dopingaz mintzatzera ausartzen; susmoak izan arren. Eta karrera uztea erabaki duten txirrindularien hitzak ere arras esanguratsuak dira. Breukinkek, esaterako, honakoa bota zuen: «Txirrindularitzan gauza arraro gehiegi gertatu da, bizia jokatzeko». Raul Alcalá ere ez zen motz geratu Quimper-eko helmugan: «Ez nago taldeko tratamendu medikoa jarraitzeko prest. Dena legezkoa eta eragozpenik gabea dela ziurtatzen badidate ere, niri ez zaizkit gauza hauek gustatzen». Korredoreak beldur dira, eta beldur horixe da susmoak indartu dituen.

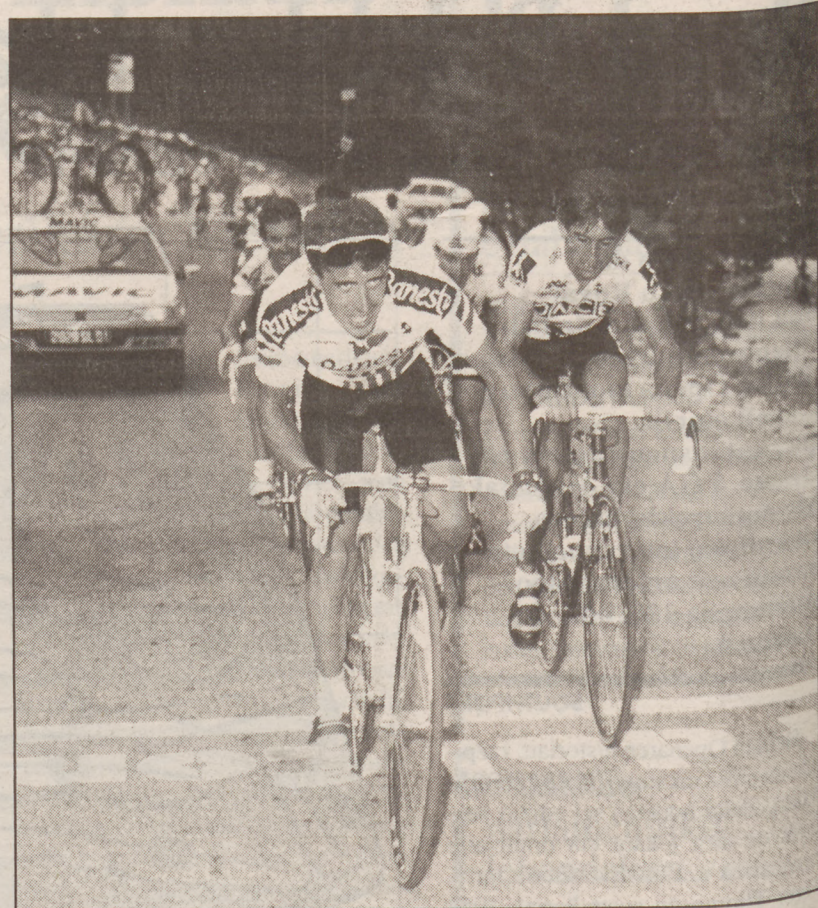
PDMren erretiroak hankamotz utzi du Tourra, mendia hasi aurretik.

PDM-REN HISTORIA BELTZA

Historia luzea du PDM taldeak antzerako kontuekin, eta holandarren mediku frogak legetasunaren mugatik hurbilegiak izan dira. Nazioarteko Txirrindularitza Batasunak luzatu egiten du hilero, debekatutako gaien zerrenda, baina kirolariak —hauen medikuak, hobeki— aurrerago izan ohi dira. Beti topatzen dute gai berriren bat, txirrindularia dopatzeko edota kontrolean dopingaren arrastoak estaltzeko.

Ezbairik gabe, Tourra ez dago arroza, haragi xerra eta fruta janda soilik irabazterik. Txirrindulariak egunero desgaste handia jasan ohi du, sei kilotik gora galtzeraino, eta gorputzak buelta eman behar dio hu-

rrengo goizerako. Horretarako badi- ra produktu egokiak, baina baita legez kanpokoak ere. Eta Sanders 'doktorea', PDMko txirrindularien arduradun medikoa susmo guztien erdian dago. Theunissek bere kargu zegoela eman zuen positibo testosteronarekin; Hurrengo urtean Daamsek txirrindularitza utzi behar izan zuen, ezkutuan mantendu zizkieten bihotzeko arazoengatik; iaz Draayer hil zen bihotzekoak jota, Siziliako Asteko etapa batean konortea galdu eta gero. Orain, Tourrean, Bodenek ere bihotzeko arazoak izan ditu, Sandersek ukatu arren. PDM taldeak lehendik ere nahiko historia iluna bazuen, Sandersek ez dio mesede handirik egon holandarren izen onari.

Delgado, Lejarreta, Gaston eta abarrek gaur dute aurreneko aukera.

Tropelak gaur aurkituko du Tourreko lehen mendi gogorra

PABE

Tourreko tropelak gaur topatuko du lehenengo aldiz aurtengo edizio-ko mendia, orain arte etapa lauak korritu ondoren. Atzoko atsedean egunean, Tourreko partaideek 600 kilometroko bidaia egin behar izan zuten, Pabera inguratzeke. Hemen- dik aurrera eskaladoreak izango dira karreraren animatzaileak.

Lehen hamaika etapetan txirrindulariek kilometro asko egin behar izan dute, eta desarroi- lo handiak erabili dituzte. Hemendik aurrera mendia izango da etapetan nagusi eta txirrindulariek bestelako desarroi- loak erabili beharra izango dute.

Gaurkoan Pabe-Jaca etapa korrituko da, guztira 192 kilometrokoa eta txirrindulariek lau mendate aurkitu-ko dituzte: Lasseube, Soudet, Ichere

eta Somport. Ibilbidea berez ez da oso zaila, baina atzoko atsedean egun-ak ondorio latzak izan ditzake zen- bait txirrindularirengan.

Biharko etapa izango da Pirineo- tako etapa nagusia, Jaca eta Louron artekoa hain zuzen ere. 13. etapa ho- nek 232 kilometro izango ditu eta Tourreko mendate mitikoak igaroko- ditu. Guztira sei izango dira txirrindulariek igo beharko dituzten gai- nak, horietako bi (Aubisque eta Tourmalet) maila berezikoak.

Aurtengoan, Alpeak ez dira pro- tagonista izango, etapa bat baino ez bait da korrituko. Hala ere, L'Alpe D'Huez-en bukatzen den etapa (17. etapa) oso garrantzitsua izango da azken sailkapenerako, faborito as- korentzat erasotzeko azken aukera izango bait da. Euskaldunak bikain ibili dira bertan azken urteotan.

Holandako historia iluna azken urteotako txirrindularitzan

PABE

Holanda bihurtu da, azken urteotan, txirrindularien errendimendua hobetzeko produktuen azterketan eta erabilpenean aintzindaria. Eta susmo guztiak hara zuzendu dira, PDM taldeko Johannes Draayer bihotzekoak hil zuenetik. Hogeitabigarrena, 1969az geroztik. Eta erruduna, produktu arriskutsuak baina eraginkor- rakk hartzera behartzen dituztenen 'akats' medikoa.

Ikerketa hasi zuen, azken herio- tzaren ondotik, Holandako Txirrindularitza Federazioak, baina sus- moak ugariak eta sendoak izan arren, hartatik ez zen ezer garbirik ater- ahal izan. Korredorearen emazteak, alargunak, kontutan hartzeko mo- duko hitzak esan zituen hala ere. PDM taldeko laguntzaileek gauero

medikamendu 'ezezaguna' uzten omen zuten, eta hartzeko gonbitea egin: «Bihar indarrean ibili nahi ba- duk, har ezak injekzio hau». Raul Alcalá eta Jorg Muller alargunaren salaketak onartzeraz auzartu ziren, beraiek inoiz sustantzia 'misterio- tsurik' ez dutela hartu gaineratzeko.

Draayerren gorpuari egindako autopsiak ez zuten debekatutako gaien arrastorik erakutsi, baina sus- moaren itzala gainean izan du beti PDM taldeak. Berriz ere salaketen erdigune bihurtu dira, talde osoak Tourra uzteko erabakia hartzean, inork gaitzaren jatorria ezin argitu- rik. EPO, eritropoeyina bidez sin- tetizatzen den hormona artifiziala aipatu izan da. Odolean globulo go- rrien kopurua igorarazten du honek, eta kirolariaren errendimendua % 10etik gora hobetzen du.

FRANTZIAKO ITZULIAN EGUNKARIAren KINIELA

SARIA: Karrerako bizikleta bikain bat!

ASMATU BEHARREKOAK

A Tourraren irabazlea.....	Izena.....
B Lehenengo euskal txirrindularia.....	Helbidea.....
C Taldekako irabazlea.....	Herria.....
	Tfnoa.....

Txartelak egunero argitaratuko dira eta bakoitzak nahi adina erantzun bidali ahal izango du. Gutunak onartuak izateko, asteazkena hilaren 24eko data eduki beharko dute beranduenekoa postetxeko zigiluan eta, saridunaren izena hurrengo asteazke- nean, hilak 31 emango da ezagutzera.

Txartelak helbide honetara bidali: EGUNKARIA Antso Jakituna 16-1. DONOSTIA 20010

Tourra 91

Euskal txirrindularien artean orain arte Indurain nabarmendu da soilik.

Indurain izan da orain artean lan txukuna egin duen bakararra

PABE

Miguel Indurain da euskal txirrindularien artean Parisen podiumera igozteko aukeran agertzen den bakararra. Oraingo hirugarren postuan dago Atarrabiakoa, eta aurretik duen Abdoujaparov ez da mendian etsai arriskutsua igartzen. Lemondek berak onartu du Indurain ikusten duela mailot horia kentzeko arriskutsuena, eta horrek zeozter esan nahi du nafarraren alde.

Erlojupekoan txapeldun handiaren taila erakutsi zuen Indurainek, eta garaipenak gorago begiratzeko moralara ere eman dio. Bi minutu pasatxoko atzerapena ez zaio gehiegizkoa iruditzen, eta mendia aukerako terrenoa izan daiteke bere taldearen zat. «Tourra orain hasiko da Banestorentzat» ere esana du, Lemondierasotzeko prest daudela azaldu nahian.

Gainerantzekoen artean Iñaki Gaston aipatu beharra dago lehenik. Clas taldeko bilbotarra 32. postuan agertzen da, liderrarengandik 8.10era, eta ez da marka txarra 73 km.ko erlojupekoa beretzat egokia

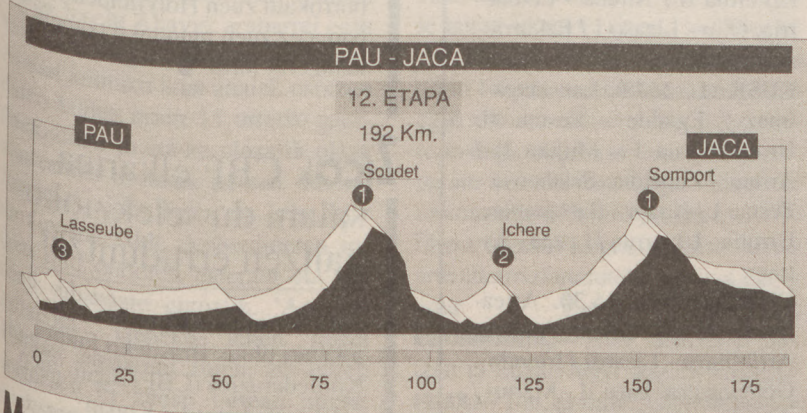
ez zela kontutan izanik.

Cabestany Tour ona egiteko moduan ikusi zuen Juan Fernandez zuzendariak, baina erlojupekoan kale egin zuen nabarmen, eta bere terrenon ez bada fin ibili, mendian zail izango du aurrean ibiltzen.

Uste baino askoz okerrago ibili dena Marino Lejarreta dugu. Vuelta eta Giroko ahaleginek ordaina pasa diote berriztarrari, eta ez du eroso korritzeko aukerarik izan. Erlojupekoan bere burua probatuko zuela esan eta denbora asko galdu zuen, sasoi kaskarraren erakusgarri. Aurreko urteetako postuetatik urrun antzera ibiliko da ONCE taldekoa, baina mendian joko ona eman dezake.

Sailkapena

3. Indurain (Banesto)	2.17ra
32. Gaston (Clas)	8.10era
59. Mauleon (Clas)	9.44era
60. Lejarreta (ONCE)	9.46ra
63. Cabestany (Clas)	9.47ra
66. Leanizbarrutia (Clas) ...	9.51ra
127. Murgialdai (Amaya) ..	15.20ra
134. Abadie (Toshiba)	16.29ra
161. Luquin (Banesto)	24.36ra
172. Gerrikagoitia (Ama.) ..	28.52ra

MAULEKO errepideak iragango ditu gaur Tourreko tropelak. Paben hasi eta Jacan amaituko den etapan, Baretoze bailaratik Muntorira helduko dira txirrindulariak eguerdiko hamabi t'erdia aldera. Txirrindulariek lau mendate gainditu beharko dituzte etapan zehar: Lasseube, Soudet, Ichere eta Somport. Benetako Tourra gaurtik aurrera izango dugu.

FUTBOLA

Realak apostu gogorra egingo du Luis Garcia mexicarra fitxatzeko

Toshack dagoeneko Donostian dago operazioa bideratzeko

Lorenen fitxaketa gauzateko arazo ugari daudenez, Realak Luis Garcia mexicarraren aldeko apostua egin du. Lehenak Athleticeen jarraitu nahi duen bitartean, azken hau Donostiara etortzeko irrikitan dago. Atzo oporretatik itzuli zen Toshackek du orain hitza.

MIKEL ARRIETA / DONOSTIA

Luis Garcia aurrelari mexicarra Realetik oso gertu dago. Realak hasierako eskaintza hirukoiztu egin du, eta Pumas taldeko gida batzordearekin zuzenean hitzegiteko zain daude.

Arazoa Richardson britainiarra da. Iñaki Alkizak atzo adierazten zuen ez ditu taldean lau atzerritar nahi, eta ondorioz Richardson saldu beharra dago mexicarra ekartzeko. Arazo honek bi irtenbide ditu: Chelsea edo Evertonekin (azken honekin jadanik nahiko zaila da) edozein modutako akordioa lortzea, edo Iñaki Alkizak iritziz aldatzea. Horretarako eragin handia izan dezake Toshacken jarrerak. Realeko gida batzordeak gaur bertan erabaki dezake jarraitu beharreko bidea zein den.

HASIERAKO ESKAINTZA HIRUKOIZTU

Realak aurrelari mexicarra nahi duela. Hasieran 35 milioitako (Los Pumas taldeak jokalariri ezarritako salneurria) eskaintza egin zuen Alkizak zuzentzen duen gida batzordeak, baina orain kasik hirukoiztu egin da, eta jadanik 90 eskaintzen dituzte.

Arazoa ordea ez da dirua. Luis Garcia Los Pumas talderaekin zuen hitzarmena amaitu da, baina Mexicoko Ligan indarrean dagoen arau-

Richardson saltzea da oraingo Realaren helburu nagusia.

diaren arabera, kontratua amaitu arren jokalaria taldearekin lotuta gertatzen da beste urtebetez.

Mexicoko Unibertsitate Autonomoko taldeak baja ugari izan ditu aurtengo denboraldian, eta horregatik ez dute Garcia utzi nahi. Hogeituroko jokalaririk gazte hau bere taldeko goletzailerik nagusia da, eta ondorioz funtsezko jokalaria erasoan. Hain zuzen hori da Toshackek Realean indartu nahi duen arloa. Aldridge joan zenetik, Loinaz eta Igoa dira Realeko aurrelari bakarrak.

Aurkezpenetarako hiru egun besterik falta ez direnean Realean gauza

asko daude oraindik lotzeke. Arazo nagusia aurrelariarena da, baina eztabaida sor dezaketen beste hainbat daude. Mentxaka eta Bengoetxeak adibidez ez dute oraindik talderik aurkitu. Ez dakigu zein izango den Toshacken jarrera, zelairatuko ez dituen bi jokalaririk taldean edukitzea alferrikakoa bait da.

Juanan Mentxaka bizkaitarrak badirudi Oviedo taldearekin harremanetan jarraitzen duela. Gauzak oraindik ez dira gehiegi argitu, baina jokalariren ordezkaria eta Oviedoren arteko negoziaketak bide onetik doazela esan behar da.

Marco Antonio Boronat izango da Deportivoko entrenatzaile berria

CORUNA

Marco Antonio Boronatek entrenatuko du Deportivo de la Coruña taldea datorren denboraldian. Bi aldean arteko akordioa gaur bertan lor daiteke, Boronaten talde berria bihar bertan aurkeztuko bait da. Boronat eta Deportivoren arteko lotura posiblea aspaldiko kontua da, baina azkenean Romantsev soviatarrek kale egin ondoren gauzatuko da.

Moskuko Spartak taldeko entrenatzailearen inguruan gorabehera ugari sortu dira azken egunotan. Iritziak kontrajarriak dira. Spartak taldeko zuzendariak aditzera eman dutenez, Romantsevek Spartaken jarraituko du, ez bait du gustokoa izan Coruña egin bisitaldia. Sovietarra Deportivo taldea ezagutzeko izan da

Coruñan, baina azkenean Moskura itzuli da itzultzeko asmorik gabe.

Deportivoko zuzendarien irakurketa arras ezberdina da. Horien iritziz arazoa Spartak taldearena da. Deportivoko lehendakariak esan duenez, Romantsev eta Deportivoen arteko akordioa guztizkoa zen, baina Moskuko debekatu egin diote handik ateratzea.

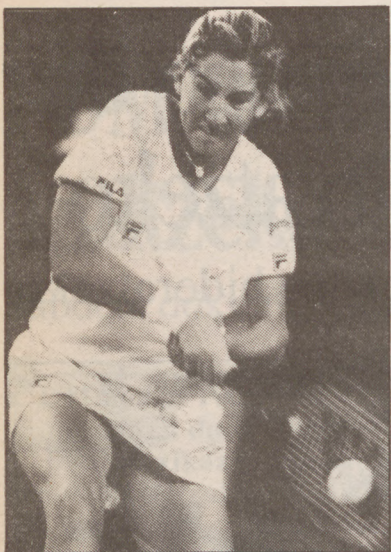
Kontuak kontu, Deportivo eta Romantseven arteko akordioa ezinezkoa da. Ondorioz, eta azken orduko okerrik gertatzen ez baldin bada, Marco Antonio Boronatek hartuko du bihurtik taldearen zuzendaritza. Realeko entrenatzaile ohiaren lehen lana taldea osatzea da.

Coruña Deportivo taldearen fitxaketak entrenatzaile berriaren zain daude.

Marco Antonio Boronat. C. VILLAGRAN

TENISA

Monica Seles.

Agassik David Pate kanpora utzi du Washingtonen

WASHINGTON

Andre Agassi estatubatuarrek Washingtonen Txapelketako hirugarren rondara sailkatzea lortu du, atzo David Pate erkideari 6-4 eta 6-3 irabazi ondoren. Agassi da titulua eskuratzeko faborito argiena, eta baita saritan banatuko diren 600.000 dolarretatik zatirik handiena jasotzeko ere. Honekin batera Richey Reneberg, Derrick Rostango, Markus Zoecke eta Shuzo Matsuoka sailkatu ziren atzo hirugarren rondara.

Bestetik, Monica Seles haurdun dagoenik ukatu egin du Gabriela Sabatini argentinarrek. «Iturri onak» aipatu zituen Sabatinik, tenis munduan zeresan ugari eman duen zurrumurrua ezeztatzeko. «Selek hanka sartu zuen izkutuan gordetzean. Ez dut berarekin hitzegin —gaineratu zuen argentinarrek—, baina iturri onetik dakit haurdunaldiaren kontua gezurra dela».

KIROLDEGIA

Arabako Foru Aldundiak Legutioko egitasmo berezia onartu egin du

LEGUTIO

Arabako Foru Aldundiak Legutioko arraun pistako plangintza berezia onartu egin du bi urte pasa ondoren. Legutioko Udalak 1989. urteko urriaren 3an onartu zuen plana, eta orain arte ez du Arabako Foru Aldundiaren onarpena jaso.

Plangintza berezi honekin Legutioko arraun pista ingurua egokitu asmo da. Berriki bertan jokatu diren Euskal Herriko eta Espainiako Txapelketetan hutsune nabariak somatu dira. Pistaren inguruak bukatzeke daude, aparkaleku, harmaila... eta gainontzekoak ez bait dira nahikoak.

Amanek, Arabako Foru Aldundiko Urbanismo eta Arkitektura buroak atzo azaldu zuenez plangintza berezi honekin bertaratzeke errepideak egokitzeaz gain, inguruko ekipamenduak egokitu dira. Pistan ure berrikuntzak egingo dira, untziak uretaratzeko leku berriak eta epailentzat kokaguneak eraikiko dira.

HERRI KIROLAK

Neurri handietako harrijasotzaile txapelketa bihar jokoan Otxandion

Saralegi eta Goenatxo II faboritoak Euskal Herriko txapela irabazteko

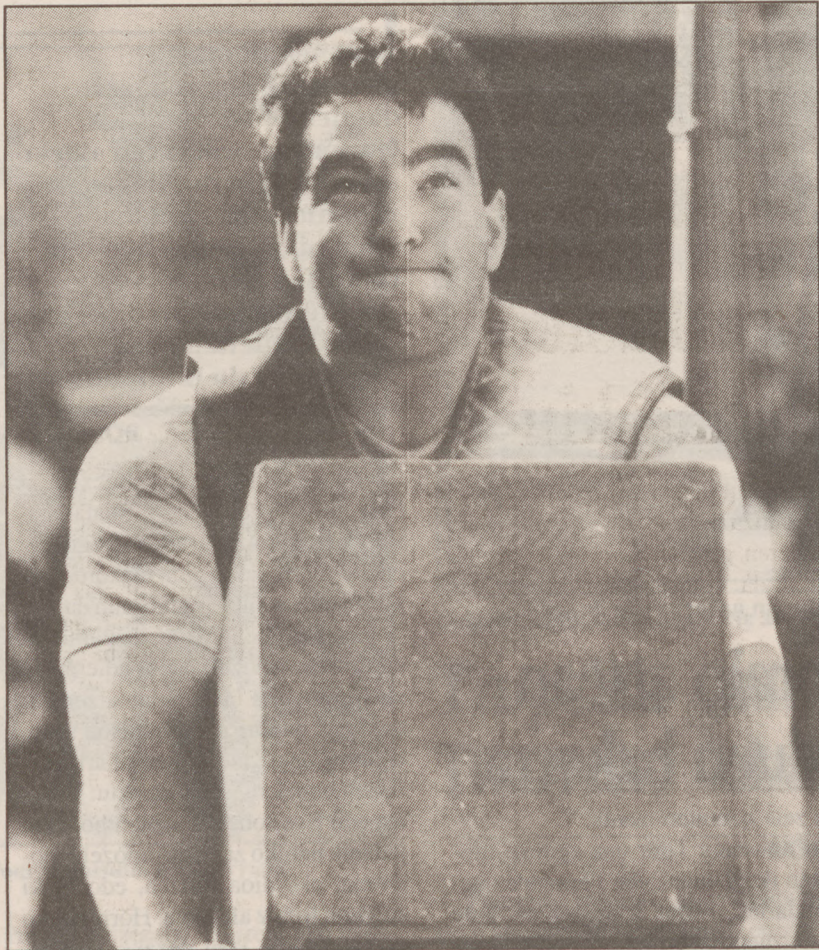
Euskal Herriko Harrijasotzaile Txapelketa jokatu da bihar Otxandion, neurri handiko harriekin. Bost izango dira gaueko 10etatik aurrera txapelaren bila ariko diren harrijasotzaileak: Migeltxo Saralegi —egungo txapelduna—, Iñaki Gil —txapeldunordea—, Juan Jose Unanue 'Goenatxo II', Jesus Mari Pato eta Carlos Pueyo.

X.M. / BILBO

Bost harrijasotzaile Euskal Herriko Txapelketa irabazten saiatuko dira bihar gaueko 10etatik aurrera Otxandion, neurri handiko harriekin. Saralegi nafarra, Gil arabarra, Goenatxo II gipuzkoarra eta Pato eta Pueyo bizkaitarrak pisu eta forma desberdineko lau harrirekin hiruna minutuko tandak egin beharko dituzte: 150 kiloko bola, 175eko dadoa, 200eko eta 225eko zilindroa ala rektangularrak, biak aukeran.

Saralegi eta Goenatxo IIren arteko lehia ikusgarria iragartzen da, txapelaren bila. Gaur egun eta aipatu harriekin bi hauei aurre egingo dion Leitzarrak lortu zuen iaz txapela, eta Iñaki Gil sailkatu zen bigarren. Aurtun, ordea, arabarrak hirugarren postuaren bila saiatu beharko du, itxuraz behintzat Saralegi eta Goenatxo indarrean bait dira.

Perurena eta Gibitegi tamainako aurkariak izan zitezkeen aurreko bintentzat, baina atzo gauean amaitu zen izenemateko epea, eta guk daki-

Mikel Saralegi nafarra agertuko da faborito.

gula behintzat boskotea izango da Otxandioko proban. Maila handia eta ikuskizun bikaina izango dira Euskal Herriko Txapelketan, Goenatxo eta Saralegi paretsu izango direla susmatzen bait da. Jendetza handia espero da Otxandion, lehiak ere neurri handia emango bait du.

Bizkaiko Federazioak Euskal Herrikoaren babesean antolatu du Txapelketa, Otxandioko udaletxea

eta Sirimiri kultur elkartearen laguntzarekin, eta sari bikainak eskaini ditu probaren maila ahalik eta onena izan dadin.

Irabazleak txapela eta 110.000 pezeta saria jasoko du, txapeldunordeak 90.000 pezeta, hirugarrenak 75.000, laugarrenak 60.000 eta bostgarrenak 50.000. Dirusariez gain, trofeoa ere jasoko dute bost partehartzaileek.

PILOTA

Mujika I eta Aizpuruk jokatu dute Kursaleko lehen partidua

DONOSTIA

Lehenengo asteazken gauean aurkeztu zen Erremonteko Kursaal Kasinoa Txapelketa. Bertan honako erremontista hauek parte hartuko dute: Mujika I, Mujika II, Agerre, Matxin II, Aizpuru eta Elizalde. A izeneko taldea osatuko dute, eta Matxin II, Mujika II eta Agerre, berriz, B izeneko.

Txapelketa horretako lehen partidua Mujika I eta Pello Aizpuruk jokatu dute abuztuaren batean Galarreta pilotalekuan. Bigarren partidua B taldeko Matxin II eta Mujika IIak jokatu dute abuztuaren hiruan.

Bi taldetan banaturik dauden sei pilotari horietatik bi, final erdierdian kanpo geratu dira. Beste lauak (A taldeko lehena B taldeko bigarrenaren aurka eta alderantziz) final erdiak

jokatu dituzte. Kanporaketa honetatik sailkatzen diren bi erremontistek abuztuaren azken egunean jokatu dute finala.

Zaila da momentu honetan pronostikorik egitea, baina orain arte ikusitakoaren arabera, Matxin II (azken bi urteetan txapeldun izan dena) eta Kike Elizalde dira faborito nagusiak. Altsasuko pilotariak berriki Labriten jokatu den San Fermin Torneoan irabazi du Kursaal torneorako lekua. Aurrelari nafarrak joko bikaina erakutsi zuen bertan, aspaldian ez bezala, eta Galarretan Uharten bezala jokatzeko baldin badu, lehen postua berea izan liteke.

Arerio nagusia Matxin II izango da. Matxinbentarrak garaipena eskuratu du azken bi urteetan eta min handia egiten du sakearekin. Guztien iritziz bera izango da txapelketako faborito nagusia, buruz buru jokatzeko mentalitate berezia bait dauka.

Karteldegia

Gaurko partidua
GALARRETA. 14.00. Kalonge - Urretabizkaia II / Zeberio - Zandio. Aseginolaza I - Agerre / Matxin II - Aizpuru. Guenbe - Ezkurdia II / Altuna - Etxeberria. Ollo - Lizaso I / Ezkurra - Auzmendi.

EUSKAL. 16.00. Larrañaga - Imaz / Egialde - Zestau II. Urretabizkaia I - Mujika II / Arregi - Zubeldia. Salaberria - Zestau I / Noain - Barrenetxea. Urrutia - Ulzurrun / Lezea - As-train.

DEPORTIVO. 16.30. Arteagoitia - Astola / Lekue - Alzibar. Arribillaga - Lizardi / Iriondo - Goldarazena. Isusi II - Maruri / Alustiza - Otero. Garma - Otxandiano / Landea - Izagirre.

Ostiraleko partidua
ANOETA. 22.45. Arteaga - Salbidea / Muntion - Retegi IV. Retegi II - Maiz / Bergara II - Arretxe.

LABURREAN

BARCELONAKo proban hamar herrietako atletak izango dira

Hamar herrietako kirolariak hartuko dute parte V «Ciutat de Barcelona» Nazioarteko Triatlonaian. Proba hau datorren uztailaren 21ean jokatu da eta Club Natacion Barcelonak antolatuko du. Partehartzaileek 1.500 metro igerian, 40 kilometro bizikletan eta 10 kilometro korrika egin beharko dituzte. Espainia, Irlanda, Ingalaterra, Italia, Frantzia, Belgika, Holanda, Suitza, Monako eta Suediako atletak hartuko dute parte.

JOHNSONEK ez du 'B' txandan korritu beharrik izango

Ben Johnstonek 4x100 metroko proban parte hartu dezake datorren abuztuaren 7an Zurichen jokatu den Atletismo Sari Nagusian. Aurtengo denboraldian egindako marken arabera, Johnstonek 100 metroko lasterketaren 'B' txandan korritu beharko luke, baina antolatzaileek hartutako erabakiaren ondoren ez du hori egin beharrik izango. 'A' txandan, ez dago ziurtatuta Burrellen partaidetza baina bai Lewis txapeldun olinpikoa.

FOREMANEK 100 milioi dolarreko demanda jarri dio Holyfieldi

George Foreman boxeatzaleak 100 milioi dolarreko (11.000 milioi pezeta inguru) demanda ezarri zuten atzo Evander Holyfield munduko txapeldunaren aurka, Holyfield eta Tysonen arteko borroka bertan behera uzteko asmoz. Foremanek dioenez, munduko txapeldunak Tysoekin egingo duen borrokarako baldintza hobeak lortzeko erabili zuen. Foremanek joan den apirilean borrokatu zuen Holyfieldekin, baina ez zuen munduko txapela kentzerik lortu.

Zicok CBF elkartearen salatu du selekzioaren gaitzen erruduntzat

Arthur Antunes Coimbra 'Zico' jokalaria ohiak Brasileko Futbol Konfederazioa (CBF) salatu zuen selekzioa Amerika Kopan erakusten ari den egoera txararen sortzaile bezala. Zicoren ustez, selekzioa jokalariek ahal duten guztia egiten dute, baina CBFko agintariak hauteskundeak aurreratzeko bakarrik daude interesaturik.

Europa Cantat Gasteizen

Haur kantariei harrera egingo zaie gaur Gasteizen.

A.BAYO

Europa Cantat gaur hasiko da 'Herria' ikuskariarekin

L.K.G. / GASTEIZ

Europa Cantatek ongietorria emango die Gasteizera etorri diren lau milatik gora abeslariari, 'Herria' dantza, koru eta musika ikuskariarekin. Alaitz, Gallur, Gorbeamendi, Landatxo, Lautada, Manuel Iradier eta Samaniego bertoko abesbatzek es-

kainiko dute ikuskaria, Manuel Iradier dantza taldea eta Gasteizko Udaltaldearen laguntzaz. Gaueko 9etan izango da 'Herria' emanaldia Plaza Berrian, baina aurkezpena hasi, ordu bate lehenago hasiko da, XI Europa Cantaten parte hartuko duten abeslari guztiek abestuko duten kantarekin.

Araian jaiotako bost anaiek osatzen dute taldea.

Joselu Anayak: «Mexicoko kanteak arrakasta handia ekarri digute»

I.BASTARRIKA / DONOSTIA

Plazarik plaza dabilzan taldeen artean Joselu Anayak arabarrei egin nahi izan diegu tartetxoa gaurkoan. Araian jaiotako bost anaiek osatzen duten taldea orain 13 urtetik gaurdaino dabil jo eta ke plazarik plaza dantzarako doinuak jartzen. Javier, Joselu, Andoni, Felix eta Josu Ruiz de Gordoia talde desberdinetan jotzen ibili ondoren bateratu eta taldean dihardute geroztik. 'Araiatik Jaliscora' izeneko lehen diska 1989an argitaratu zuten, eta euren sorturiko bi abesti tartean zirela, euskaraz egindako abesti mexicarrak sartu zituzten. Orain hilabete atera zuten bigarrena, 'Ondo ibili' izeneko eta disko honetan abestien erdiak euren sortuak dira.

Abesti guztiak euskaraz egiten dituzte, nahiz eta taldeko batzuk orain-

dik ere euskara ikasten ari diren. Ander Gorospe, Koldo Muguruza eta Juan Ramon Gerrikok laguntzen diete letrak idazten. Abesti mexicarrak gaztelaniaz abesten ihardun zuten garai batean, azkenaldian euskaratu egin dituzte eta oso lan zaila dela esan digu, doinuak eta neurriak errespetatu beharra bait dago. Abestaldi bakoitzeko 275.000 pezeta (13.750 libera inguru) kobratzen dute, orain arte elkarriketatutako taldeak baino apur gutxiago.

EGUNKARIA.— Alde handia somatzen al duzue herri batetik bestera?

FELIX.— Bai, dexente, Gipuzkoan eta Bizkaian trikitixak eta fandangoak eskatzen dituzte jendeak, Araban askoz gutxiago. Iparraldean jira eta buelta askoko dantzak dantzatzeko dituzte, Luis XVren garaiko filmeak datozkit burura, sueltotan eta asko ibiltzen dira, alde nahiko nabaria da.

Nazioarteko XIII Umorezko Marrazki Festibala gaur abiatuko da Angelun

Jean Effel marrazkilariari omenaldi bat eskainiko diote aurten

Angelun, gaur hasirik, abuztuaren 11 arte iraganen da XIII Nazioarteko Umorezko Marrazkiaren Jaialdia, Jacques Faizant, 'Le Figaro' frantses egunkariako marrazkigile ezagunaren zuzendaritzapean. Edizio berri honen berezitasun bat da Jean Effel marrazkilariaren omenaldia.

J.L. / BAIONA

Angeluko 'Chambre d'Amour' auzoko festa aretoan erakutsiko dira 40 herrietarik etorri marrazkiak. Amateurren eta profesionalen 1.200 marrazki epaimahai batek aurrez hautatu ditu lehiaketa honetarako. Euskal Herriko marrazkilariak ez dira beren herriaren ordezkari agertzen oraindik; Hegoaldeko bi agertuko dira nahiz Espainia sailean: Bixente Aizpuru eta Iñaki Majoral.

Lehen saria, Ohorezko Sari Handia 5.000 liberakoa (100.000 pezeta inguru) izanen da. Beste zazpi sari jarraitzen dute: txiste saria, karikatura, grafismoa, Angeluko Turismo Bulegoak '13 zenbakia' gaiari eskainiko dion saria, publikoarena, René Maheu saria eta margoaren sari berezia.

EUSKAL MARRAZKILARI GUTXI Festibal honetan euskal marrazkilari gutxi dira eta

aurten antolatzaileek nahi izan dute gehiago ireki Euskal Herri osoari. Euskal Kultur Erakundearen partaidetza daukate xede horretan. Antolatzaileen asmoa da gerora begira Euskal Herriko kultur etxeekin lan egitea neguan, erakusketa ibiltari batekin. Egun berezi bat ere pentsatua da gazteen marrazkien agertzeko. Abuztuaren 4ean, Marrazki Eguna izanen da 6-16 urte arteko haur eta gazteentzat.

Hauxe da festibaleko iragarkian ageri den marrazkia.

DELESTRE

✓ Angeluko Chambre d'Amour auzoko besta gelan agertuko dira berrogei herrietarik etorritako marrazkiak, eta guztira 1.200 lan ikusi ahal izango dira.

Mugarik gabeko hizkuntza

Berrogei estatuetatik etorritako lanek umorezko marrazkiaren hizkuntza bereziari leku ederra ematen diote. «Irria gizakiaren berezitasuna» dela zioen Rabelais aipatuak XVI mendean. Irriarekin, erasorik gabeko erreakzioak lortzea gaurko tentsio garai eta gaiekin, ez da hain apostu ezdeusa. Exenplua Jacques Faizant, Le Figaroko marrazkilari angeluarrak berak ematen digu, bere etsai politiko zeukan Jean Effel komunistarentzat eskaini dituen hitz gozoetan. Alderdien gainetik bi lagun ziren, irriak elkarturik.

Umorea zein koloretakoa eta ze gustu duen jakiteko, atzeritiko etorri diren batzuk topatzen ahal izango dira. Urrutienak aurten Smirnov eta Khasabov sovietaarrak eta Javad iraniarra izango dira. Beste hainbatekin hemengo Kaiku txakurraren sortzaileak, Patrice Rouleauk, ezintasunaren mugak gainditzeko ere marrazkiek balio dutela frogatuko du.

ELHUYAR

Zientzia eta Teknika
aldizkaria50. alea
jadanik
kalean

Ez gelditu azalean, zatoz muinera!

Juanillo Juaristiri, bihotzez

BADA HILABETE baino gehiago, Juanillo gurea 'Correo Español-en' gonbitoka aritu zela, Pamielak argitara berri duen Jon Miranderen 'La Ahijada' aitzakitatzat hartuz, apropos Gil Bera iraintzen. Iraindu ere, nola iraindu gainera! Artikulu hura dena baitzen gezurra eta iraina. Zinez diot, ez nuen sekulan usteko. Juanillo gurea hain ergela zenik.

Lagun batek bialdu zidan gure Juanilloren 'El mentor' izeneko artikuluaaren kopia, bertan Gil Berari buruz santa sekulakoak esaten zituelako arrunt kezkatu-rik. Hark eta hura bezalako beste askok ere, beren kezka ipurtzulotik sartu izanen dituzte. Nik benpe, ez baitut inon leitu halakoek Juani-llori emandako erantzunik.

Zai egondu naiz, eguna joan eguna etorri. Baina, honetaz hitzegiteko proposena ni ez naizela jakinik ere, ez naiz isilik geldituko. Lotsagarria da, euskal unibertsidadeko literatura irakasle batek nahi dituen gezurra esan, bai Miranderen eta bai Gil Beraren literatura lanei buruz, eta inork hitzik ez ateratzea. Alde horretatik, Juan Juaristi bezain xikinak direla erakutsi dute, bai euskal unibertsidadeak, bai isilik gelditu diren euskal unibertsidadeko literatura irakasle guzkiek, eta baita unibertsidadeko irakasle ez diren luma zuriko gure literatura kritikoek ere.

Juanillok, artikulu hartan terrorismoari egiten zion apologiatatik, eta egiten zuen probokazioetatik (ilustrazioa barne) tiro bat merezi zuen muinetan. Baina, inork ez dio eman. Eta ez diezaiola gainera eman. Horixe nahi bait luke bere burua hiltzeko kapaz ez den gizonak: beste norbaitek hil dezan, bere ahullkeria xital guziak zuritzeko. Beti eman izandu didate nazka, beren burua hiltzeko kapaz ez direlako, besteri bizitzen ez uztera dedikatzen diren gaixoak. Halakoxea da Juanillo gurea.

Hori erakusteko, artikulu santu hartan bertan Jon Juaristik erabili zuen aipua ekarri nahi nuke hasteko: «No hay personajillo que más se queje y lamente de su sino, bien lloriqueando o bien parasitando, para lo que empezó arrimándose a la bolsa. Cuando menos, se le ha de llamar impertinente y falsario, o mejor aún, personajillo de zarzuela. Tal es el judío de mierda Juanillo Juaristi».

Hau egia dela frogatzeko esan dezadan, sekula santan bere buruaren jabe izandu ez den eta izpiritu indarrak izandu ez duen melankoliko alkoholizatu zikin bat besterik ez dela izandu Juanillo; hirulau aldiz saiatu da bere burua hiltzen, eta hartaxeko ere ez izaki kapaz azkenean. Eta horixe izandu du bere harma bakarra: bere ahullkeria xirindua zuritzeko, inguruko sano guzia poxoitu. Judioak = kristauak gauza bera egin zuten. Juanillok ere ez du besterik erakutsi joan den hamar urte honetan: euskaraz bizitzen ez zuen asmatu, eta orain, kastillanoz bere burua hiltzeko ere ez izaki kapaz gixona. Horixe du bere gaitz guzia.

Sekulan ez dut edan izandu Juanillok eta bere aurkalariek prestatutako urardo politiko zikin horretatik. Alde batekoak nahiz bestekoak goian aipatu ditudan zartzuela bereko pertsonaitzako iduritu izandu zaizkit: beti beren patuaz kejo diren

marigixon berrixu hipokrita aspergarri xirrolka batzuk. Beraz, alfer alferrik ahaleginduko da Juanillo gurea, bere poxoi politikoa eta HB-rena bi muturretan jartzen, ezen azken batean judutar kakazuen ontzi beretik edanez moxkortzen baitira alderdi biak. HBren ideologia bistan baita PSOErena bezain ustela dela horretan.

Ez du ordea, deus ikusirik horrekin Gil Beraren literatura tankerak, eta are gutxiago bere izakerak. Gil Bera, euskarak eman duen estilo klasiko aristokratiko bateko librepen sadore bakarretakoa da. Gisa horretan euskarak eman duen aurrenekoa eta oraingoz bakarra, esanen nuke gainera. Bere saiakera entsegu lanak zoragarriak dira, eta ez dute deus ikustekorik inbertsitateko saiakera akademizista datu historikoz puztutako horriekin. Gil Beraren lana pentsaketatik sortua da, eta pentsatzera eragiten du. Behar bada horretxek ematen dio min, euskal gogoaren antzutasuna lau haizetara aldarrikatzen hainbeste ahalegindu den Juanillo gureari. Juaristi ez baita santa sekulan pentsalari izandu, ohore ofizial bila porrokatzen dabilen erudito esibizionista denik nik ukatuko ez diodanarren. Izan ere, pentsalari izateak, deus ikusi gutxi baitu mila aipu eta datu historiko dottore lotzen jakitearekin.

Gil Beraren lanak gogoz leitu dituenak, badakike ongi aski, ez dutela deus ikustekorik ez nazismoarekin ez demokrazia zikin ustelarekin eta ez hatxebereoen diskurtso aspergarri antzu xital erreminduarekin. Eta etiketa politiko txoro horiekin haren pentsamendua estali nahian dabilena, alfer alferrik dabila, bere burua poxoi xikinez drogtatuak bizi badira, hori ez da Gil Beraren errua, subnormalen joko parragarri horretatik hagitiz urruti bizi baita NARBARTOKO LUXIA, nahiz ongi jakin, lotan dagoela ere politika egiten ari dela gizona.

Azkenik, zera eskatuko nieke, bai euskal unibertsitateari, bai literatur irakasle unibertsitariari, eta bai literatur kritiko euskaldun guziei: urrezko *urka* dotore bana erregalo egin diezaiotela Juaristi jaunari datorren San Juanetan. Horren atzetik dabilta eta gixona, joan den aspaldian.

PATZIKU PERURENA

HEMEROTEKA

AIZPEA GOENAGA
DEIA
1991-VII-14

«**Z**eregin eta konpromezu garrantzitsua uste dut daukala Euskal Telebistak euskal publikoarekin. Zuzpertzaile behar du izan, dinamika sortzaile eta sostengu emaila. ‘Funtzioa’, ‘Hau da AU’ eta bertan eginiko beste zenbait produkzio oso bide oneko pausoak izan direla pentsatzen dut, Euskaldunengandik gertu dauden gauzak ere egin behar dituzela ETBk. ‘Hau da AU-ren’ kasua, esaterako, apostua zen, eta egin eta ondo atera zen. Egileontzat lehen aldia zen ideia bat hartu, gidoiak idatzi eta honelako proiektu bat burutzen genuena. Eta emaitzak oso harrrera ona izan zuen».

«**G**uk ez dugu jendea asper dadin nahi, ez dugu Gasteizko Jazzaldira geuri gustatzen zaiguna ekartzen, eta ez dugu programazioa kritikoei begira ere prestatzen, hori egingo bagenu bakarrik geratuko bait ginateke. (...) Gure sekretua zintzotasuna da, eta arriskua onartzea ere bai: ez ditugu izar handiak bakarrik ekartzen, bestela Chuck Berry ekarriko bait genukeen Neville Brothersen ordez. Kontua da talde berri horiek benetan onak izan behar dutela eta arrakasta izan. (...) Jazzalea ez den jende dugu gurekin bere, hiriko jazzaldiarengatik harro dagoena».

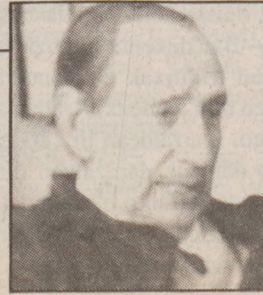
AINHOA ARTETA
ARGIA
1991-VII-14

«**G**ogorra da baina Euskal Herrian ez dago ahotsa hobatzeko kantu eskolarik. Kantuan hasteko ondo daude baina Euskal Herriak ezin dio behar bezala mundu profesionalari aurre egin. Hau horrela izan da orain arte behintzat. Gaur egun ez dakit, baina ardura eta gaitasun handiagoa dagoela, irakasle gehiago eta irakaskuntza altuagoa egon daitezke baina ni hasi nintzenean ez zegoen horrelakorik eta ezin nuen hemen jarraitu. (...) Gainera, Operaren kasuan, kontua ez da kantatzea bakarrik, arte dramatikoak ere beharrezkoa da eta Euskal Herrian ez da erakusten».

IÑAKI AÑUA
EGIN
1991-VII-14

«**P**ertsonaietan oinarritutako nobelagileak izan naiz ni beti, baina horrek ez dit XX mendeko molde narratibo berrietara egokitzea eragotzi, inoiz moda edo esperientzia abangoardistetan parte hartu ez badut ere. Ez zait buruan sartzen oinarrian grina batek mugitzen duen pertsonaia bat ez duen nobela. Baina ez zait buruan sartzen *bere* istorioa ez duen istorioa ere, laburra eta garrantzirik gabekoa bada ere. (...) Nire ustez, *nouveau roman*-ak eskola gisa badu baliorik baina ez bide bezala. Baliagarria izan dakioke egileari ikasketarako bide gisa».

MIGUEL DELIBES
EL SOL
1991-VII-16

Telebistari begira berriro

INAZIO ETXANIZ

Leen ere itzegiña naiz gai onen
gaiñean baiña berriz ere
itzegiñ bearrean naizela uste
det. Gero eta telebista kate
geiago ikusteko aukera degu,
eta berez onerako bear lukena
kalterako ez ote den izango az-
ken fiñean det nik errezelo eta
bildurra, leengo nere artikulua
irakurri zutenak gogoratu aal
izango dutenez.

Nere zalantza eta bildurra aunditu egin zitzaizkidan jun dan igande arratsaldean, Tele-5 izeneko kanalari begira geratu nintzanean. Marbellako alkate egin duten Gil y Gil famatua da kanal orretan igande arratsaldean botatzen duten programaren nagusia, eta bere izena agertzen da programaren izenburuan ere: 'Las noches de Gil y Tal y Tal' edo antzeko zerbait...

Gil y Gil izketan azaldu zan
 programako tarte batzutan, eta
 ara, benetan diotsuet: lanak
 ematen ditu olako astakeririk
 esan leikenik siniste utsak ere!
 Marta Sanchez neska abeslari
 famatua larrugorritan agertzen
 dan posterra dela eta, ia zer
 iritzi zuen berak, galdetu zio-
 ten, eta Gil dalako orri poster
 ura goraiatzea besterik ez zi-
 tzaion pasatu burutik, baiña ez
 da ori kontua. Aittu egin bear
 zenuten ze itz eta ze arrazoi (?)
 erabilli zituen orretarako...!

Nik ez dakit zer pentsatu bizi diren zenbaitzuek, eta ez dakit zer pentsatuko duten programa ori egiten dutenak ere, baiña ni sutan jarri nintzan Gilen erantzun lotsagabe ura entzutean...

Gauza berriak onartu be-
rrean gaude gaurko kontuetara
oiturik ez gaudenok, ori egia
da, bai, baiña gaur egungo Joe-
ra berrien artean ere egin leike
bereizketarik nere ustez. Ba-
tzuenak ulgarriak iruditzen
zaizkit, eta bidezkoak ere, naiz
eta neuk gustokoak izan ez,
baiña era onetakoek ezin diote
iñori mesederik egin, iñondik
iñora ere (zenbaiten poltsikoei
ez bada beintzat).

Zorionez, gaurko gazteak
doaz agure lizun zantar aue-
bidetik, eta beste era batera ar-
tzen dituzte emakume eta
gizonezkoen arteko arrema-
nen kontuak, emakumeari aini
era lotsagarrian errespetua
galdu bearrik gabe beintzat.
Kontu auetan gu baiño obeto
ez ote diren moldatzen irudi-
tzen zait gaiñera.

Non daude bapatekotasunaren mugak?

Gaia jarrita bertsotan egiten denean oso zaila da auzi hori erabakitzea

Gaia jarrita bertsotan egiteak bapatekotasunaren mugak mugitu ditzake apur bat. Gaiak aurrez jartzen direnean, gaijartzaileak beti dauka aukera, noski, prestatu duenaren berri bertsolariei saioa hasi aurretik emateko. Egin ere, horrelaxe egiten da behin baino gehiagotan. Azken aldi honetan sistematikoki egiten ez bada gainera!

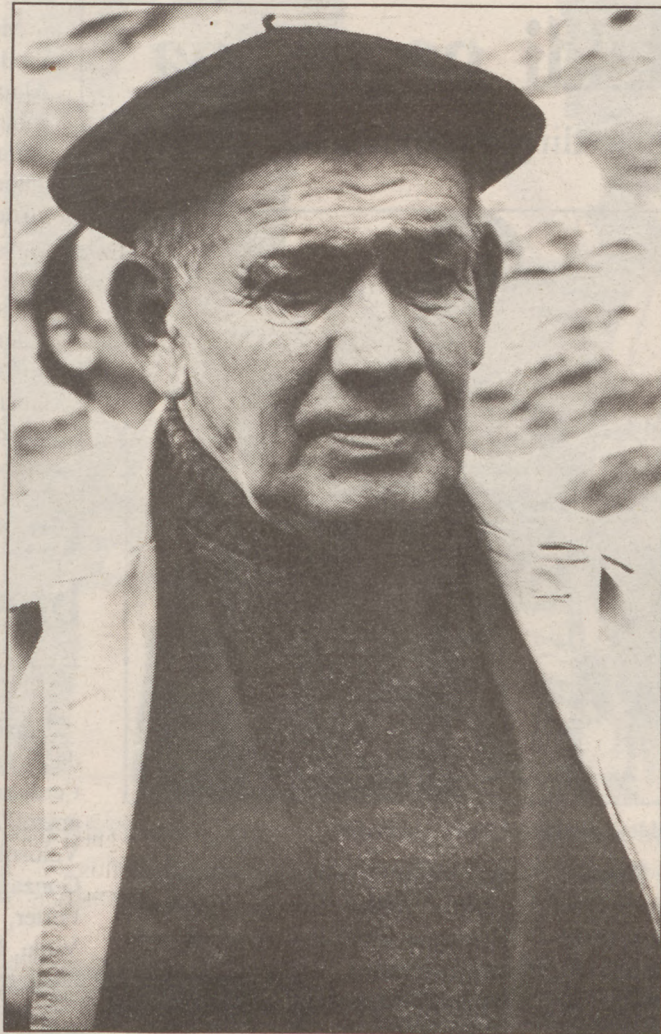
RUFINO IRAOLA

Lehenengo eta behin bere lasaitasunerako egin ohi du kontsulta gaijartzaileak. Horrela badaki mikrofono aurrean irakurri edo esango duenak baduela bertsolarien oneritzia. Bestalde, gaijartzaileak luzimenduaren bila igotzen da ohol-tzara. Entzulegoa gozotan jartzea du helburu. Hirugarrenik, bertsolariak beraien trankiltzeko ere serbi lezake. Ze gai izango dituzten jakiteak ze ez dituzten izango esan nahi du; eta besterik ezean, azkeneko hau erruz eskertzen dute bertsolariek. Baina egia esateko, nik gaijartzaile gisa dudak esperientziaren arabera, ez dago gaia aurrez esan diotzulako haserratuko zaizun bertsolaririk.

Sortzen den problema da, ea horrek bapatekotasunaren legeak hausten dituen ala ez. Nik esan behar banu, ezetz esango nuke. Gaurko bertsolaritzan horixe baino berrikuntza nabarmenagoak ametitu ditugu: doinu luzeak, kantatzeko erritmoaren lasaitzea, bertsolari ekin aurreko egonaldia eta abar. Gainera bestea ez al da hauen ondorioa neurri batean? Orain arteko gogoeta honek galdera hau dakarkit aurrera: bertsosoa noiz kontsidera liteke inprobisatua?

GALDERA ASKOTARAKO BIDEA

Ni nerontzat, nahiz eta saioa hasi baino minutu batzuek lehenagoko gaia 'txibatu', horrek ez dio bapate-

Lehenengo bertsolari zaharrek ere ez ote zuten, nola edo hala, aurretik diseinatzeko jardun-bidea?

kotasunari fitxik ere kentzen. Gaia egun batzuek lehenago eman eta merkantzia etxetik ekartzea beste kupel bateko sagardoa litzateke. Beste batzutan, bertsolariari, inork behartu gabe etortzen zaizkio bertsosak honen edo halako pasadizoaren gainean. Eta hauxe da hurrengo galdera: egokia eta bidezkoa al da bertsosoa hauek jaialdian kantaeraztea? Nik baietz uste. Onestitate kontuagatik, noski, bertsosoen nondik norakoa esan egin behar da.

Baina gaur niri ez zaizkit galderak amaitzen. Gaia emanda aritzeak proble-

mak sor baditzake, gairik gabe kanta-tzeak garantizatzen al du inprobisazioari iruzurrik ez egitea? Lehenengo zenbait bertsolarik herri batera kantura zihoazenean, eta zihoazela, ez al zuten jardun-bidea erabat diseinatzeko? «Halako han izango duk, nik hemendik ekingo zioat, hik hortik segi ezak» eta abar... Hain zuzen ere, herri batera doazen bertsolariek egin beharko luketen minimoa da hori, nire ustez. Saio ona garantizatzen, ez dago beste biderik. Eta hori ez dago, inolaz ere, inprobisazioarekin

kontraesanean.

Ni oso oker ez banago, Amuriza eta Lizasok Euskal Telebistan egin zuten saioan dena programaturik zegoen: Athletic eta Realari noiz utzi, politikan noiz sartu, euskararen gainean zenbat bertsosoa bota edo doinua noiz ganbiatu. Ederki egin! Profesional batzuk egin dezaketen gutxienekoa da hori.

Ez dut uste saioa antolatu eta jardun-bidea erabakitzeak, gaia jakiteak, ezer kentzen dionik inprobisazioaren sentiduari.

LOUBET / I.M.

Bertsolaritza

KOORDINATZAILEA

Felix Irazustabarrena

LAGUNTZAILEAK

Rufino Iraola

Jon Sarasua

Martxeli Sagastume

Laxaro Azkune

Jexuxmari Mendizabal

Arantzazu Loidi

Abel Muniategi

Joserra Bilbao

Lorentxo Aburuza

Pablo Jose Aristorena

Iñaki Sarriugarte

Rikardo Gonzalez de Durana

Joxerra Garzia

BERTSOLARI eta bertsozaleen arteko urteroko futbol partidu tradizionala, bihar jokatuko da Antzuolako futbol zelaian, arratsaldeko 8.30etatik aurrera. Pronostikoak bertsozaleen taldearen alde daudela esan digute, besteak beste, iazko emaitzak alde handia erakusten duelako: 7-1 irabazi zieten bertsolariei iazko partiduan. Dena dela, bertsolariak ere gogor saiatuko direla ez da dudarik, eta jokaldi ederrak ikusteko aukera izango du behintzat bihar Antzuola aldera biltzen den bertsozale edo futbolzaleak. Umore faltarik ere ez da izango. Partiduaren ondoren, Meltxorrek prestatutako afaria dastatuko dute futbolista guztiek Antzuolako elkarte batean.

ALBISTEGIA

■ ASTEBURUKO BERTSO

SAIOAK. Gaur, osteguna, uztaileak 18: **Iurreta:** arratsaldeko 9etan, Harriaundi auzoko eskoletan, Andoni Egaña, Angel Mari Peñagarikano, Mañukorta, Jon Lopategi eta Sebastian Lizaso. Etzi, **larunbata,** uztaileak 20: **Aduna:** plazan, gaueko 10.30etan, pilotaleku berriaren inaugurazioa, Millan Telleria, Jokin Soroza-bal, Imanol Lazkano, Joxe Agirre, Mañukorta eta Euskitzerekin, Joxerra Garzia gaijartzaile dutela; **Gabiria:** Aztiriko auzoan, gaueko 10.30etan, Iñaki Murua, Sebastian Lizaso, Andoni Egaña, Angel Mari Peñagarikano, Euxebio Igarzabal eta Txomin Garmendia. Etzidamu, **igandea,** uztaileak 21: **Antzuola:** egun osoz, plazan, Joxe Lizaso eta Imanol Lazkano, jai giroa alaitzen; **Asteasu:** Santamañako auzoan, egun osoz, Sebastian Lizaso eta Iñaki Murua, festak direla eta. **Astearte,** uztaileak 23: **Zornotza:** plazan, gaueko 10.30etan, Andoni Egaña, An-

Igor Elorza.

I. URIARTE

gel Mari Peñagarikano, Unai Iturriaga eta Igor Elorza. Gaur zortzi, **osteguna,** uztaileak 25: **Ispaster:** eguerdiko 12.30etan, plazan, Andoni Egaña, Mañukorta eta Jon Sarasua; **Zubieta:** urteroko bertso saioa; **Soraluze:** plazan, eguerdiko 12.30etan, Angel Larrañaga eta Sebastian Lizaso; **Morga:** plazan, gaueko 9.30etan, Sebastian Lizaso, Andoni Egaña, Jon Lopategi eta Jon Enbeita.

Gasteizko Nazioarteko XV Jazzaldia

Herbie Hancocken taldeak emango du gaur aurtengo ekitaldi nagusia

Jazz Futures osatzen duten zortzi gazte arituko dira pianojolea baino lehen

Jazz zale askoren ustez, Herbie Hancock, Wayne Shorter, Stanley Clarke eta Omar Hakimen laukotea paregabea da gaur egun. Jira honetarako espreski bildu den taldea da. Baina jazzaren etorkizuna ordezkatzan duten zortzi gazteren saioa izango da beren aurretik.

LUIS KARLOS GARCIA / GASTEIZ

Chicagon 1940. urtean jaio zen Herbie Hancock pianojolearen espediente izugarria da. Miles Davisen boskotean sartu zen 1963an, baina zortzi urte beranduago bere seikoteari ekin zion, zeinean jazz, rock eta Afrika zein Indiatiak zetozi- kion eragin musikalak bat egiten zituen. Tresneri elektronikoa ederki asko erabiltzen jakin izan duen musikaria da gainera, funk edo dantza musikaren alorrera maiz hurbildu delarik. Dena den, 70eko hamarkadako azken urteetan jazzarentz itzuli zen bere taldearen eskutik eta Chick Corearekin batera ekitaldiak eman zituen. 'Round Midnight' filmearen musika egiteagatik 1986. urtean Oscar saria jaso zuen.

Baina ez da makala bestalde bere ondoan arituko den taldea. Saxoan,

Herbie Hancock eta bere taldea: Shorter, Clarke eta Hakim.

Wayne Shorter, Carlos Santana, Milton Nascimento edo Steely Dandekin jo izan duen lehen mailako saxolaria. Stanley Clarke joko du baxua, azken hogeitak urteetako ihar- duerak eman dion esperientzia la- gun. Azkenik, Omar Hakim baterian, edo Weather Report, David Bowie eta Stingekin jo ondoren, bateria bi- kain batek egin behar duena ederto erakutsi duena. Hala eta guztiz, Gas- teizko Jazzaldiaren gaurko eskaintza zabalduko duten Jazz Futures tal- dea osatzen duten zortzi gazteek

egingo dute. Roy Hargrove tronpetak, Marlon Jordan tronpetak, Antonio Hart saxo altua, Tim Warfield saxo tenorra, Mark Whitfeld kitarra, Benny Green piano, Chris McBride kontrabaxua eta Carl Allen bateria dira taldekideak. Jazz munduaren etorkizuna agerian utziko dute gaz- teok. Abadagune aproposa izango da gaur gauean Mendizorrotza Kirol- degian eskainiko duten kontzertua eta geroago Hancocken bandak emango duenaren artean jazzaren bi sasoi parekatu ahal izateko.

Montxo Armendarizen azken filmea Europako Zinema Sarirako hautagai

IRUÑA

Montxo Armendariz zine zu- zendari nafarraren 'Las cartas de Alou' ('Alouren gutunak') filmea aukeratu dute Europako Zinema Saria 1991n parte hartzeko. Saria datorren abenduaren 1ean eman- go dute Berlinen. Europako Zine- ma Saria orain dela hiru urte sortu zen.

Espainian produzitutako peli- kulen arteko aukeraketa, Emilia- no Piedra produktoreak, Jose Luis Guarnier kritikoa eta Juan Miñón eta Basilio Martín Patino zuzen-

dariak egin dute, eta Armendariz- zenarekin batera beste bi filme aukeratu dituzte lehiaketan parte hartzeko: Jose Luis Guerinen 'In- nisfree' eta Joaquín Jordáren 'El encargo del cazador'.

'Las cartas de Alou' filmeak 'Urrezko Oskola' irabazi zuen iaz Donostiako Zinemaldian, eta fil- meko aktore nagusia den Mulie Jarjuk eskuratu zuen gainera gi- zonezko aktorerik onenarentzako 'Zilarrezko Oskola'. Barcelona lege kanpo iristen den afrikar baten gorabeherak kontatzen ditu Armendarizek filme honetan.

Caetano Velosoren eskutik musika brasildarra Barakaldoko antzokian

BILBO

Brasileko Caetano Veloso izango da gaur arratsaldeko zortzi t'erdietatik aurrera Barakaldoko antzokian. 'Acustico' izenburupean, Velosok bere abestiez gain, Luiz Gonzaga, Henry Salvador, Cole Porter, Ray Charles, Paulinho Da Viola, Braguinha eta Noel Rosaren lanak eskainiko ditu.

Veloso 'Tropicalia' deituriko mugimendu barruan kokatzen da. Mugimendu hau Brasileko musika- ren garapenezko jarreraren jarraitza-

lea da, baina letra eta soinu berriak bereganatzen ditu.

Gaur eguneko musika brasilda- rraren adibiderik argiena den 'Tropi- calia' mugimenduak, Brasileko herri musikaren norabidea zalan- tzatan jartzeaz gain, ezarritako bo- terea eta konformismoa eztabaida- tzen ditu.

Caetano Velosok ez duela estilo- rik dio, «collage bat egiten dut, mun- taturiko plagioen autoreak naiz». Konpositore bezala, Chico Buar- querekin batera, musika brasilda- rraren poetarik garrantzitsuenak da.

CARLOS VILLAGRAN argazkilari donostiarra jazzaren inguruan egindako 33 argazki biltzen dituen erakusketa bat zabaldu zen herenegun Donostiako Altxerri tabernan. Horietako bat da goian ikus daitekeena, Horace Silver jazzlariari egina. 'Beltzak eta zuriak' da **EGUNKARIA**ko lankide den argazkilari honek erakusketari ezarri dion izenburua, eta hilaren amaiera arte izango da zabalik. Altxerri tabernan zuzeneko jazz emanaldiak izan ohi dira ostegunero eta, Donostiako Jazzaldia datorrela eta, taberna girotu egin dute Villagranen argazkiekin.

IRAGARKI MERKEAK Tfna.: (943) 46 90 22

INGESEA, FRANTSESA, EUSKARA
ETA GAZTEKERA MENPERATZEN DI-
TUEEN AMERIKAR BATEK LANA
NAHIKO LUKE DONOSTIA ALDEAN.
Tfna.: (943) 468577 JOSEBA

EGUN BAT 840pta/42l.
ASTEBETE 4.160pta/208l.
BI ASTE 7.200pta/360l.

SENDAGILE DENTISTA

J. M. ARIZALA
ASEGUROAK: Lagun Aro,
Diputazioa, Previa, Asisa,
Capisa, Ipresa, Medifia,
Salud Data
Ferrerias plaza, 5-entr.
Tfna.: 45 90 45
Amara DONOSTIA

Bidaia

THINDUKI, S.A.

FRANTZIAKO TOURRA Etapia nagusia

Uztailaren 18ko gauetik 19ra

IRTEERAK: ZUMARRAGA -23.00 orduak-
ORDIZIA -23.20 orduak-
DONOSTIA -24.00 orduak-
ERRETERIA -24.15 orduak-

IBILBIDEA: VAL LOURON-eruntz. Etapa
bukatzen den mendigainera igoera.
Aisi-aldia Pirinioetako xarmaz go-
zatzeko. Egurdian, hamaiketako.
Ondoren etaparen amaiera ikusi eta
itzulbidea egingo dugu.

SALNEURRIA: 4,250 pta. ZER BARNE:
Hamaiketako (tortila). Bazkaria (oi-
laskoa). Ura eta ardoa. Fruta. Joan-
etorriko autobusa.

IZENEMATEAK: ESKURA EZAZU ZURE
TOKIA HONAKO HELBIDE HAUTAN

FRANZISKO GASKUE, 1 / Telf.: 52 45 12 / 20100 ERRETERIA
ETXAGUE GENERALA, 14 / Telf.: 42 38 84 / 20003 DONOSTIA
URDANETA, 11 Behea / Telf.: 88 72 00 / ORDIZIA
LEGAZPI, 8 Behea / Telf.: 72 37 76 / ZUMARRAGA

oskorri

Disko berria

bi ere dantzari

Kontratuetarako (94) 416 31 22

34x37mm

34x37
MODULO

EGUN BAT 1.680pta/84l.
ASTEBETE 8.320pta/416l.
BI ASTE 14.400pta/720l.
HILABETE 20.200pta/1.010l.

ITSASMENDI ANDOAIN Tfna.: 59 32 90

BANATZAILE OFIZIALA:
KNAUS/ROLLER
Karabanak, autokarabanak
modulok.
PILOTE/HYMER
Autokarabanak
JAMET/COMANCHE
Denda erremolkeak.
Zama erremolkeak
SALMENTA ONDORENGO
ZERBITZU ZIURRA
FURGONETEN ERALDAKETA
Banatzaile Ofiziala:
WESTFALIA/REIMO
Estalki kengarri eta finkoak,
egunear jarriak.
Akzesorioen salmenta
Bordaberri aldea z/g
(Bariante ondoan)
IREKITA LARUNBAT ARRATSALDEZ

ZINEMA-BIDEOA

● ARRIGORRIAGA

«Merlin el encantador». Kultur Etxean 17.00etatik 19.00etara.

● BILBO

«El arte del video». 11.30etan. «Cine de animación y Experimental de Canada». 17.00etan. Bi emanaldiak Arte Ederretako Museoa.

● DONOSTIA

«Terroríficamente muertos». Zuz: Sam Raimi. Intxaurren-doko kioskoan. 22.30etan.

● PORTUGALETE

«Karate Kid II». San Roke plaza 22.30etan.

● SESTAO

«Pretty woman». Markonzagako anfiteatroan 22.00etan.

IHARDUNALDIK

● BILBO

Munduko Jesuita Ikasle Ohien IV Kongresua. Deustuko Unibertsitatean izango da uztailaren 21a arte.

● DONOSTIA

Itzulpen ikastaroa. EIZIE elkarteak, Euskal Herriko Unibertsitatearekin batera ikastaro bat antolatzen ari da: «Itzulpena: komunikazioa eta normalizazioa» izenburupean. Ikastaro hau abuztuaren 26tik 28ra bitartean burutuko da. Informazio gehiago nahi izanez gero, 429166 edo EIZIE elkartera jo (Euskal Itzultzaile Zuzentzaile eta Interpretarien Elkarte).

Adolfo Schlosser-en Eskultura tailerra. Iraupena: Abuztuaren lelik irailaren 29a arte. Inskripzioa egiteko azken eguna bihar da. Informazio gehiago nahi izanez gero, Artelekura jo edo 470021 / 453662 telefono zenbakira deitu.

Sandro Galuppiren Litografia tailerra. Iraupena: Abuztuaren lelik irailaren 30era. Izena emateko azken eguna bihar da. Informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Artelekura jo edo 470021 / 453662 telefono zenbakira deitu.

Pepe Albaceteren Serigrafia tailerra. Iraupena: Irailaren 2tik urriaren 31a arte. Inskripzio eguna abuztuaren 21ean amaituko da. Informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Artelekura jo edo 470021 / 453662 telefono zenbakira deitu.

Mentxu Galenen Pintura tailerra. Iraupena: Abuztuaren 2etik irailaren 20a arte. Inskripzio eguna abuztuaren 9an amaituko da. Informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Artelekura jo edo 470021 / 453662 telefono zenbakira deitu.

● HONDARRIBIA

Dantza ikastaroa. Hiru txanda izango dira: uztailaren 22tik abuztuaren 2ra, abuztuaren 2etik 16ra, eta 19tik 30era.

Ikastaroa Zaindua Gaztetxean izango da. Izena emateko telefono honetara deitu: 643198.

ERAKUSKETAK

● ARRIGORRIAGA

Kultur Etxea. Arte Plastiko tailerren erakusketa. Uztailaren 25a arte.

Kultur Etxea. Marrazki eta Pintura lehiaketako lanen erakusketa. Uztailaren 25a arte.

● AZPEITIA

San Agustin Eliza. Hausnarketa Barrokoak. Jesus M^o Corman eta Koldobika Jauregi. Urriararte.

● BAIONA

Udal antzokia. Francois Mouries, Baionako Jazz festibaleko argazkiak. Uztailaren 22ra arte.

● BILBO

Windsor galeria. Txus Melen-dezen pinturak. Azken eguna. Arte Ederretako Museoa. Paula Regoren lanak bihar arte izango dira ikusgai.

Montmartre. Euskal artista talde baten lanak. Uztailaren 30era arte.

Vanguardia Galeria. Roberto Mota, Concha Elorza, Javier Diaz, Inigo Royo eta Maria Secoren lanak. Uztailaren 30a arte.

● DONOSTIA

Arteleku. Don Herbert eta Ramon Zuriarrainen lanak. Uztailaren 31 arte.

San Telmo Museoa. Sandra Tucciren lanak. Uztailaren 31ra arte.

● GASTEIZ

San Prudentzio Aretoa. «Euskal argazkilariek, 150 geroago» erakusketa. Abuztuaren 7a arte.

Kultur Etxea. Juan Antonio Latorreren argazkiak. Abuztuaren 12a arte.

Europa Aretoa. F.I.A.P. Kodak Award. Abuztuaren 2a arte.

● GERNIKA

Kultur Etxean Marisa Aregoren marrazki eta grabatuak. Uztailaren 31 arte.

● IRUN

Amaia Aretoa. Bienabe Artia pintorearen erakusketa antologikoa. Abuztuaren 18a arte.

● IZURA

Haize berri kultur etxea. Udal margo eta zizel lanak. Abuztuaren 4era arte.

● ZARAUTZ

Torre Luzea. «Imaginate Euskadi» lehiaketako pinturak eta argazkiak. Uztailaren 30a arte.

MUSIKA

● BAIONA

Baionako Harmonikaren kontzertua. De Gaulle generalaren plazako kioskoan 21.30etan. Atsedendian dantzak.

SEBASTIAN Lizaso, Andoni Egaña, Angel Mari Peñagarikano eta Mañukorta bertsolariak bertso saio bat eskainiko dute

Iurretan (Bizkaia). Jaialdi hau Arriaundi auzoko eskoletan izango da gaueko 9etatik aurrera.

Baionako Harriesetako Jazz Jaialdia. Art Tatum, Jamin'the Blues, Slim Gaillard, Art Tatum Trio eta Buck Clayton-Ben Werst. Atalante zineman 21.00etan.

● BARAKALDO

Caetano Veloso abeslari brasildarraren kontzertua. Barakaldo Antzokia 20.30etan.

● GASTEIZ

XV Jazz Jaialdia. Gaur: Jazz Futures. Mendizorrotza kiroldegian.

XXI Mendeko Jazz. Mark Whitfield Trio. Europa Jauregian 18.00etan.

Niels-H.O. Pedersen Trio. Gasteiz Hotelean gaueko 12etan. Ostiralerarte.

Europa Cantat. Gaur hasten da partaide diren abesbatza guztien kontzertu batekin. Kontzertu hau Espainiako Plazan izango da gaueko 8etan. «Herria» ikuskizuna izango da ikusgai toki berean 21.00etan. Ikuskizun honetan Manuel Iradier Dantza tailerrak, Udal Musika Bandak eta zenbait abesbatzek parte hartzen dute.

● LAZKAO

Oskorri taldearen kontzertua. Areria zineman 22.00etan.

● TOLOSA

Jazz kontzertua. Euskalerrri plazan 22.30etan.

● ZARAUTZ

Gipuzkoako XI Akordeoi

Lehiaketan sarituak izan diren akordeoilarien kontzertua. Modelo Zineman 20.00etan. V. Akordeoi Aste Kulturalaren barnean.

BERTSOLARITZA

● IURRETA

Andoni Egaña, Angel Mari Peñagarikano, Mañukorta, Jon Lopategi eta Sebastian Lizaso. Arriaundiko eskoletan, gaueko 9etan.

LEHIAKETAK

● DEBA

Tene Mujika Lehiaketa. Euskarazko narratioak. Gaia libre izango da. Lanak aurkezteko epea: azaroaren 29a. Lekua: Debako Udaletxea. Informazio gehiago bertan.

● DONOSTIA

Bilintx VI Haur eta Gazte Literatur Sariak. Bi sail egongo dira, OHO eta BBBko ikasleentzat alegia. Lehiakide bakoitzak nahi hainbat lan aurkeztu ditzake. Narrazio, ipuin luze edo nobela. Lanak aurkezteko epea irailaren 30eko eguerdiko hamabietan amaituko da. Helbide honetara bidali behar dira: Bilintx Liburudenda. Fermin Calbeton Kalea. 20003 Donostia. Informazio gehiago liburudenda edo bi telefono zenbaki hauetan: 420224 edo 420930.

● EUSKAL HERRIA

Euskaltzaindiak Elizanbururen ohoretan bi sari antolatu ditu. Lanak aurkezteko epea urriak 31.

Euskal Herriko Literatur Sariak. Euskal Literatura eta liburuaren «Euskadi» sariak eta gazteleraz idatzitako lanak argitaratuz, literatura eta zientzi alorreko sorkuntza-lanentzako laguntzak, Eusko Jaurlaritzako Kultura eta Turismo sailak an-

tolatua. Lanak, Kultura Lurralde Ordezkaritzaren bidez aurkeztu beharko dituzte, irailaren 15a baino lehen, hiru aldakitan, orri zenbakituetan eta gutunazal itxiaren kanpokaldean lema jarri.

Gizarte Zerbitzuak Sustatzeko Euskadi Sariak. Argazkigintza, Prentsa, Irratia, Ikusentzuteko Bideak, Ikerketa eta Institutuzio-lana espezialitateak dauka. Lanak eta kandidaturak helbide honetara bidali behar dira: Lan eta Gizarte Segurantzza Saila, Gizarte-Ongizaterako Zuzendaritza. Wellington Dukearen Kalea 2, 01011 Gasteiz. Lanak aurkezteko epea urriaren 31ko eguerdiko 12etan bukatzen da.

● GASTEIZ

«Baporea» Haur Liburu IV Lehiaketarako epea zabalik dago azaroaren 15era arte. Idazlanak euskaraz izan behar dute, gaia libre izanez baina narrazio edo eleberraren barruan jeneroei dagokienez. Lehenengo sariak milioi bat pezetetako (50.000 libera) kopurua du dirutan eta Santa Maria Fundazioak argitaratuko du. Bigarren sariak, argitalpenaz gain, 200.000 pezeta eramango ditu. Argibideak izateko nahiz idazlanak bidaltzeko Santa Maria Fundaziora jo behar da, Txako auzoan 3, 48480 Arrigorriaga.

● GETXO

«Balentin Enbeita» IV. Saria. Bertso paper Lehiaketa. Lau atal bereizten dira. Lanak bidaltzeko azken eguna uztailaren 31a da. Helbidea: Algortako Bertsolari Eskola. Arene Azpi, 5 Algorta. Informazio gehiago 4246200.

«Getxo Festatan» II Argazki Lehiaketa. Gaia Getxoko festak izango da. Argazkiak zuri beltze edo kolorezkoak izan daitezke. Lanak Getxoko Kultur Aretora bidali behar dira, urriaren 5a baino lehen. Informazio gehiago Kultur etxean bertan edo telefono zenbaki hauetan: 4699323 / 46005

21 / 469 96 04.

● IRUN

Irun Hiriko XXII Literatur Sariaketa. Lanak euskaraz zein gaztelaniaz. Lanak aurkezteko epea: uztailaren 30a. Lanak helbide honetara bidali behar dira: Kutxa Fundazioa. Irun Hiria Literatur Sariak. Garibai 15. 20.004 Donostia. Informazio gehiago: Irungo Udaletxean eta Gipuzkoa Donostia kutxan.

DANTZA

● DONIBANE-GARAZI

Euskal folklorea. Pilotalekuan 21.30etan.

● HAZPARNE

Ikuskizun folklorikoa. Udal pilotalekuan 21.30etan.

● KANBO

Oinak-Arin dantza taldearen emanaldia. Pilotalekuan 21.30etan.

● MIARRITZE

Oldarra euskal balletaren emanaldia. Jaialdien Jauregian 21.30etan.

ANTZERKIA

● ZIGOITIA

Gasteiz antzerki taldeak «Comibus 91» obra antzeztuko du. 18.30etan «Una de piratas», 20.30etan bideo emanaldi bat. 22.30etan «Aqui no paga nadie» antzezlan. Gaueko 12etan «El show de las Bergarako Sisters».

BESTELAKOAK

● BERMEO

Liburu Azoka. Lameran uztailaren 21a arte.

● DEBA

Informazio eta Turismo Bulegoa zabalik dago jadanik. Ordutegia: 09.00etatik 14.00etara, eta 16.00etatik 20.00etara.

● HONDARRIBIA

Euskal Herriko saskigintzaren Erakusketa. Zuloaga Etxean uztailaren 30a arte.

● LARRABETZU

Muskildin izango den Pastoralerako autobusa. Igandean da eta izena emateko telefono zenbaki honetara deitu behar da 4558477.

● ZARAUTZ

V Akordeoi Aste Kulturala. Matti Rantanen finlandiar akordeoi maisuak emandako ikastaroa: Uztailaren 20a arte, goizeko 9.30etatik 12.30etara Villa Munda. Arratsaldeko Oinarrizko Pedagogia Ikastaroa: uztailaren 19a arte, arratsaldeko 3.30etatik 17.30etara. Toki berean.

● ZUMAIA

Sendabelarrak Erakusketa. Foronda Kultur Etxean uztailaren 31 arte.

KARTELDEGIA

A R A B A

• GASTEIZ

Azul 1. «Objeto de seducción». Akt: John Malkovich / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Azul 2. «Cyrano de Bergerac». Akt: Gerard Depardieu, Andy McDowell / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Gasteiz. «Ella siempre dice sí». Zuz: Jerry Rees. Akt: Alec Baldwin, Kim Basinger / 17.15 - 19.45 - 22.15.

Samaniego 1. «Que suerte... llegaron los parientes». Akt: John Larroquette, Kristie Alley / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Samaniego 2. «Colegas a la fuerza» / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Samaniego 3. «Agente juvenil». Akt: Richard Grieco / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Samaniego 4. «Robin Hood, principe de los ladrones». Akt: Kevin Costner / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Mikeldia. «La cenicienta». Zuz: Walt Disney / 17.15 - 19.00. «Dali». Akt: Lorenzo Quinn / 20.30 - 22.30. 13 gorak.

Mikeldiak. «Se acabó el juego». Zuz: René Manzor / 17.30 - 20.15 - 22.30.

Mikeldiak. «El sueño de Tanger». Akt: Maribel Verdú / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Mikeldiak. «Depredador II». Akt: Danny Glover / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Mikeldiak. «Solo en casa». Zuz: Cris Columbus / 17.00 - 19.00.

Mikeldiak. «El marido de la peluquera». Zuz: Patrice Leconte / 21.00 - 22.30. 13 gorak.

Mikeldiak. «Mira quien habla también». Akt: John Travolta, Kristie Alley / 17.30 - 20.15 - 22.30.

'COVER UP' (Rescate) filmeko irudi bat duzue hau. Manny Cotok zuzendu du eta Dilph Lundgren, Lou Gossett Jr. eta John Finn dira aktore nagusiak. Kazetari batek iparramerikar base militar

baten aurkako erasoaz aztertu behar du. Ikerketa lan horretan pertsona askoren bizitzak arriskuan jartzen dituzten intriga politikoak aurkituko ditu. Filme hau Bilbon eta Iruñean dago ikusgai.

B I Z K A I A

• BILBO

Astoria. «Robin Hood, principe de los ladrones». Akt: Kevin Costner / 16.45 - 19.30 - 22.15.

Avenida 1. «Rafi un rey de peso». Akt: Peter O'Toole, John Goodman / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Avenida 2. «Robin Hood, principe de los ladrones». Akt: Kevin Costner / 17.00 - 19.30 - 22.00.

Avenida 3. «Agente juvenil». Akt: Richard Grieco / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Avenida 4. «Mira quien habla también». Akt: John Travolta, Kirstie Allen / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Avenida 5. «Ella siempre dice sí». Akt: Kim Basinger / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.

Avenida 6. «Depredador II». Akt: Danny Glover / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.

Ayala. «Miami Blues». Zuz: George Armitage. Akt: Fred Ward, Alec Baldwin, Jennifer Jason / 17.15 - 20.00 - 22.30.

Capitol. Ez dago emankizunik.

Coliseo Albia. «Ella siempre dice sí». Akt: Kim Basinger / 17.15 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.

Consulado. «Agente Juvenil». Akt: Richard Grieco / 17.30 - 20.00 - 22.15.

Campos Eliseos. Ez dago emankizunik.

Gran Via. «Rafi, un rey de peso». Akt: Peter O'Toole, John Goodman / 18.00 - 20.00 - 22.00. (Etenik gabeko emankizuna).

Ideal 1. «Robin Hood, principe de los ladrones». Akt: Kevin Costner / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Ideal 2. «Depredador II». Zuz: Stephen Hopkins / 17.15 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Ideal 3. «Bailando con lobos». Zuz: Kevin Costner. Akt: Kevin Costner / 17.00 - 20.30.

Ideal 4. «Que suerte llegaron los parientes». Akt: John Larroquette, Kristie Alley / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Ideal 5. «Agente juvenil». Akt: Richard Grieco / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Ideal 6. «Mira quien habla también». Akt: John Travolta / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Ideal 7. «La cenicienta». Zuz: Walt Disney / 17.00 - 18.30 - 20.00. «Drugstore cowboy» / 22.30. 18 gorak.

Ideal 8. «Colegas a la fuerza». Akt: Michael J. Fox / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Mikeldiak. «Depredador II». Akt: Danny Glover / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Mikeldiak. «Objeto de seducción». Akt: John Malkovich, Andy McDowell / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Mikeldiak. «El marido de la peluquera». Zuz: Patrice Leconte / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Multi 1. «Misery». Zuz: Rob Reiner / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Multi 2. «Como ser mujer y no morir en

el intento». Akt: Carmen Maura / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

Multi 3. «El cadillac rosa» / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Multi 4. «Rescate» / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Multi 5. «Asesinome por favor» / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

Multi 6. «Matrimonio de conveniencia». Akt: Gerard Depardieu / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

Multi 7. «Solos con nuestro tío» / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

Multi 8. «Poli de guardería». Akt: Arnold Schwarzenegger / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

Vistarama. «Mira quien habla también». Akt: John Travolta, Kristie Alley / 18.00 - 20.00 - 22.00. (Etenik gabeko emankizuna).

X - 1 Aretoa. «Ardor sexual» / 11.30 - 15.30 - 17.00 - 18.30 - 20.00. 18 gorak.

X - 2 Aretoa. «Fornica bien y no mires con quien» / 11.30 - 15.30 - 17.00 - 18.30 - 20.00. 18 gorak.

• ALGORTA

Gurea. «La jungla de cristal II» / 17.30 - 19.30. 18 gorak.

• AREETA

Gran Cinema. «Escenas de una galeria» / 19.30 - 22.00. (Etenik gabeko emankizuna).

• BARAKALDO

Duplex A. «Agente juvenil». Akt: Richard Grieco / 17.30. (Etenik gabeko emankizuna).

Duplex B. «Ella siempre dice sí». Akt: Kim Basinger / 17.30. 13 gorak. (Etenik gabeko emankizuna).

• DURANGO

Kurutziaga. Ez dago emankizunik.

Zugaza. Ez dago emankizunik.

• ELORRIO

Arriola. Ez dago emankizunik.

• GERNIKA

Gernika. Ez dago emankizunik.

• LEKEITIO

Antzoki. Ez dago emankizunik.

• MUNGIA

Laurel & Hardy 1. Ez dago emankizunik.

Laurel & Hardy 2. Ez dago emankizunik.

• ONDARROA

Alameda. Ez dago emankizunik.

Bide Onera. Ez dago emankizunik.

• SESTAO

Amezaga. «Emankizun berezia» / 20.00.

• ZORNOTZA

Udal zinema. «Filme komikoa» / 22.00.

GIPUZKOA

• DONOSTIA

Amara. «Cyrano de Bergerac». Zuz: Jean Paul Rappeneau. Akt: Gerard Depardieu / 17.00 - 19.30 - 22.30.

Astoria 1. «Rafi un rey de peso». Zuz: David S. Ward. Akt: John Goodman, Peter O'Toole, John Hurt / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Astoria 2. «El marido de la peluquera». Zuz: Patrice Leconte. Akt: Jean Rochefort, Anna Galiena / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

Astoria 3. «Robin Hood, principe de los ladrones». Zuz: Kevin Reynolds. Akt: Kevin Costner, Morgan Freeman / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Astoria 4. «Objeto de seducción». Zuz: Michael Lindsay-Hogg. Akt: John Malkovich, Andy MacDowell / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Astoria 5. «El cuento de la doncella». Zuz: Volker Schonhoff. Akt: Natasha Richardson, Faye Dunaway / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Astoria 6. «Agente juvenil». Zuz: William Dear. Akt: Richard Grieco, Linda Hunt / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Astoria 7. «Colegas a la fuerza». Zuz: John Badham. Akt: Michael J. Fox, James Woods / 17.30 - 20.00 - 22.45. 13 gorak.

Petit Casino 1. «Que suerte... llegaron los parientes». Zuz: Tom Ropewski. Akt: John Larroquette, Kristie Alley / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00.

Petit Casino 2. «Bailando con lobos». Zuz: Kevin Costner. Akt: Kevin Costner, Mary McDonnell / 17.30 - 21.30.

Petit Casino 3. «La cenicienta». Zuz: Walt Disney / 17.00 - 19.00. «Miami Blues». Zuz: George Armitage. Akt: Fred Ward, Alec Baldwin, Jennifer Jason / 21.00 - 23.00. 18 gorak.

Principe. «Ella siempre dice sí». Zuz: Jerry Rees. Akt: Alec Baldwin, Kim Basinger / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Antzoki Zaharra. «Depredador II». Zuz: Stephen Hopkins. Akt: Danny Glover, Gary Busey, Ruben Blades / 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Victoria Eugenia. «Depredador II». Zuz: Stephen Hopkins. Akt: Danny Glover, Gary Busey, Ruben Blades / 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Savoy. «Mira quien habla también». Zuz: Amy Heckerling. Akt: John Travolta, Kirstie Alley / 17.15 - 19.45 - 22.30.

ARRASATE

Alai. «Delta Force II» / 19.30 - 21.30.

• AZPEITIA

Soreasu. Ez dago emankizunik.

Zelaitxo. Ez dago emankizunik.

• BERGARA

Novedades. Ez dago emankizunik.

• EIBAR

Unzaga. «Delta Force II» / 19.30 - 22.15.

• ELGOIBAR

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• IRUN

Avenida. «El cadillac rosa» / 19.30 - 22.15.

Bidasoa. «Escenas de una galeria» / 19.30 - 22.15.

• MUTRIKU

Ederrena. Ez dago emankizunik.

• ORDIZIA

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• OÑATI

Santa Ana. Ez dago emankizunik.

• TOLOSA

Iparragirre. Ez dago emankizunik.

Leidor. Ez dago emankizunik.

• ZARAUTZ

Modelo. «Escenas de una galeria» / 22.30.

• ZUMARRAGA

Itzalon. Ez dago emankizunik.

Zelai Aristi. «House III» / 19.30.

L A P U R D I

• BAIONA

Atalante 1. «L'ombre d'Emma». Zuz: Soeren Kragh Jacobsen. Akt: Line Kruse, Borje Ahlstedt / 16.15.

Atalante 2. «Thelonnus Monk». Zuz: Charlotte Zwerinen / 18.30. (Dokumentala).

Atalante 3. Ikus musika.

Atalante 4. «Tap Dance». Zuz: Nick Castle. Akt: Gregory Hines, Bunny Briggs / 16.15.

Marine Plus. «Les tortues Ninja». Zuz: Michael Pressman / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 1. «La releve». Zuz: Clint Eastwood. Akt: Clint Eastwood, Charlie Sheen / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 2. «Kickboxer 2». Zuz: Albert Pyun / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 3. «Ce cher intrus». Zuz: Lasse Hallstrom. Akt: Richard Dreyfuss, Holly Hunter / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 4. «Danse avec les loups». Zuz: Kevin Costner. Akt: Kevin Costner / 14.30 - 20.30.

Marine 5. «La maniere forte». Zuz: John Badham. Akt: Michael Fox, James Woods / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 6. «Veraz». Zuz: Xabier Casta-

no. Akt: Kirk Douglas, Richard Bohringer / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban Plus. Cine Jazz / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 1. «Une époque formidable». Zuz: Gerard Jugnot. Akt: Richard Bohringer, Victoria Abril / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 2. «Escenes de menage dans un centre commercial». Zuz: Spike Lee. Akt: Pike Lee, Anthony Quinn, Annabella Sciorra / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 3. «Jungle fever». Zuz: Spike Lee. Akt: Pike Lee, Anthony Quinn, Annabella Sciorra / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 4. «L'oeil de la veuve». Zuz: Andrew McLaglen. Akt: Richard Young / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 5. «La petite sirene». Zuz: Walt Disney / 14.30. «Toto le héros». Zuz: Jaco Van Dormael. Akt: Michel Bouquet, Jo de Baker / 19.45 - 22.15.

• DONIBANE LOHIZUNE

Pergole 1. «Les tortues Ninja 2». Zuz: Michael Pressman / 21.15.

Pergole 2. «La maniere forte». Zuz: John Badman. Akt: Michael J. Fox, Annabella Sciorra / 21.15.

Rex 1. «Danse avec loup» / 21.15.

Rex 2. «Une époque formidable» / 21.15.

• HENDAIA

Les Variétés. «L'expérience interdite 2001» / 21.15.

• MIARRITZE

Le Royal 1. «Les tortues Ninja 2: les héros sont de retour». Zuz: Michael Pressman / 14.30 - 17.00 - 19.45. «Kickboxer 2». Zuz: Albert Pyun. Akt: Sasha Mitchell / 22.15.

Le Royal 2. «Une époque formidable». Zuz: Gerard Jugnot. / 14.30 - 19.45. «S.A.S. L'oeil de la veuve». Zuz: Andrew McLaglen. / 17.00 - 22.15.

Le Royal 3. «Merlin l'enchanté». Zuz: Walt Disney / 14.30 - 17.00. «La discrete». Zuz: Christian Vincent. Akt: Fabrice Lucchini / 19.45. «Nikita». Zuz: Luc Besson. / 22.15.

N A F A R R O A

• IRUÑEA

Golem 1. «Depredador II». Zuz: Stephen Hopkins. Akt: Danny Glover, Gary Busey / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Golem 2. «Agente juvenil». Zuz: William Dear. Akt: Richard Grieco, Linda Hunt / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Golem 3. «Rafi, un rey de peso». Zuz: David S. Ward. Akt: John Goodman, Peter O'Toole / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Golem 4. «Colegas a la fuerza». Zuz: John Badham. Akt: Michael J. Fox, James Woods, Annabella Sciorra / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Golem 5. «Ella siempre dice sí». Zuz: Jerry Rees. Akt: Alec Baldwin, Kim Basinger / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Golem 6. «El marido de la peluquera». Zuz: Patrice Leconte. Akt: Jean Rochefort, Anna Galiena / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Iturrama 1. «Lambada, fuego en el cuerpo» / 15.30. «Matrimonio de conveniencia» / 20.00 - 22.30.

Iturrama 2. «El cazador de gatos» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Iturrama 3. «Frio como el acero» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

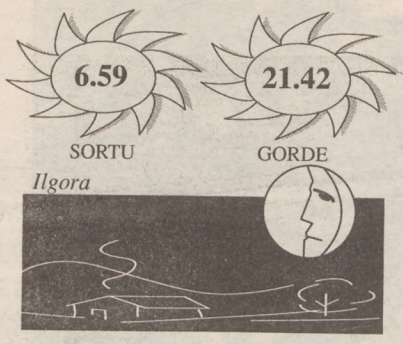
Iturrama 4. «Cyrano de Bergerac» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Carlos III. «Depredador II». Zuz: Stephen Hopkins. Akt: Danny Glover / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Olite 1. «Se acabó el juego». Akt: Brigitte Fossey / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Olite 2. «La Cenicienta». Zuz: Walt Disney / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Olite 3. «Miami Blues». Akt: Alec Baldwin, Jennifer Jason / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

HOROSKOPOA

UXUE AGIRRE

- ARIES**
martxoak 21 — apirilak 20
Guztiz makalduta zabilta, mahaspasa beltz bat dirudizu.
- TAURUS**
apirilak 21 — maiatzak 20
Aldrebestuta ibiliko zara. Kontuz edaterakoan kontrako ezterrira joan eta itoko zara eta.
- GEMINI**
maiatzak 21 — ekainak 20
Zure kabuz egindako planek ez dute ezer bali. Besteak ere kontutan izan behar dituzu.
- CANCER**
ekainak 21 — uztailak 21
Kate lodiak behar dira zu etxean lotzeko. Zure aldetik behintzat giltza jarri ezazu.
- LEO**
uztailak 21 — abuztuak 23
Eguzkiaren indarberritzea da gaur izango duzun gauza on bakarra. Euliak txarrena.
- VIRGO**
abuztuak 24 — irailak 23
Zorte ona nagusi da zure bizitzan. Aprobetxatu eta kupoia erosi Hondarribian.
- LIBRA**
irailak 24 — urriak 23
Kalean zure atzetik norbait dabilela irudituko zaizu. Ez kezka, zure itzala da soilik.
- SCORPIUS**
urriak 24 — azaroak 23
Ardoa izango bazina txarrenetakoa izango zinateke. Burura azkar igotzen denetakoa.
- SAGGITARIUS**
azaroak 23 — abenduak 23
Bihotza aztoratuko zaizu eta atakea izango duzu. Zainketa Berezien Gelan fresko egoten da.
- CAPRICORNIUS**
abenduak 22 — urtarrilak 20
Urruti dago zutaz kezkatzen ari dena. Telefonoak ditzantziak moztu egiten ditu.
- AQUARIUS**
urtarrilak 21 — otsailak 18
Joan dira zalantza garaia. Eguna eguzkia dutenak dira, eta gauak besteak.
- PISCIS**
otsailak 19 — martxoak 20
Arnas indartsuarekin hasi eguna. Indar guztiak beharko dituzu gaurerantz helzeko eta.

EFEMERIDEAK

'Euskalerrria' aldizkariaren jaiotza

- 1880.** urteko uztailaren 18an kaleratu zen lehen aldiz Donostian, 'Euskalerrria' aldizkaria. Jose Manterola izan zen horren sortzailea. Berak zuzendu zuen aldizkari hori, Arzak, L. Alen eta Adrian Loyartekin batera. Hamabost egunetik behin kaleratzen zen eta 78 aleko tirada zuen. 'Revista Bascongada' bezala definitu zen. Hogeitertan Antonio Arzak izan zen zuzendaria. 1918. urtean desagertu zen.
- 1833.** Bere kontura herri askotan hainbat eskola eraiki zituen Pedro Biteri jauna jaio zen Arrasaten.
- 1925.** Hitlerren 'Mein Kampf' (Nere borroka) liburua kaleratu zen Berlinen.
- 1936.** Gerra Zibila hasi zen Espainian.
- 1959.** Federico Martin Bahamontes txirrindulariak, Frantziako Tourra irabazi zuen, eta hori lortutako lehen espainiarra izan zen.
- SANTORALA.** Marina, Emiliano, Federico.

TELEFONOAK

Hegoaldeko Iparraldera hots egiteko: 07-33- aurrezabakia.

Iparraldeko Hegoaldera: 19-34. (eta 45, 4, 43 edota 48, Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo Nafarroa deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen artean:
Araba: 945-
Bizkaia: 94-
Gipuzkoa: 943-
Nafarroa: 948-

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59 44 35 35
SAMU	15 / 59 63 33 33
Pozoiindatze kasuetan	56 96 40 80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAmen	59 63 55 55
Polizia	17
Baitonako Suprefetura	59 59 09 19
Elektrika-gas arazoak	14 / 59 52 10 18
Errepedetako herri	56 96 33 33
Kontseilu Orokorra	59 25 78 40
Miarritzeko aireportua	59 23 90 66
SNCFko trenbideak	59 55 50 50
Laborantza Ganbara	59 29 50 43
Ordua telefonoz	36 99
Meteo agiria (grabatua)	36 65 08 64
Meteo zerbitzuak	59 23 84 15

HEGOALDEA	
SOS Deiak	088
Udalizaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	003

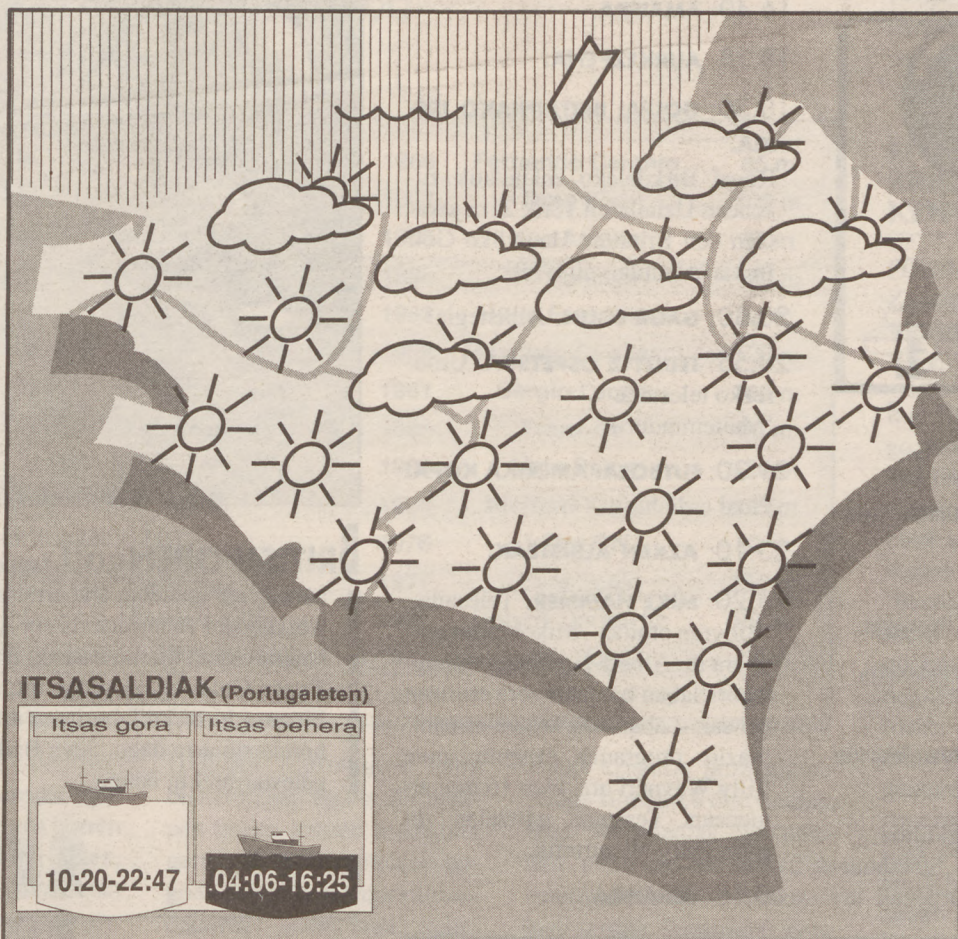
ARABA	
Suhiltzaileak	28 25 25
Gurutze Gorria	13 47 47
DYA	28 10 20
Errepedetako informazioa	25 42 00
Ertzaintza-Arkaute	28 20 00
Miñoiak	13 55 00
Goardia Zibila	25 61 00
Txagorritxuko Ospitalea	24 26 00
Santiagoko O. Orokorra	25 36 00
Ospitale Militarra	13 65 77
Poliklinika	22 33 00
Arana Eritetxea	28 28 00
'N' S' Esperanza' klinika	25 25 00
Asepeyo klinika	27 46 55
Araba klinika	14 21 00
Forondako Aireportua	27 33 00
Gasteizko RENFE geltokia	23 20 30
Autobus geltokia	25 84 00
'Radio Taxi'	13 60 60

BIZKAIA	
Diputazioako suhiltzaileak	492 28 00
Bilboko suhiltzaileak	423 30 00
Gurutze Gorria	422 22 22
DYA	431 92 00
Ertzaintza	444 14 44
Larrialdiak (Osakidetza)	475 75 00
Basurtoako ospitalea	441 88 00
Galdakaoko eritetxea	456 88 16
Santa Marina	446 20 66
Gurutzetako ospitalea	490 31 00
Sondikako aireportua	453 13 50
RENFE	423 86 33
ET/FV Atxuri	433 95 00
ET/FV San Nikolas	416 13 12
ET/FV Unamuno plaza	415 50 26
Bizkaia irratia taxiak	416 22 22
'Radio Taxi'	444 88 88
'Tele Taxi'	444 23 33

GIPUZKOA	
Donostiako suhiltzaileak	080
DYA	46 46 22
Gurutze Gorria	22 22 22
Itsasoko Gurutze Gorria	27 22 22
Ospitale Probintziala	45 40 00
Erresidentzia	45 38 00
Gurutze Gorria (Donostia)	21 46 00
Gurutze Gorria (Irun)	61 12 03
Poliklinika	46 22 00
Deba Garaiko eritetxea	79 53 00
Zumarragako ospitalea	72 39 01
Ertzaintza	28 88 88
Goardia Zibila	21 11 00
Hondarribiko aireportua	64 22 40
RENFEko geltokia	28 35 99
ET/FVko geltokia	45 01 31
Easo Taxiak	46 76 66
Santa Clara Taxiak	46 64 55
Radio Telefonoa	42 66 42
Suital Taxiak	39 80 18

NAFARROA	
SOS Deiak/Foruzaingoa	088
Iruñeko suhiltzaileak	22 22 22
DYA	17 17 17
Gurutze Gorria	088
Errepedetako informazioa	22 91 17
Goardia Zibila	22 11 00
Eguneko Psikiatra O.	27 38 12 / 61
Nafarroako Ospitalea	10 21 00
Bideko Ama Birjina O.	10 94 00
Noaingo aireportua	31 75 12 / 51
Iruñeko Autobus geltokia	22 38 54
RENFEko geltokia	12 69 81
Radio Taxi	21 00 00
Teletaxi	23 23 00
Goardiako Farmaziak	22 21 11

EGURALDIA

ITSASALDIAK (Portugaleten)

Itsas gora	Itsas behera
10:20-22:47	04:06-16:25

Osterteak zabalduko dira

Goizean lainoak izango dira baina arratsalderako lainoak desagertuz joango dira. Nafarroan alde-rantzizkoa espero da, goizean zeruak oskarbi agertuko dira. Nafarroan tenperaturek berdintu jarraituko duten arren, beste lekuetan gora joko dute.

Iragarpenak

Goiz partean zeruak lainotuta agertuko badira

ere, eguna aurrera joan ahala osterteak nagusituko dira. Nafarroan zeruak garbi egongo dira baina arratsaldean lainoak ere ager daitezke. Goizean lanbroa izango da. Ekialdeko haize ahulak joko du.

Itsasoa

Iparrekialdeko haizea 2-3ko indarrez. Bisibilitatea: Nahiko ona. Hondoko itsasoa: Apenas izango da. Itsas-haizeari dagokionez, kizkurretik itsaskirritza izango da nagusi.

Atzoko minimoak aireportuetan

Bilbo	16
Donostia	17
Gasteiz	12
Iruñea	17
Miarritze	19

DENBORAPASA

ENBIDO

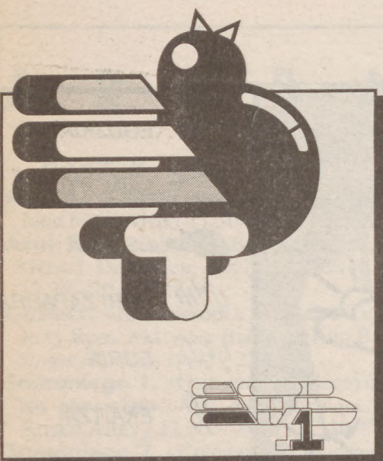
HITZ GEZIDUNAK

Olari	Bi ken bat	Zutoinak	Nagoene-ra eraman
Landatuak	Toka, dute	Jatorri atzizkia	Urrea
Aipatua			
Nafarroako ibaia		Jainko egyptiarra	Röntgen
		Zintzoa	Garia
Arnas ezak hil		Irakitearen onom.	
Izen zerrenda		Du, hari	
Oxigenoa	(Ald.) Kasik		Potasioa
Emakume izena	Bokala		
	Betekadak		

AURREKOAREN SOLUZIOAK

EZKER ESKUIN: 1. Ileapaindegi. 2. Barre. Bai-kor. 3. Ipar. Kantari. 4. Li. Etor. Arin. 5. Aki. Si. Arra. 6. Lortu. UZEI. D. 7. Da. O. Arma. Lo. 8. Ikurra. Ekiak.

GOITIK BEHERA: 1. Ibilaldi. 2. Lapikoak. 3. Era. Ir. U. 4. Arre. Tor. 5. Pe. Tsu. R. 6. A. Koi. Aa. 7. Ibar. Ur. 8. NAN. Azme. 9. Ditareak. 10. Ekarri. I. 11. Gorra. La. 12. Irin. Dok.

13.32: **AURKEZPENEA.**13.35: **IBILTARI BAKARTIA.** Marrazki bizidunak.
'Oroimenak huts'.14.00: **GAUR EGUN.** Albistegia.14.25: **EGUN ALAIK.** Telesaila.
'Babeslekua'.14.50: **BOXEO IZARRAK.** Marvin Hagler.16.10: **TENISA.** ATP zirkuitoa.
Berlin, Barcelona eta Strasbourgeko txapelketen lapurpenak eta

Mary Joe Fernandez-i buruzko erreportaia.

16.40: **AMAIERA.**18.28: **AURKEZPENEA.**18.30: **GOLFA: BRITAINIAKO IREKIA.**

Royal Birkdaleko zelaletatik zuzenean Uztailaren 18tik 21ra jokatzeko den Britainia Haundiko Golf Irekia eskainiko du ETBK.

20.30: **GAUR EGUN.** Albistegia.20.55: **TEDDY Z OSPETSUA.** Umorezko telesaila.
'Maitemindurik'.21.30: **FUTBOLA: AMERIKA KOPA.**
Final erdiak.23.10: **AZKEN ALBISTEAK.**23.20: **MIKE HAMMER.** Telesaila.
'Billyren otoieta'. Mikek egun sentibera du Albert Tessman bere bulegora laban bat itzultzeraz etortzen denean. Laban hau Mikek erreabilitazio programa ezagutu zuen Billy Wayneri utzi zion 16 urte zituenan. Tessman gartzelan zegoen Billy hil aurretik.00.10: **AMAIERA.**

BRITISH OPEN golf txapelketa izango dugu ikusgai gaurtik aurrera eta igandera arte arratsaldeko sei t'erdia aldean. Ireki hau golf lehiaketako zaharrena da eta Augustako Mastersa eta US Openarekin batera Grand Slama osatzen du. Erretransmisioaren komentarioak Txemi Galarragak egingo ditu. Irabazleari ematen zaion Zilarrezko Pitxarra lortzeko faboritoen artean, argazkian dugun Txema Olazabal hondarribiarra dago, Seve Ballesteros, Nick Faldo eta Ian Woosnam galestarrarekin batera.

KRITIKA

BELEN IRASTORZA

Iparretik Hegora

Opor giroan bazkalondoko siestan edo, telebista ikusteko parada duenarentzat, egokitu ohi dira dokumental trazako zenbait saio. Horien artean ikusi ahal izan zen ETB2an 'Panorama' saioan Andaluciako Canal Sur telebistak egindako lan bat. Berau ondorengo atal hauek osatzen zutelarik: 'Guadalquivir lurraren ahotsa' eta 'Lanjaron alaitasunaren haran'

delakoek alegia. Lainopeko egun hauetan Guadalquivir ibaiak zuzenean lehen pertsona aurkeztu zizkigun bere urek ziprztintzen dituzten lau probintzia andaluziarrak. Lanjaron aldiz, Granadan kokatzen den herria ezagutu ahal izan genuen, bere ur sendagarri bertutetsu eta guzti. Iparretik hegora joanetorri atseginen.

Myrna Loy,
Hollywoodeko Erregina

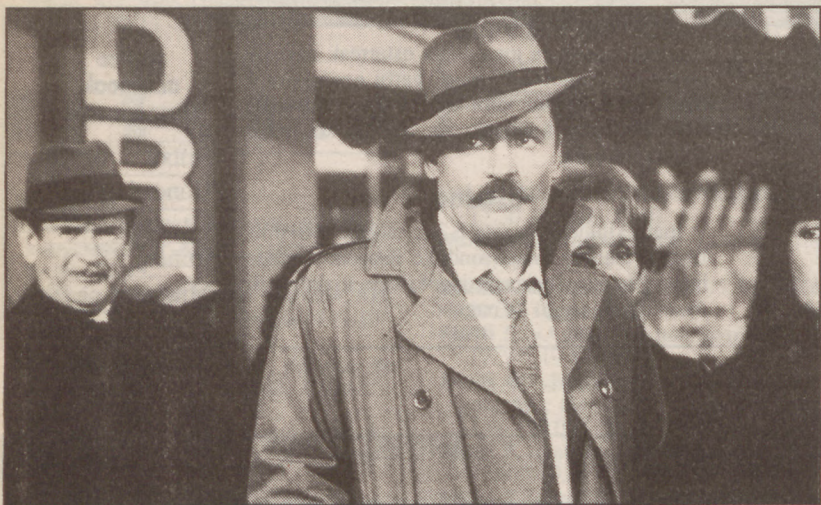
Frantziako FR3 telebista katean Myrna Loy aktore ezagunari buruzko dokumental berezi bat eskainiko da. 1937. urtean Amerikako ikusle-goak 'Hollywoodeko Erregina' izendatu zuen. Richard Schickel zinema kritikoak, eta dokumental horren egile, produktore eta errealizadoreak, zinemaren historian izan den aktorerik xarmagarriena izan dela adierazi du.

FR3/ 23.35etan.

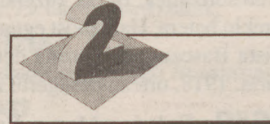
'Mar a mar'

Musika saio berri bat ikusteko aukera izango dugu gaurtik aurrera ETB2n. 'Tal para cual' lehiaketa bitxiaren aurkezle ezaguna den Ramon Garciak aurkeztuko digu 'Mar a mar' musika saio hori. Saio hori Galizako Telebistak produzitu, eta Kanal Autonomikoen Elkartek finantzatu du. ETB, Canal 9, Tele Madrid, TVG eta Canal Sur telebistetatik jarraitu ahal izango da. Lehenengo saio hau La Toja irlan grabatu da. Ramon Garciak hasiera xeblea emateko striptease egingo du.

ETB-2/ 21.35etan.

Ramón García.

13.40: **Aurkezpenea.**
13.42: **Simplemente María.** Foiletoia.
14.30: **Teleberri.** Albistegia.15.00: **La union hace la jurga.** Lehiaketa (Errepikapena).
16.00: **Amaiera.**
18.28: **Aurkezpenea.**
18.30: **Golfa.** Britaniako Irekia.
19.15: **Fabiola.** Foiletoia.
20.05: **Los intocables.** Telesaila.
21.00: **Teleberri.** Albistegia.
21.35: **Mar a mar.** Musika saioa.
23.15: **Dallas.** 73.kapitula. Telesaila.
00.05: **Ultimas noticias.** Albistegia.
00.10: **Amaiera.**08.00: **Avance TD.**
08.15: **Cada mañana.**
09.00: **Avance TD.**
09.05: **Los vengadores.** Telesaila.
09.50: **Grandes músicos.** Joaquín Rodrigo.
10.50: **De par en par.**
12.00: **Avance TD.**
12.05: **La extraña dama.**
12.55: **Telediario.**
13.00: **Magazines territoriales.**
13.29: **Kate** Estatalarekin konesioa.
13.30: **Yo compro esa mujer.** Foiletoia.
14.00: **Informativos territoriales.** Albistegia.
14.30: **Cheers.**
15.00: **Telediario-1.**
15.35: **La dama de rosa.**
16.25: **Capitan Cook.**
17.20: **Telediario.**
17.25: **La tira de aventuras.** Superboy.
18.00: **Aventura 92.**
18.30: **Llave en mano.**
19.00: **La palmera.**
20.10: **Los vigilantes de la playa.** Telesaila.
21.00: **Telediario-2.**
21.35: **Devorame otra vez.** Musika saioa.
22.15: **El primer juego.**
22.30: **Estrenos TV:** «Predicadores televisivos». Telefilmea.
00.10: **Diario noche.**
00.40: **Glasnost.**08.00: **Babilonia.** Musika saioa (Errepikapena).
09.00: **Los Fraguell rock.** Marrazki bizidunak.
09.25: **Noticias.** Albistegia.
09.30: **Cine para todos:** «Los cuatro Budas de Kriminal». Filmea.
11.00: **Universidad de verano.**
12.00: **Noticias.** Albistegia.
13.00: **La hora de...** Magazina.
14.00: **Noticias.** Albistegia.
14.05: **Babilonia.** Musika saioa.
15.00: **Los Picapiedra.** Marrazki bizidunak.
15.25: **Webster.** Umorezko telesaila.
15.50: **Tour de Francia.** Etaparen amaiera zuzenean.
17.15: **Noticias.** Albistegia.
17.20: **Primera sesión.** «Soplo salvaje». Filmea.
18.55: **Noticias.** Albistegia.
19.00: **Mikimoto clip.** Musika saioa.
19.30: **Deportes.**
20.45: **Cifras y letras.**
21.10: **TVE-2 noticias.**
21.25: **Jueves cine:** «La tienda de los horrores».
23.00: **Concierto de Paul Simon.**
01.00: **Ultima sesion de cine:** «El sol siempre brilla en Kentucky».
02.30: **Golf.**08.20: **Télé shopping.**
08.55: **Club Dorothée vacances.**
11.25: **Jéopardy!** Jokuak.
12.30: **Le juste prix.**
13.00: **Le journal.**
13.35: **Les feux de l'amour.** Foiletoia.
14.25: **Côté ouest.**
15.45: **Tiercé-Quarté+ Quinte+.**
15.55: **Club Dorothée.**
17.10: **Les rues de San Francisco.** Telesaila.
18.05: **Riviera.** Telesaila.
18.30: **Une famille en or.**
19.00: **Santa Barbara.**
19.20: **La roue de la fortune.** Lehiaketa.
19.45: **Le bébé show.**
19.55: **Tirage du tac-o-tac.**
20.00: **Le journal.**
20.40: **La vengeance aux deux visages.** Telesaila.
22.15: **Bonjour les 70.**
23.25: **Histoires naturelles.** Dokumentala.
00.15: **TF1 dernière.**
00.40: **Côté cœur.**
01.05: **Mésaventures.**
01.30: **C'est déjà demain.**
01.50: **Info revue.**
02.45: **Cogne et Gagne.**
03.35: **Histoires naturelles.** Dokumentala.
04.05: **Passions.**
04.50: **Histoires naturelles.** Dokumentala.
05.40: **Mésaventures.**08.55: **Amour, gloire et beauté.** Foiletoia.
09.20: **Vacances animées.**
10.35: **Hanna Barbera.**
11.35: **Motus.** Lehiaketa.
12.00: **Flash info.**
12.05: **Dessinez c'est gagné.** Lehiaketa.
12.30: **Les mariés de la A2.** Lehiaketa.
13.00: **Journal.**
13.45: **Falcon Crest.**
14.30: **Un duo explosif.**
14.55: **Cyclisme.**
17.00: **Flash info.**
17.05: **Vive le velo.**
17.45: **Giga.**
18.10: **Des chiffres et des lettres.** Lehiaketa.
18.30: **Flash info.**
18.35: **Macgyver.**
19.25: **Journal du tour.**
20.00: **Journal.**
20.45: **La planète miracle.** Dokumentala.
21.40: **«Le battant».**
23.50: **Edition de la nuit.**
00.05: **Concert Jane Birkin.** Kontzertua.
01.15: **Journal du tour.**
01.45: **Crocodile ballon.**
02.00: **Info.** Albistegia.
02.30: **C'était dim dam dom.**
03.20: **Extra.**
04.05: **Info.** Albistegia.
04.40: **Des chiffres et des lettres.** Lehiaketa.
05.00: **Dossiers danger immédiat.** Telesaila.08.00: **Samdynamite vacances.**
10.00: **Guillaume Tell.**
10.25: **Chapeau melon et bottes de cuir.**
11.30: **Carré vert.**
11.55: **Flash 3.** Albistegia.
12.05: **Estivales.**
13.00: **Sports 3.**
13.30: **Amuse 3 vacances.**
14.40: **Justiciers et hors la loi.**
15.30: **La conquête de l'ouest.** Telesaila.
16.20: **40° a l'ombre de la 3.**
18.30: **Questions pour un champion.**
19.00: **Le 19/20.**
19.10: **Actualités régionales.**
20.05: **La classe.**
20.45: **«Sodome et Gomorrhe».** Filmea.23.15: **Soir 3.** Albistegia.
23.35: **Portrait de Myrna Loy.** Dokumentala.
00.20: **Carnet des notes.**

GAURKO FILMEAK

Ettore Scola eta faszismoa

ANDRES GOSTIN

Ettore Scola eta John Forden bi filme zoragarrik beteko dute karteldegia, aspaldiko partez kalitatea eskainiko duena. Titulu asko eta kuriosoak daude, genero ugari ere bai, baina aukeran, bi zuzendarion lanak hautatuko genituzke.

SODOME ET GOMORRE

(Sodom and Gomorrah)
Zuzendaria: Sergio Leone.
Aktoreak: Stewart Granger, Pier Angeli, Anouk Aimée.

Hasierako kreditu tituluetan Sergio Leoneren izena agertu bazen ere, hamaika zuzendarik hartu zuen parte epopeia bibliko honen errodaian. Ekoizleek lau haizetara zabaldu zuten Robert Aldrichek eman ziola azken gainbegirada, baina 'Kiss me deadly' edo 'What happened Baby Jane' lanen zuzendaria ez zen eskua sartu zuen bakarria izan. Hollywoodek garai batean gogoko zituen superproduzio biblikoetakoa da 'Sodome et Gomorre'. Lotek eta honen bi alabek hiri horien atarian nozitu zuten zoritxarra azaltzen du: Sodomako erreginaren estraineke harrera ona, hiriko bizimodu «ustel, lizun eta galdia» eta Jainkoaren abixua. Filme historikoen topikoetara jo arren, superproduzio zuzena moldatu zuten zinegileek. Hala ere, artifiziala dirudi tarteka. Loten jarriera ambiguoak ez du argibiderik, eta ezta alabekiko izan zuen harremanak ere.

LA TIENDA DE LOS HORRORES

(Little Shop Horrors)
Zuzendaria: Franz Oz.
Aktoreak: Rick Morans, E. Greene, Vincent Gardenia.

Franz Ozen zinema mugatzeko ez dago bitxia eta kurio-soa baino kalifikatibo egokiagorik. Abizena albo batera utzirik, jakina. 'Cristal oscuro' xelebretzat jo zuenak, 'La tienda de los horrores' aldrebes hau ikusi beharko luke. Roger Cormanek orain hogeitamar urte errodatu zuen filme fantastiskoaren remakea da. Cormanek beldurrezko serie ttikien parodia egin zuen bitartean, parodia horren parodia bihurtu zuen Ozek, eta komedia fantastikoa izan zena, musikal arin eta ikusgarria bilakatu. Protagonista bera ere bitxi xamarra da: odola zurruputzen duen landare haragijalea. Eta kantatu eta dantzatu egiten du gainera.

UNE JOURNEE PARTICULIERE

(Un giorno particolare)
Zuzendaria: Ettore Scola.
Aktoreak: Sophia Loren, Marcello Mastroianni.

Ettore Scolak gertutik eza-gutu bide zuen gaztetan Adolf

Hitlerrek Musoliniren Italia bisitatu zuen eguna. Oroitzapen hauek zeharo markatuta geratu ziren zinegilearen gogoan, eta urte mordoska pasa ondoren, egun hura ekarri zuen gogora berezia bailitzan. 'Une journée particulière' egun horren kronika da, saminduta hasi eta etsipenean bukatuko den kronika. Goizean goiz hasiko da eguna. Senarra eta seme-alabak apaintzen ari da etxekoandrea, guztiak Hitlerren ongietorri desfilara bidaltzeko. Lehen aipatutako etxekoandrea eta aldamenean bizi den gizon homosexuala geratuko dira bakar bakarrik etxebizitza bloke osoan. Eta elkarren

arteko ezagutze prozesua eta pasioa filmatuko ditu Scolak. Biak marginatuak dira nolabait, etxekoandrea ere ez da batere pozik bizi eta etxezuloan sartuta, senarraren aginduetara beti. Scolak pisuari eta bi pertsonaia horiengana zuzenduko du kamara momentu oro. Maitasuna eta samina ez dira aterako bloke horretatik eta kanpoko giroa kaleko megafonia hotsetik besterik ez zaigu helduko. Eta horixe da Scolaren azientorik handiena, hau da, barneko sentimenduak kanpoko fanatismoari kontrajartzea. Baina harreman bete eta garbi guztiak bezala, honetxe ere amaiera mingarria izango du.

Etsipena eta eszeptizismoa dario Scolari, Sophia eta Marcello paregabe horiei legez.

EL SOL SIEMPRE BRILLA EN KENTUCKY

(The Sun Shines Bright)
Zuzendaria: John Ford.
Aktoreak: Charles Winninger, Arleen Whelan.

Ene filmografia osoan neure gogora egindako pelikulak ez dira hamarrera iristen, aitor-tu zuen behin batean John Ford. Pentsatzen jartzen bagara hamar hauen artean 'El sol siempre brilla en Kentucky' zegoela, eta are gehiagó, haxe zela hain zuzen zinegilearen filmerik estimatuena, obra handi baten aurrean gaudela aitortu beharko genuke. Eta egia esanda, edere ezezik pertsonala eta zintzoa ere bada obra. Fordek berak hogeiren bat urte lehenxeago errodatu zuen 'Judge Priest' filmearen remake nahiko librea da. Sezesio Gerra bukatu ondoren juez batek izango duen portaera aztertu zuen Fordek. Epaiak sudistekin borrokatu zuen garai hartan, baina justizia bi aldeetara banatzen ahaleginduko da. Kentuckyko gizartea puritanoa eta arrazista da eta juezak parte zuzena hartu beharko du giroa baretu eta justizia ezartzeko. Filme hobeagoak egin zituen, baina haxe da zintzoena eta berarekin gehien identifikatu zena.

TVE1

GRANDES MUSICOS

Joaquin Rodrigo

09.50

T5

MARCO

Marraski bizidunak

13.45

ETB2

LOS INTOCABLES

Telesaila

20.05

TF1

BONJOUR LES 70

Musika

22.15

LA CINQ 5

06.00: Le journal permanent.
07.15: Demain se decide aujourd'hui. 07.20: Youpi, les vacances. 10.30: L'adieu aux as. 11.25: Cas de divorce. 11.55: Que le meilleur gagne. 12.40: Météo. 12.45: Le journal. 13.20: L'inspecteur Derrick. 14.25: Sur les lieux du crime. 16.00: 200 dollars plus les frais. 16.55: Youpi, les vacances! 17.55: Superkid. 18.20: Sherif fais-moi peur. 19.10: Kojak. 20.00: Le journal. 20.40: Journal des courses. 20.50: A nous la cinq. 22.45: Le bateau. 23.40: Journal de la nuit. 23.50: Demain se décide aujourd'hui. 23.55: Ça vous regarde. 00.55: Club du télé-achat. 01.10: Cas de divorce. 01.35: La nuit sur la 5.

M6

06.00: Boulevard des clips. 07.00: M6 express. 09.05: Infoconsommation. 09.10: M6 boutique. 11.20: L'été en chansons. 11.30: Hit hit hit hourra. 11.35: La famille Ramdam. 12.10: Papa schultz. 12.30: Météo des plages. 12.35: Ma sorcière bien-aimée. 13.10: Cosby show. 13.40: Dis donc, papa. 14.05: Les saintes chéries. 14.30: Les passions de celine. 15.40: Bleu, blanc, clip. 16.40: Hit hit hit hourra. 16.45: Zygomusic. 17.15: L'homme de fer. 18.05: Mission impossible. 19.00: La petite maison dans la prairie. 19.54: 6 minutes. 20.00: Cosby show. 20.35: Un mariage en héritage. 22.30: »Une journée particulière«.

00.15: 6 Minutes. 00.20: Calins d'abord!. 02.00: La Chine. 02.50: Le glaive et la balance. 03.40: Le Cameroun. 04.30: Culture pub. 04.50: La face cachée de la terre. 05.10: La Turquie.

CANAL+

07.00: CBS evening news. 07.25: Canaille peluche. 08.20: Dis Jérôme: «...?». 08.30: V.O. 09.00: «Feu sur le candidat». 10.25: «Corps a coeur». 12.30: Flash info. 12.35: Une partie de chasse tres spéciale. 13.30: «Getting it right». 15.10: Les allumés... 15.40: «Quant les jumelles s'emmèlent». 17.10: Le carnaval des perroquets. 17.35: Sois prof et tais-toi. 18.00: Canaille peluche. 18.30: Tiny Toons. 18.50: Top 50. 19.35: Les Simpson. 20.00: Les nuls... l'émission. 20.30: «Rébus». 22.35: «Le proviseur». 00.20: Golf. 02.05: Nick Mancuso, les dossiers secrets du FBI. 03.00: Amaiera.

CANAL+

TELE 5

08.00: Dibujos animados. 09.55: ¿Hablando se entiende la basca?. 10.15: Maria, Maria. 11.00: «El tigre en la red». 12.50: Vacaciones en el mar. 13.40: Marco. 14.05: Arnold. 14.35: Ines Duarte, secretaria. 15.25: «Tres hombres en una barca». 17.10: Misión imposible. 18.00: Super guay. 19.30: ¿Hablando se entiende la basca?. 20.00: Apartamento para tres. 20.30: Humor amarillo. 20.55: Hoy. 21.00: Telecupon. 21.15: Topacio. 22.00: Colombo. 23.40: Entre hoy y mañana.

00.10: La compañía. 01.45: Arco iris. 02.15: Amaiera.

3

07.15: Aula 3. 07.45: Noticias de la economía. 08.00: La guardería. 10.00: Noticias. 10.03: Pasarela. 10.30: Pasionaria. 11.00: Viva la vida. 12.00: Noticias. 12.03: Santa Barbara. 13.00: Bonanza. 14.00: Noticias. 14.03: Embrujada. 14.30: Un hombre de familia. 15.00: Noticias. 15.30: Tan contentos. 16.30: «Instinto asesino». 18.30: Noticias. 19.00: La merienda. 20.00: Chicas con clase. 20.30: La ruleta de la fortuna. 21.00: Noticias. 21.30: El equipo A. 22.30: «Aguila militante». 00.30: Noticias. 00.45: Lou Grant. 01.30: Hospital general. 02.15: Pasarela. 03.00: Amaiera.

CANAL+

08.00: Noticias. 08.10: ABC world news. 08.35: Los 40 principales. 09.25: Deja la sangre correr. 10.00: «Juicio a un menor». 11.30: Piezas. 11.36: «Nada en comun». 13.30: Los 40 principales. 14.00: Noticias. 14.10: Shagma. 14.35: Pigsburg pigs. 15.00: «Zona cero». 16.40: «El misterioso caso de Styles». 18.24: Piezas. 18.34: «Armados y peligrosos». 20.00: Avance redaccion. 20.10: Los primeros de la clase. 20.35: Los 40 principales. 21.00: Primos lejanos. Telesaila. 21.30: Noticias. 22.00: «En la cuerda floja». 23.55: «Bat 21». 01.23: «A la mañana siguiente». 03.12: Amaiera.

IRRATIA

Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 89.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 93.1
Egin Irratia.	FM 103.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Xiberoko Botza.	FM 98.6
Euskalerria Irratia.	FM 91.0	Xorroxin Irratia.	FM 107.5
Gipuzkoa Herri Irrat.	FM 99.8	Zintzilik Irratia.	FM 101

Segura Irratia. Goizeko 10.45etan Xabier Mendigurenek irakur daitezkeen zenbait liburu aurkeztuko dizkigu. Ondoren, Marian Aierbek estetika gaia jorratuko du. Arratsaldeko 7.00etan Udako Euskal Unibertsitateko informazioa emango da. Iluntzeko zortzirak arte, 'Zintzarri hotsa' irratsaioa izango dugu.

Euskalerria Irratia. Igandean Elizondon ospatuko den Baztandarren Biltzarrari buruz hitzegiteko, Mikel Iriarte eta Garbiñe Elizaintzin izango dira zuzenean. Horrez gain, Joxe Urrozek laxoa jokoaren berri emango digu.

Egin Irratia. Xabier Berasaluze 'Leturia' trititilariak emango dio hasiera 'Kale gorrian' saioari egunonak emateko. Ondoren kultur agenda etorriko da. UEUn izandakoaren berri Inaxiok emango digu. Osasun tartearen idorria izango da gaurko gaia. Saioaren beste atal batean Akelarre taldeko Marcosekin elkarriketa entzun ahal izango dugu.

Xiberoko Botza. Arratsaldeko 7.30etan pastoralen historia jakiteko aukera izango dugu.

Gure Irratia. 10.15etan 'Zirrita zilotik' saioan Donibane Lohizuneko bestetan elizan egin zen musikaldia izango da gaurko gaia. Arratsaldeko 8.00etan 'Ibilaldi harrigarria' irratsaioa etorriko da.

EGUNEKO DIANAK

Jon Larrinaga

Jon Larrinaga Hirigintza sailburuak Gasteizko Administrazioak etxebizitzetako espekulazioarekin amaitzeko neurriak hartuko dituela iragarri zuen, etxebizitzaren salneurriak eta benetako kostuak parekatu nahi dituela. Jaularitzak onetsitako dekretuak, urteko 133 mila pezeta baino gutxiagoko errentak dituztenei lagunduko die bereziki, 7,5 milioi pezetako etxebizitzak egiteko joera bultzatuko bait du / 9

Gerhart Baum eta Burkhard Hirsch

Hego Afrikaren aurkako zigor ekonomikoak altxatzearen aurka azaldu ziren atzo Gerhart Baum eta Burkhard Hirsch Alemaniako diputatu liberalak. Horien ustez, goizegi eten dira Pretoriako Gobernuari ezarritako presio zigorrak, «orain arte ez dagoelako arraza diskriminazioa desagertu dela baieztatzeko aztarnarik». Populazio beltzak parte hartuko duen hauteskunde datarik ez dagoen bitartean, zigorrak mantentzeko eskatu zuten / 17

Umorezko Marrazkien Jaialdia

Gaur hasiko da Angelun XIII Nazioarteko Umorezko Marrazkiaren Jaialdia, Jacques Faizant, 'Le Figaro' egunkariako marrazkigile ezagunaren zuzendaritzapean. Aipagarria da, ekitaldi berri honetan Jean Effel marrazkilaria omenduko dutela. Jaialdian 1.200 marrazki izango dira guztira lehian, aurrez epaimahai berezi batek hautatu dituenak / 23

Sabders doktorea

Frantziako Itzuliko mediku ofizialak jakin erazi duenez, ez da jaki intoxikazioa PDM taldea Tourretik kanpora utzi duena. Inor ez da dopingaz mintzatzeraz auzartzen, baina susmoak hor daude, PDMko arduradun medikua, dago susmo guztien erdian. Bere kargu izan zituen S. Theuniss, Daams eta Draayer txirrindulariak eta horien arazo 'ilunek' susmoak konfirmatu besterik ez dituzte egiten / 17

Rosi Luco: «Mariano Ferrerrek baimena eskatu zidan irratsaioari izena jartzeko»

A. ITURRIOTZ / DONOSTIA

Irrati gehienetan legez, Herri Irratian ere egunkarien errepaso egiten du goizero Mariano Ferrerrek, 'El Quiosco de la Rosi' izeneko ordubeteko saioan. Izen hau ez zuen kazetariak ezerezetik asmatu; izan ere, hogeitertan jarraian, egunero, Donostiako Askatasunaren Etorbidean dagoen izen bereko kioskoan erosi izan du egunkaria. Bertan aurkitu du Rosi Luco, periodiku saltzailea. «Irratsaio berri bat hasi behar zuela eta ea nire kioskoaren izena erabiltzea axola zitzaidan galdeginez etorri zitzaidan behin batez Mariano. Nik berehala esan nion ez zitzaidala axola». Irratsaioa hasi zenetik, jende askok beste «era batera» begiratzen duela uste du Rosik. «Rosirena beharrean, 'Marianorena' dirudi orain kioskoak. Hala ere, nire bezeroak betikoak dira, horrek ez dizkit bezero berri asko ekarri. Jakina, erosleen ohiturak aldatzea zaila izaten da» argitu du.

Ferreterez gain, Errealeko jokalaririk gehienak bere ohizko erosleak direla dio, «bai eta Maria Cristina hotelera datozen artista ospetxuak ere». Kioskoari esker, jende asko ezagutu du Rosik eta bera ere «herrikoia» izatera heldu da. «Beharke ezaguna izan, berrogeitahamabost urte lanean eman ondoren!» gaineratu du. Ama alargundu zenean, eta zortzi urte zituela, hasi zen Rosi egunkariak saltzen, «beharraren beharrez —erantsi du—. Oso goiz

CARLOS VILLAGRAN

jaiki behar izaten genuen, La Voz-en egunkariak jaso eta gero gure izkinan saltzeko; egunkariak etxex-etxe ere banatzen genituen,.... Euria egiten bazuen

hezurretaraino bustita ibili behar eta eguzkia bazen, berriz, erreta». Gainera estualdiak eta momentu larriak ere pasatakoa da Rosi kioskoan, batez ere ha-

sierako denboretan, zentsura zela ta. «Polizia askotan etortzen zen hainbat aldizkari begiratzera eta, noski, ez zuten aldegiten aurretik kioskoa hankaz gora jarri gabe». Baina patuak ezer hoberik ere ekarri zion, senarra izango zuena lanean ezagutu bait zuen.

Iazko urrian kaderatik operatu zuten Rosi eta orduan utzi zuen kioskoa. Orain bere alabek daramate negozioa eta Rosik bere iloba zaintzen du egun osoz. «Lehen kioskoa zelako eta orain iloba zaindu behar du dalako, ni beti esklabu» esan du erdi brometan. Hala ere, gus-toko lekuan aldaparik ez da eta kioskora berrituzteza gustatuko litzaiokeela aipatu du.

SOSLAIA

Egunkaririk irakurtzen ez duen kioskera

Haron jaio zen duela 62 urte, amonaren ondoan, «orduko emakumeek ama aldamenen behar izaten zutelako erditzeko garaian». Baina berehala Donostiara ekarri zuten. Miserikordia kalean bizi da, 93 urteko bere amarekin. Sukaldea amak jasotzen dio, «gustoko duelako». Orain arte Egin egunkaria irakurri du beti baina gaur egun eskelak besterik ez ditu begiratzen. Medikua igeri egitea komeni zaiola esan dio. «Banekien igeri egiten, baina orain auskalo!, azken bost urteetan ez naiz eta hondartzan izan».

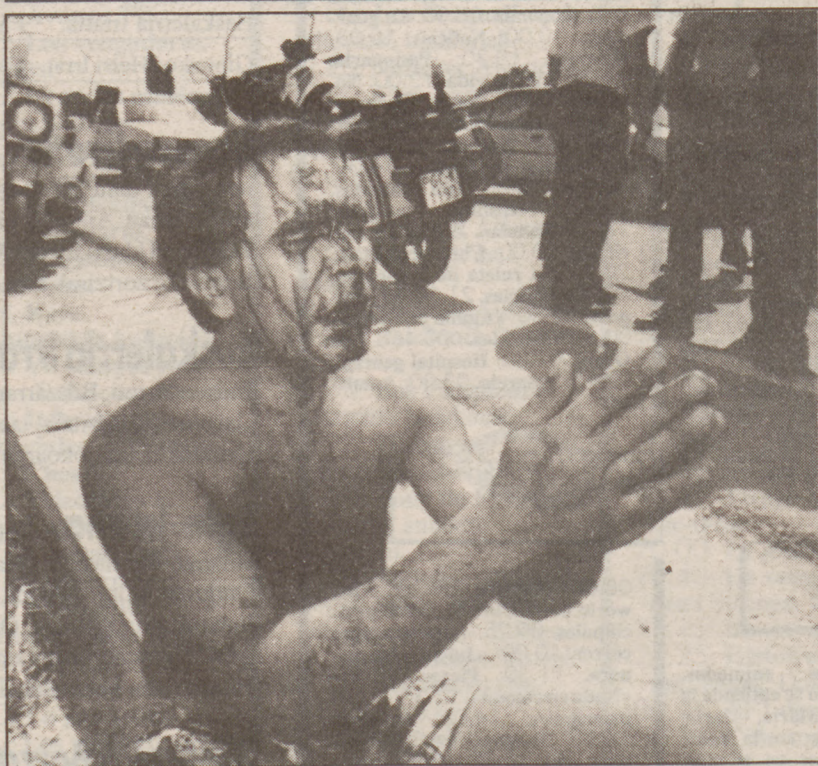
LERRA GUTXITAN

ETA BIHAR

Bitxi mordoa eta ia milioi bat pezeta zeuden zuloa aurkitu dute Oiartzunen

Bitxiz beteriko hiru zorro eta ia milioi bat pezeta zeuden zuloa aurkitu zuen Ertzaintzak pasa den astelehenean Oiartzunen. Badirudi orain gutxi Oiartzunen desartikulatua izan den droga trafikatzailerak erabiltzen zuela zuloa. Ertzaintzako iturrien arabera, senar-emazteak eta hauen hamahiru seme-alaba atxilotu zituzten joan zen astean Oiartzunen. Udaletxeko langileen laguntzarekin egin zuten Ertzainek aurkikuntza. Eskabadorak hartu eta familia bizi zeneko txabola bota zuten udal langileek, bai eta inguruetako lurra irauli ere. Txabolatik ez oso urrun aurkitu zuten zuloa. Diruaz gain, 90 urre-puska, erloju, eraztun eta lepoko-kateak zeuden bertan.

Senar-emazteak eta seme-alabetarik hiru Martutenen gartzelera dituzte eta gainontzekoak, txikiak, Segurako Babes Zentruan sartu.

AUTOBUS bat lapurtu zuen herenegun Bruno P. izeneko italiar honek Ibizako (Espainia) aireportuan eta ihesari eman zion. Gertatzen ari zenaz jabetuta, taxista talde batek, pausak jarraitu zizkion. Berehala inguratu zuten autobusa taxistek eta lapurrak hanka lurrean jartzerako gainera etorri zitzaizkion, eta jipoi galanta eman. Goardia Zibila atxilotzera joantzitzaionean Hare Khirsari erreguka hasi zen lapurra. Badirudi, morroia burutik jota dagoela.

BBCk sukaldaritza programa grabatuko du Euskal Herrian

BBC telebista kateak sukaldaritza buruzko programa bat grabatuko du Euskal Herrian. Grabaketa lanak bihar hasiko ditu Keith Floyd sukaldariak. BBCko laguntzailea ere baden gizon hau bihar iritsiko da Bilbora, zenbait telebista teknikarirekin batera. Euskal jatetxe eta el-karte ezberdinetara joango dira britainiarrak, bai eta Arabako Erriberako Ardo Etxera, soto eta gaztandegietara. Horretaz gain, garrantzia historiko edo artistiko berezia duten ondare ezberdinak ere ezagutzeko aukera izango dute. Bihar, esaterako, Biasteriko N^a Sra. de los Reyes eta La Hoyara joango dira.

Jake-Mate eta 'Kasketa' lana

'Kasketa' du izenburua Jake-Mate talde erreteriarak joan zen astean estreinatu zuen lanak. Haurrentzako antzezlan honen inguruko erreportaiak dakarkizuegu biharko orrialdeetan.

Horrez gain, 'New Jack City' eta 'Boys n the hood' filmeei buruz ere hitzgingo dizuegu; Iparramerikako bi zuzendari beltzek egin dituzte filme hauek. Orain arte ez bezalako estiloan, auzo beltzetako errealtate krudela, indarkeria eta miseria jarri dute agerian filmeotan.

ONCE

ASTELEHENA	71.760
ASTEARTEA	48.548
OSTEGUNA	
KUPOITZARRA	
OSTIRALA	

OSTEGUNA

67.910